Liga I aduce tot mai mult cu Divizia A / Laboratoarele nemuririi

ROMÂNIA
Newsweek®

Ultimii la școală, ultimii la vaccinare

Nu doar politicienii sunt de vină pentru eșecul vaccinării. Elevii români sunt printre ultimii din Europa la cunoștințe științifice. Nu e de mirare că teoriile conspiraționiste câștigă teren.

➤ P. 12-18

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

ANUL 4 ■ NUMĂRUL 130 ■ PREȚ: 14,90 LEI ■ 22.10-18.11.2021

21130
5 948494 000029

ROCK FM

It Rocks!

www.rockfm.ro

Newsweek ROMÂNIA

22.10-18.11.2021 _ ANUL 4 _ NR.130

Apare lunar. Următoarea ediție va fi pe piață pe 19 noiembrie 2021

SUMAR

Periscop

06 **Picaj**
Casele de marcat zburătoare ale Școlii de Aviație

08 **Pericol**
CSAT, SRI, MT – la bunul plac al șefului AACR

Opinii

10 FLAVIA DRĂGAN
O seară la Urgențe în București

11 OVIDIU NAHOI
Putin pledează pentru vaccinare. Dar cine să-l mai asculte?

Periscop

12 **Educație**
Cei mai slabi la științe, ultimii la vaccinare

16 **Eșec**
Morții unei campanii de vaccinare moarte

20 **Petrom**
Opțiunea nucleară

22 **Ascensiune**
Noua vedetă a USR

24 **Sănătate**
EUROPHARM
Menținerea calității este fundamentală în distribuția de medicamente, deoarece garantează siguranța pacienților

26 **Avort**
Drepturi cu porția pentru femei

30 **Interviu**
ALINA CULCEA, ARPIM: Lipsa unei viziuni și a accesului la inovație medicală înseamnă zile de viață pierdute pentru români

32 **Reacții**
Contradicții în CNSAS după dezvăluirile *Newsweek România*

36 Explicațiile care se bat cap în cap. Variantele Germinei Nagât

Dosar

40 **Fotbal**
Liga I aduce tot mai mult cu Divizia A

42 De la Divizia A la Liga I

44 Rapid revine după cea mai neagră perioadă a clubului

46 Gică Hagi a readus în prima divizie echipa care l-a lansat

48 Cele două Craiove

Magazin

50 **Știință**
Laboratoarele nemuririi

56 **Auto**
Full-hybrid, mild-hybrid sau plug-in hybrid?

60 **Tehnologie**
Arca lui Noe 4.0

Calendar

62 15 ani de la desființarea serviciului militar obligatoriu

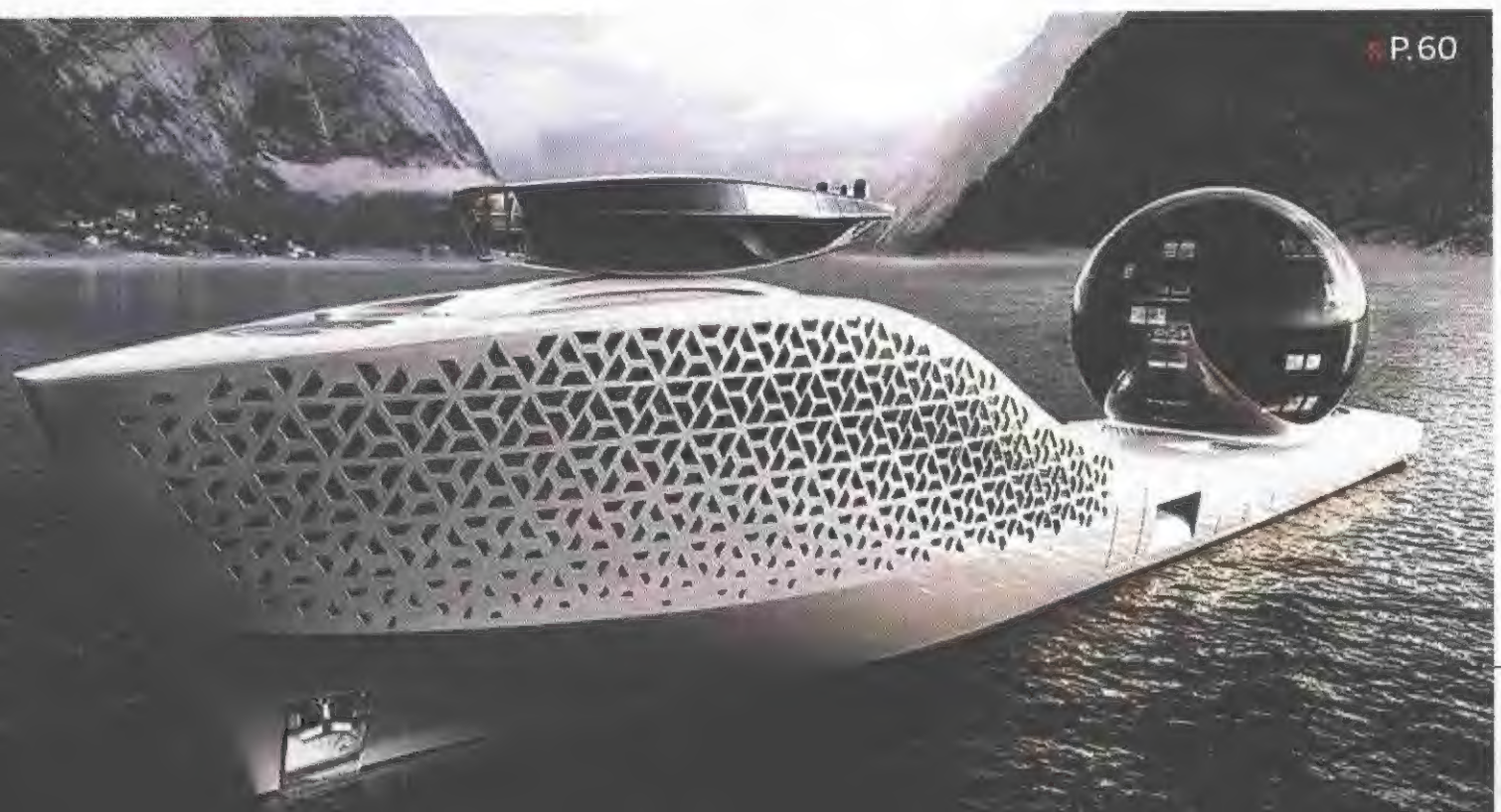
P.60

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ Sabin Orcan

REDACTOR-ȘEF _ Răzvan Chiruță

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ Cătălin Prisacariu

Online manager _ Ștefan Onica
Senior editor _ Mircea Marian
Senior editor _ Mihai Duță
Senior editor _ Petre Bădică
Editor _ Flavia Drăgan
Editor _ Adina Mutăr
Editor _ Răzvan Scăețeanu
Reporter special _ Petru Zoltan
Contributori _ Cristian Diaconescu, Iulian Fota, Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Ovidiu Nahoi, Ion Petrescu

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

CORECTURĂ

Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ Carmen Dincă

DIRECTOR PUBLICITATE _ Adrian Dinu
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ Andrei Sabin Orcan

TIPAR:
IPG Infopress Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

Focus_ ȘTIRI ÎN 4 FOTOGRAFII

IAȘI, ROMÂNIA

Moaște și Delta

Peste 75.000 de persoane au trecut pe la racla Sfintei Cuvioase Parascheva, într-un oraș în care sistemul medical e blocat de numărul mare de pacienți cu COVID-19 în stare gravă.

FOTO: INQUAM PHOTOS/CASIAN MITU

ROBiiiWORLD
CREATOR EQUALITY
MONSTER
COLLAB CRIB
FANBASE

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Cruntul val 4

O pacientă infectată cu SARS-CoV-2 este ținută sub observație pe un pat de campanie, pe holul secției Unității de Primiri Urgențe a Institutului de Boli Infecțioase „Matei Balș", pe 11 octombrie 2021.

FOTO: INQUAM PHOTOS/OCTAV GANEA

LITHONIA, GEORGIA

Măști și culoare

The Mask Dancerz au participat pe 13 octombrie la al doilea festival anual Collab-o-Ween, evenimentul în care tinerii scriu împreună povești de groază pentru Haloween.

FOTO: DEREK WHITE/GETTY IMAGES

NEW YORK, SUA

Dans de Crăciun

Trupa de dans Radio City Rockettes a repetat pe 13 octombrie pentru spectacolul pe care îl va prezenta la spectacolul de Crăciun 2021, la Biserica „Sf. Apostol Pavel".

FOTO: SLAVEN VLASIC/GETTY IMAGES

PICAJ

Casele de marcat zburătoare ale Școlii de Aviație

O firmă care produce case de marcat a furnizat avioane unei instituții subordonate Transporturilor.

ȘCOALA SUPERIOARĂ DE Aviație, instituție subordonată Ministerului Transporturilor, a devenit un soi de feudă a directorului George Barbu. După ce acesta a transformat-o în aeroport privat pentru bogați ca Tăriceanu și Cășuneanu jr., cum *Newsweek România* a scris recent, alte scandaluri ies la iveală: angajări pe proceduri trucate și achiziții de aparate de zbor și simulatoare de la prieteni.

Acte false pentru concursuri trucate

Pe 28 septembrie 2021, procurorii însoțiți de polițiști au dat buzna în birourile Școlii Superioare de Aviație pentru a ridica mai multe documente.

Ulterior, au anunțat printr-un comunicat de presă că în dosarul penal nr. 418/P/2021 se efectuează urmărirea penală „in rem" pentru mai multe infracțiuni de fals.

„În fapt, s-a reținut că, în intervalul 2017-2021, în contextul desfășurării concursurilor de angajare în cadrul Școlii Superioare de Aviație Civilă, funcționari publici ai respectivei instituții au falsificat mai multe înscrisuri oficiale, care au fost folosite pentru a permite încadrarea pe posturi a unor persoane care nu îndeplineau condițiile legale pentru angajare", se menționează în comunicatul de presă emis de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București.

Trei concursuri pentru o angajare

Sorin Nuțu a fost instructor de zbor la Aeroclubul României, o instituție din subordinea Ministerului Transporturilor. Surse din cadrul Aeroclubului susțin că unul dintre elevii lui Sorin Nuțu a fost chiar George Barbu, actualul director al Școlii Superioare de Aviație. Întrebat oficial dacă Sorin Nuțu i-a fost instructor, George Barbu a spus că nu poate răspunde la această întrebare pentru că intră sub incidența Legii GDPR.

Instituția condusă de Barbu a scos la concurs un post de pilot de aeronave la începutul anului 2017. Conform documentelor consultate de *Newsweek România*, concursul a avut loc în perioada 19-27 ianuarie 2017. Dar Sorin Nuțu a fost respins.

Școala Superioară de Aviație, sub conducerea lui George Barbu, a organizat un nou concurs două luni mai târziu. Și de această dată, Sorin Nuțu a fost respins.

Într-un final, s-a organizat un nou concurs pentru ocuparea funcției de expert siguranța zborului. Se întâmpla în iulie 2017. Atunci, directorul George Barbu a fost președintele comisiei de examinare.

Pentru funcția de expert s-a înscris la concurs doar Sorin Nuțu. Astfel, fostul instructor de zbor al lui George Barbu a fost angajat după trei examene.

După ce s-a zbătut timp de șase luni ca să se angajeze la Școala Superioară de Aviație, Sorin Nuțu și-a băgat dosarul de pensionare după doar două luni de muncă.

Pensionarii militari ai lui Barbu

Directorul George Barbu a refuzat să răspundă la întrebările legate de angajarea fostului său instructor pe motiv că încalcă Legea GDPR, dar ne-a asigurat că au fost „respectate procedurile legale în vigoare".

Însă a transmis că în Școala Superioară de Aviație sunt încadrați un număr de 26 de persoane, pensionari militari, care cumulează pensia cu salariul.

Din cele 26 de persoane, 15 ocupă posturi de personal aeronautic navigant, șapte persoane ocupă funcții de personal tehnic și restul ocupă alte funcții.

Mult sub radarul opiniei publice, Școala Superioară de Aviație de la Transporturi este instituția pe care o mână de oameni o folosesc ca pe propria companie privată

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.co

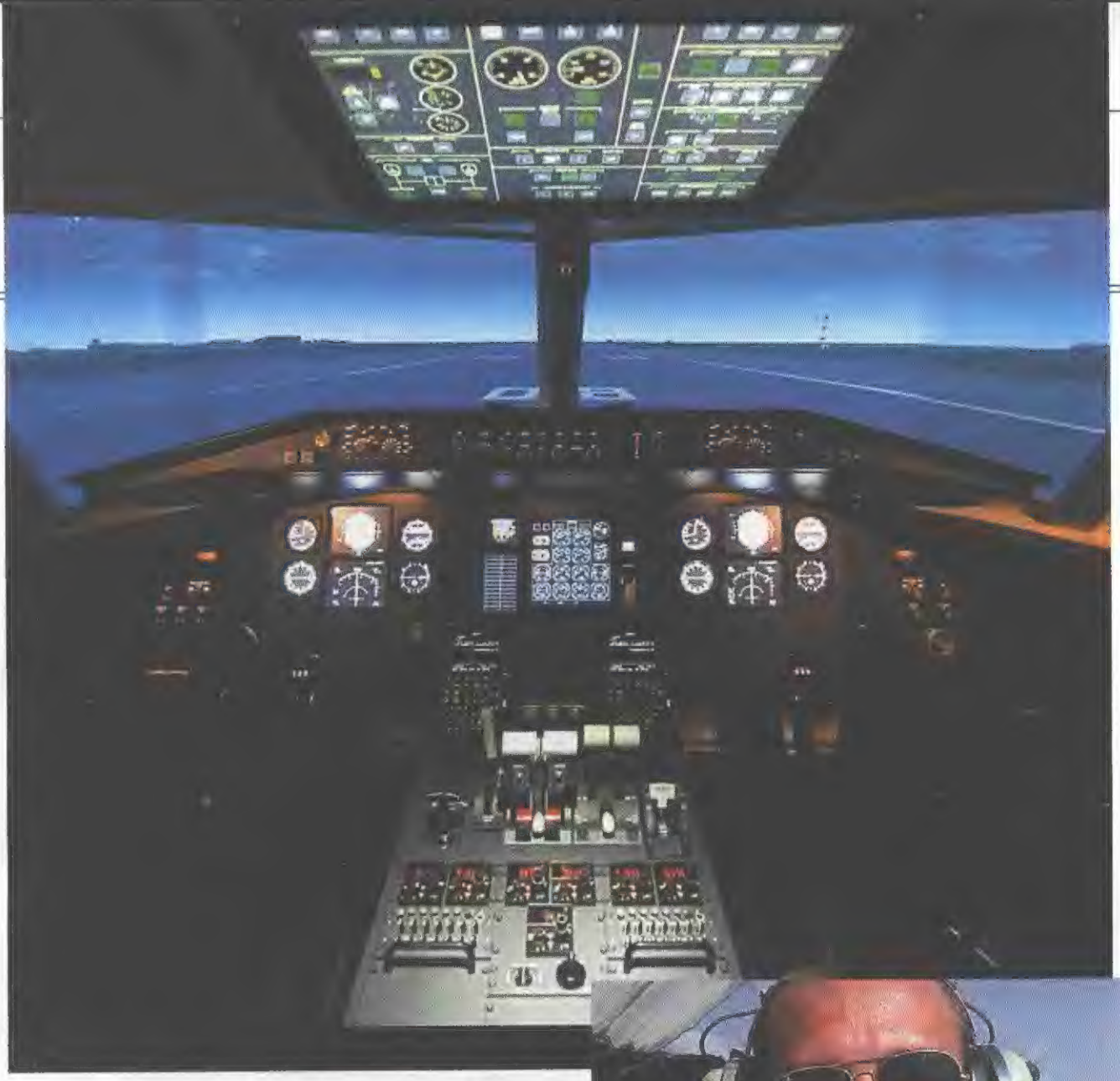

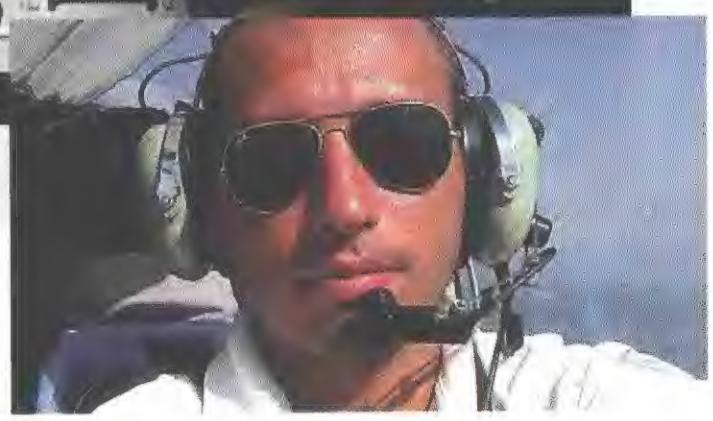

Alți cinci pensionari militari au încetat colaborarea cu Școala Superioară de Aviație.

Avioane de la o firmă de case de marcat

Școala Superioară de Aviație, sub conducerea lui George Barbu, a cumpărat cinci avioane și două simulatoare de zbor de la firma Anzi Soft, o societate producătoare de case de marcat.

Primul avion bimotor a fost cumpărat în iulie 2016, contra unei sume de 444.500 de euro. Apoi, în anul 2017, au mai fost cumpărate alte trei aeronave monomotor cu 2,32 milioane lei.

Tot în 2017, s-a mai cumpărat un simulator în valoare de 455.600 de lei. Ulterior, s-a mai cumpărat cu 100.252 de lei un simulator Garmin. În anii 2018 și 2019, tot de la Anzi Soft, școala condusă de Barbu a mai cumpărat două avioane monomotor pentru care s-au plătit în jur de 853.000 de lei, respectiv 847.000 de lei.

Directorul George Barbu a transmis că „aeronavele la care faceți referire au făcut obiectul unor proceduri de achiziții publice cu respectarea legislației în vigoare".

Împreună la Chișinău

Firma Anzi Soft este controlată de Andrei Călin Zincenco. De pe site-ul firmei aflăm că a fost înființată în anul 1991 și este un producător român de case de marcat. Dar ce legătură are o firmă de case de marcat cu aviația? Andrei Zincenco este președintele AOPA, o asociație a piloților din România. El este pilot și proprietar de aeronave din anul 2004, dar este și instructor de aeronave ultrașoare motorizate din anul 2007.

Directorul George Barbu are o relație aparte cu Andrei Zincenco. La jumătatea lunii august, Școala Superioară de Aviație a postat un mesaj pe Facebook în care anunța că elevii școlii au participat cu două aeronave la evenimentul „Korolev Avia Fest" de la Chișinău. În imaginile postate apare afaceristul Andrei Călin Zincenco, patronul firmei Anzi Soft, alături de directorul George Barbu.

SIMULARE
La Școala de Aviație nu se simulează doar zborurile, ci și angajările

Newsweek România l-a întrebat pe directorul George Barbu care este relația lui cu Andrei Zincenco. Barbu nu a răspuns. S-a rezumat să precizeze că Școala Superioară de Aviație are încheiat cu Anzi Soft un contract de asistență tehnică gratuită la cerere pentru echipamentele furnizate. Am încercat să obținem un punct de vedere de la Andrei Zincenco, dar de la firma acestuia ni s-a transmis că nu se poate.

Prietenul lui Barbu, abonat la contracte

O altă firmă abonată la contractele Școlii Superioare de Aviație este Arpiem Aviation SRL, controlată de un alt prieten al directorului George Barbu. În perioada 2019 – 2021, firma Arpiem Aviation a obținut nu mai puțin de 29 de contracte, din care 25 pe achiziție directă. Valoarea cumulată a acestor contracte este de aproximativ 7,9 milioane lei.

De exemplu, Școala a plătit peste trei milioane de lei pentru un simulator. Pe un alt simulator de antrenament DT 320 a plătit aproximativ 900.000 lei. Pentru un avion monomotor zbor acrobație, s-a plătit suma de 498.000 euro (în jur de 2,5 milioane lei).

Firma Arpiem Aviation SRL a mai vândut Școlii Superioare de Aviație lanterne, scule și măști de oxigen. Asociatul majoritar al firmei este Peter Alexandru Vasile, care deține 90% din părțile sociale. Restul părților sunt deținute în mod egal de Luana Mihaela Vasile și Radu Boriga. Peter Vasile a mai fost asociat într-o altă firmă, Imsat Metal Construct, cu Iris Florentina Georgescu, care figura în anul 2007 ca inspector aeronautic la Autoritatea Aeronautică Civilă Română.

FOTO: AVIATIONACADEMY.RO; FACEBOOK/GEORGE BARBU

PERICOL

CSAT, SRI, MT – la bunul plac al șefului AACR

Securitatea cibernetică a Autorității Aeronautice Civile, sabotată de directorul Stoica. Statul, impotent.

DIRECTORUL AUTORITĂȚII Aeronautice Civile Române (AACR), Nicolae Stoica, insistă să saboteze securitatea cibernetică a instituției, în ciuda avalanșei de poziții oficiale emise de mai multe autorități și instituții publice. Culmea, după ce a desființat departamentele responsabile cu securitatea cibernetică din AACR motivând că activitatea poate fi prestată de către Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare Informatică (ICI București), Stoica a rămas și fără serviciile ICI. Iar motivul este îngrijorător: directorul ICI susține că AACR nu i-a dat acces la echipamentele sistemului de securitate cibernetică.

Șef la instituția care l-a trimis la „reinstruire"

Nicolae Stoica are foarte multă susținere în aviație, dar pare să nu aibă la fel de multă competență. În 2020, când ocupa poziția de director Operațuni pe Aeroportul Internațional „Henri Coandă", a fost controlat tocmai de instituția pe care o conduce acum (Autoritatea Aeronautică Civilă Română). Cu această ocazie, au fost constatate mai multe nereguli la Direcția Operațiuni, condusă de Nicolae Stoica.

În urma controlului, comisia de inspecție a recomandat Companiei Naționale Aeroporturi București, cea care răspunde de aeroport, să îl „reinstruiască" pe managerul operațional Nicolae Ștoica.

La începutul acestui an, Stoica a ajuns director chiar la AACR. Abia se instalase la conducere, că a decis să desființeze structura de securitate cibernetică și să-i concedieze pe cei trei specialiști în domeniu. Atât structura de securitate cibernetică, cât și cei trei angajați, erau recunoscuți la nivel internațional. De exemplu, activitatea lor a fost dată ca exemplu pozitiv de Agenția Europeană de Cybersecurity.

Întrebat de ce a desființat o structură de securitate cibernetică, directorul Nicolae Stoica a transmis că „autoritatea nu are atribuții legale în domeniul securității cibernetice, altele decât activitățile desfășurate de către auditorii de securitate".

CSAT, SRI și Transporturile îl contrazic pe Stoica

Newsweek România a solicitat mai multor instituții publice naționale și internaționale să comunice dacă AACR are atribuții legale în domeniul securității cibernetice. Consiliul Suprem de Apărare al Țării, Directoratul Național de Securitate Cibernetică, Serviciul Român de Informații și Ministerul Transporturilor îl contrazic pe directorul Nicolae Stoica.

De exemplu, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, condus de președintele Klaus Iohannis, a transmis că măsura luată de Nicolae Stoica ar putea să „potențeze riscul de materializarea a unor atacuri cibernetice".

Întrebat cum comentează faptul că patru instituții confirmă că instituția pe care o conduce are atribuții în securitate cibernetică, Nicolae Stoica a transmis că nu comentează. Însă a precizat că constată că refuzăm să îl credem pe cuvânt atunci când spune că instituția pe care o conduce nu are atribuții pe securitate cibernetică.

„Constatăm că refuzați cu obstinență să țineți cont de răspunsurile AACR, organism tehnic specializat, precum și de răspunsurile pe care le-ați primit de la organismele internaționale cu competențe în domeniu, cărora le-ați solicitat

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

FOTO: CAA.RO

clarificări pe marginea acestui subiect, cât și de cadrul legislativ incident în materie pe care vi l-am prezentat anterior publicării de către dumneavoastră, cu bună știință, a acestor dezinformări".

La solicitarea *Newsweek România*, Organizația Internațională a Aviației Civile (ICAO) a transmis că „reglementarea operațiunilor de aviație și responsabilitatea pentru supravegherea aviației este în totalitate și exclusiv o responsabilitate suverană a fiecărui stat".

Atribuțiile cyber sunt și nu sunt

Directorul Nicolae Stoica i-a concediat pe singurii trei specialiști în securitate cibernetică, după ce a desființat structura cyber. Acum, tot el trimite alți trei angajați la un curs pe securitate cibernetică. De ce îi trimite la specializare, dacă instituția pe care o conduce nu are atribuții în domeniu?

Răspunsul îl aflăm tot de la Nicolae Stoica, care spune că de fapt AACR are atribuții pe securitatea cibernetică. „Luând în considerare lipsa de instruire a auditorilor de securitate a aviației civile în perioada 2017-2020 pentru exercitarea atribuțiilor de monitorizare a cerințelor prevăzute în PNSA referitoare la securitatea cibernetică, este necesară instruirea tuturor auditorilor de securitate a aviației civile certificați în condițiile O.G. nr. 17/2011 privind controlul calității în securitatea aviației civile", a transmis Nicolae Stoica.

De selectarea celor trei angajați care urmează să facă cursul de securitate cibernetică se ocupă directorul Direcției Securitate Aeronautică, Mirela Pricopi, una din protejatele directorului Nicolae Stoica. Totodată, directorul Nicolae Stoica recunoaște că cei trei angajați pe care i-a concediat au urmat cursuri de instruire organizate la Doha,

Este de neînțeles cum un subiect atât de sensibil precum securitatea cibernetică în aviație este lăsat la mâna unui personaj dezechilibrat, întâmplător șeful AACR

AACR
În sediul Autorității Aeronautice Civile Române, directorul Nicolae Stoica se crede invincibil

Mamaia și Băile Felix pentru care s-au plătit în total 42.694 lei. Doar că aceștia nu ar fi avut calitatea de auditori de securitate în aviația civilă.

ICI București, sabotat de AACR

Atribuirea contractului prin care AACR externaliza serviciile IT către ICI București a fost pretextul invocat de directorul Nicola Stoica pentru a-i concedia pe cei treispecialiști cyber. Dar, pe 28 septembrie 2021, ICI București i-a transmis o notificare lui Nicolae Stoica prin care îl informa că reziliază contractul cu Autoritatea Aeroanutică.

Directorul ICI București, Adrian Victor Veverea, susține în notificarea de reziliere că a fost sabotat inteționat de conducerea AACR. Decizia de reziliere a avut la bază „nerespectarea repetată a obligațiilor asumate prin contract". Adică nu a fost respectat alin. 9.2 din contract, în care se menționează că „beneficiarul nu va întreprinde măsuri de natură să afecteze gradul de securitate cibernetică a rețelei protejate prin senzorul Prestatorului, înțelegându-se prin aceasta, dar nelimitându-se la dezactivarea senzorului fără just motiv".

Adrian Victor Veverea îi transmite lui Nicolae Stoica că „senzorul instalat la sediul Beneficiarului (AACR - n.r.) și care se află în custodie, este neoperațional din data de 20.07.2021 și până la data prezentei".

ICI București a solicitat directorului Nicolae Stoica să le permită accesul la senzorul instalat, dar acesta nu a răspuns doleanțelor.

În acest moment, Autoritatea Aeronautică Civilă Română este complet expusă unor atacuri cibernetice care ar putea avea consecințe devastatoare asupra întregului sistem aviatic românesc.

EDITORIAL

O seară la Urgențe în București

FLAVIA DRĂGAN, editor al *Newsweek România*

Când în Capitală erau confirmate peste 2.500 de cazuri noi, am ajuns și eu la Camera de Gardă a unui spital de urgență din București, cu o ureche umflată, după o noapte albă din cauza durerilor.

În dimineața aceleiași zile, am sunat la două spitale de urgență, ca să văd cum este cu accesul în contextul pandemiei. Am fost descurajată să vin și mi s-a recomandat să caut o clinică în cartierul unde locuiesc. M-am simțit umilită să explic la telefon unor oameni, în mod repetat, că am nevoie să mă vadă un doctor urgent, că n-am dormit toată noaptea, că durerile sunt îngrozitoare. Nici la clinică, unde plăteam integral consultația, n-am găsit niciun loc liber decât peste alte două zile.

Durerile au crescut în intensitate, iar seara am cedat: am plecat spre spital, deși fusesem descurajată, ba chiar o prietenă, a cărei mamă ar fi trebuit să se opereze la același spital, mi-a spus că medicul o sunase să îi spună că îi amână operația, dacă nu face vreo criză.

Am așteptat în fața secției de Primiri Urgențe, afară, pe un rând de bănci din plastic. Lângă mine, în picioare, o doamnă foarte absorbită de telefonul ei. O asistentă a venit să ne întrebe pe fiecare de ce suferim, iar doamna a răspuns, senină, că a venit la spital pentru că bănuiește că este infectată cu COVID-19, că are toate simptomele și că vrea să se testeze.

În spatele asistentei, apare una dintre doctoritele de gardă și i se adresează femeii, exasperată, pe un ton amar: „Dar știți că trebuia să rămâneți izolată acasă și să chemați DSP-ul să vă testeze? De ce ați venit aici? Să dați și altora? Sunteți vaccinată?".

Femeia răspunde tot la fel de senină: „Nu". Doctorița continuă: „Nici nu am unde să vă testez. Am 30 de pacienți în containere, toți pozitivi confirmați. Și ei așteaptă să fie preluați".

Asistenta vine cu soluția salvatoare: „O testăm pe bancă!".

Intru, după vreo oră și jumătate de stat afară, împreună cu o altă tânără, într-un salon de UPU. În câteva minute, mai este adus și un tânăr. Un alt medic, tânăr, obosit, dar foarte amabil, ne ia la rând să ne completeze fișele.

Am aflat că ne-au pus pe toți trei la consultat odată pentru că eram cu toții vaccinați. În timp ce eu povesteam despre urechea mea, medicul îi punea o branulă fetei de lângă mine, iar o altă asistentă îi lua sânge tânărului. Am stat în salonul de la urgențe cam încă o oră, poate mai mult. Odată la 15 – 20 de minute, pe hol treceau târgi de ambulanță, cu oameni suferinzi.

Pe hol, când am intrat, o femeie în vârstă era întinsă pe o targă, cu o perfuzie. Din când în când, treceau medici și asistente echipați în costumul „cosmonaut"; mergeau la containerele cu pacienții COVID-19 de afară.

Deodată, durerea mea de ureche (o otită externă), durerea abdominală a tinerei sau leșinul în plină stradă al băiatului de lângă noi ajung să pară neimportante. Medicii vorbesc pe holuri despre pacienți ventilați mecanic, intubați. O asistentă vorbește la telefon cu familia unui om, să anunțe că a ajuns la terapie intensivă. Încă un salon din spital e izolat, auzim alte discuții, acolo sunt numai pacienți pozitivi.

Și înțeleg de ce mi se recomandase de dimineață să nu vin aici. Medicii și asistentele aleargă dintr-o parte în alta, nu mai știu cum se se împartă ca să ajungă la toți pacienții.

Vreo alți opt oameni așteaptă pe băncile de plastic. Un tânăr, fără mască, vociferează: „Dar cât mai durează?". Îi explică unei asistente că el nu crede în COVID-19, că nu vrea să fie testat. Și-și aprinde o țigară, deși era înconjurat de afișe cu „fumatul interzis".

Iar ambulanțele continuau să urle în timp ce intrau pe poarta spitalului.

Nu mi-ar fi greu să închei cu o morală, dar cred că voi, cei care citiți acest text, înțelegeți bine ce se întâmplă. Și dacă nu vă impresionează o poveste publicată pe pagina de Facebook a Comitetului de vaccinare care să vă facă să vă gândiți la vaccinare și la ce înseamnă boala asta pentru un om, pentru familia lui și pentru cei care îl îngrijesc, faceți o vizită la un spital.

S-ar putea atunci să nu mai țineți cont nici de gafele enervante ale autorităților, de sfidarea lor, de declarațiile irresponsabile sau de-a dreptul tâmpite și să mergeți să vă vaccinați.

Putin pledează pentru vaccinare. Dar cine să-l mai asculte?

OVIDIU NAHOI, contributor al *Newsweek România*

Președintele rus Vladimir Putin a declarat marți că Rusia trebuie să își accelereze campania de vaccinare împotriva noului coronavirus.

Anunțul vine după ce bilanțul deceselor zilnice asociate COVID-19 a atins cel mai înalt nivel de la începutul pandemiei, informează Reuters, citată de Agerpres. O atitudine normală din partea unui șef de stat. Doar că, în ce-l privește pe liderul de la Kremlin, există și o altă față a monedei.

Situația este într-adevăr gravă. Rusia raportează aproape 1.000 de decese zilnic și aproape 30.000 de infectări noi. E adevărat, mai puțin decât România, dacă ne raportăm la mărimea populației (Rusia are peste 140 de milioane de locuitori). Oricum, un dezastru.

În acest context, îngrijorările oficialilor de la Moscova legate de extinderea infectărilor și ritmul lent al vaccinării sunt pe deplin justificate.

Cine zice...

Dar, dacă este să privim problema dintr-o altă perspectivă, nu putem să nu observăm că Rusia este una dintre cele mai importante surse de dezinformare în ceea ce privește vaccinurile și pandemia. Dacă nu chiar cea mai importantă.

După cum sugera o analiză din luna iunie a EU vs DISINFO, organism al Uniunii Europene de luptă împotriva dezinformării, majoritatea narativelor anti-vaccin au venit din Rusia.

Astfel, mediile pro-Kremlin sau unele organizații apropiate, precum Fundația pentru Cultură Strategică și One World Think Tank, au publicat articole care sugerează că vaccinurile fac parte dintr-o campanie sub acoperire pentru „depopularea" planetei.

Aceasta, după ce, luni de-a rândul, aceleași medii ba minimalizau gravitatea epidemiei, ba considerau virusul o armă biologică lansată de Occident, ba criticau democrațiile occidentale pentru slaba gestionare a situației sanitare (firește, spre deosebire de Rusia și alte autocrații).

Toate aceste narative, desigur, se bat cap în cap, dar nu trebuie să căutăm logică, atunci când sunt menite, de fapt, să creeze confuzie.

Și, pe măsură ce oamenii de știință au început să avanseze în privința vaccinurilor, și preocuparea mediilor de dezinformare s-a concentrat în această direcție.

Încă din octombrie 2020, cu luni înainte ca primele vaccinuri occidentale să primească autorizare, Rusia demara deja o campanie de dezinformare în scopul de a răspândi teama.

Potrivit unei anchete a ziarului britanic *The Times*, în Rusia fuseseră difuzate imagini, meme-uri si clipuri video care descriau vaccinul ca fiind periculos.

Campania sugera că oamenii care se vor vaccina se vor transforma în maimuțe, deoarece era folosit ca vector un virus de la cimpanzei.

Aceste imagini au fost răspândite apoi în toată lumea.

Reversul dezinformării

În aprilie, un raport oficial al Uniunii Europene acuza Rusia și China că răspândesc în mod deliberat dezinformări cu privire la vaccinuri.

Acum două luni, Facebook anunța că a demontat o operațiune de dezinformare rusă care încerca să discrediteze vaccinurile AstraZeneca și Pfizer/BioNTech.

Detectarea operațiunii a fost favorizată de faptul că, în luna mai, mai mulți influeceri francezi și germani, activi în domeniul sănătății și științei, au denunțat ofertele pe care le primiseră pentru a denigra vaccinul Pfizer, contra plată. Agenția care îi ofertase fusese fondată... în Rusia.

Și nu e de mirare că multe dintre dezinformările privind vaccinurile, provenite din Rusia, sunt prezente în mediile antivacciniste și de extremă dreapta din România. Ele fie sunt importate direct, fie vin prin Republica Moldova, una dintre cele mai active platforme de dezinformare din lume.

Acum, în fața dezastrului sanitar, Vladimir Putin face un apel, i-am spune, disperat, la vaccinare. Dar, după atâta dezinformare, puțini conaționali mai par dispuși să-l asculte. Ce să mai spunem despre imaginea pe care propaganda i-o zugrăvește lui Vladimir Putin, aceea a liderului dur, dar grijuliu cu poporul și urmat cu entuziasm de acesta!

Din păcate însă, și foarte mulți români au căzut în capcana dezinformării rusești. Iar asta se plătește cu vieți. Mult prea multe vieți.

EDUCAȚIE

Cei mai slabi la științe, ultimii la vaccinare

Există o explicație științifică pentru refuzul românilor de a se vaccina? Desigur. Decurge tocmai din faptul că aproape jumătate dintre români cred că știința nu le aduce niciun beneficiu

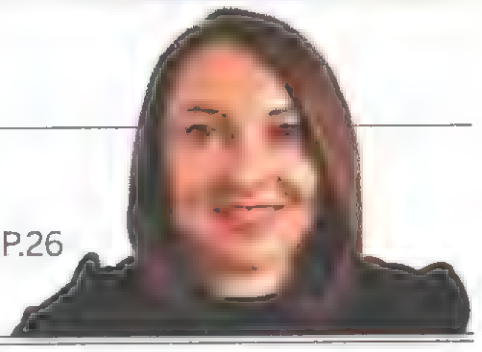

DATELE PROBLEMEI SUNT URMĂTOARELE: România înregistrează cel mai mic procent de vaccinați anti-COVID-19 din Europa (33%), doar Bulgaria stând mai prost (23%). Țările unde au plecat românii pentru o viață mai bună au un procent dublu de vaccinați: Italia – 77%, Spania – 82%. Germania, pe care o invidiem pentru miile de kilometri de autostradă, a vaccinat 77% din populație. Ungaria are dublu kilometri de autostradă și a vaccinat 67% din populație. Grecia, unde milioane de români au fost măcar o dată în viață pentru a-și petrece concediul în locații superbe, are 66% din populație vaccinată.

Trăim prost. Antivaccinarea rezistă

Îi invidiem pe cetățenii din aceste țări? Majoritatea dintre noi, da! Pentru drumurile, spitalele, școlile și, desigur, pentru nivelul de trai superior. Compatrioții noștri emigrează în aceste state cu rate mari de vaccinare pentru că vor să o ducă mai bine. Totuși, nu vrem să le urmăm exemplul. Cel puțin nu în materie de vaccinare, la care România înregistrează procente de două sau trei ori mai mici.

DE

PETRE BĂDICĂ
petre.badica@newsweek.ro

Să ne uităm și pe clasamentul privind calitatea vieții. România este pe locul 45 din 163 de țări și pe ultimul în clasamentul UE, potrivit studiului „Indicele de Progres Social 2020".

România înregistrează 78,35 de puncte din 100, un scor ușor mai ridicat față de anul precedent, și se regăsește în rândul țărilor din a treia categorie din clasament, după Barbados, Bulgaria și Mauritius. Indicele de Progres Social măsoară calitatea vieții și bunăstarea socială a cetățenilor din 163 de țări, în baza a trei dimensiuni principale. Se ține cont de nevoile de bază (hrană, sănătate), accesul la educație și informații și drepturi personale.

Neîncrederea în știință, sport național

Familia este cea care sădește neîncrederea în știință. Peste jumătate (55%) dintre părinții elevilor cu vârsta de peste 12 ani se declară puțin sau deloc îngrijorați cu privire la riscul îmbolnăvirii de COVID-19 a propriului copil în contextul începerii școlii în format fizic.

Foto SHUTTERSTOCK

Clasament mondial PISA 2018

Punctajul mediu la matematică, știință și citire.

factsmaps.com

Sursa: OECD, 2018-2019

peste 500 | 450-500 | sub 450

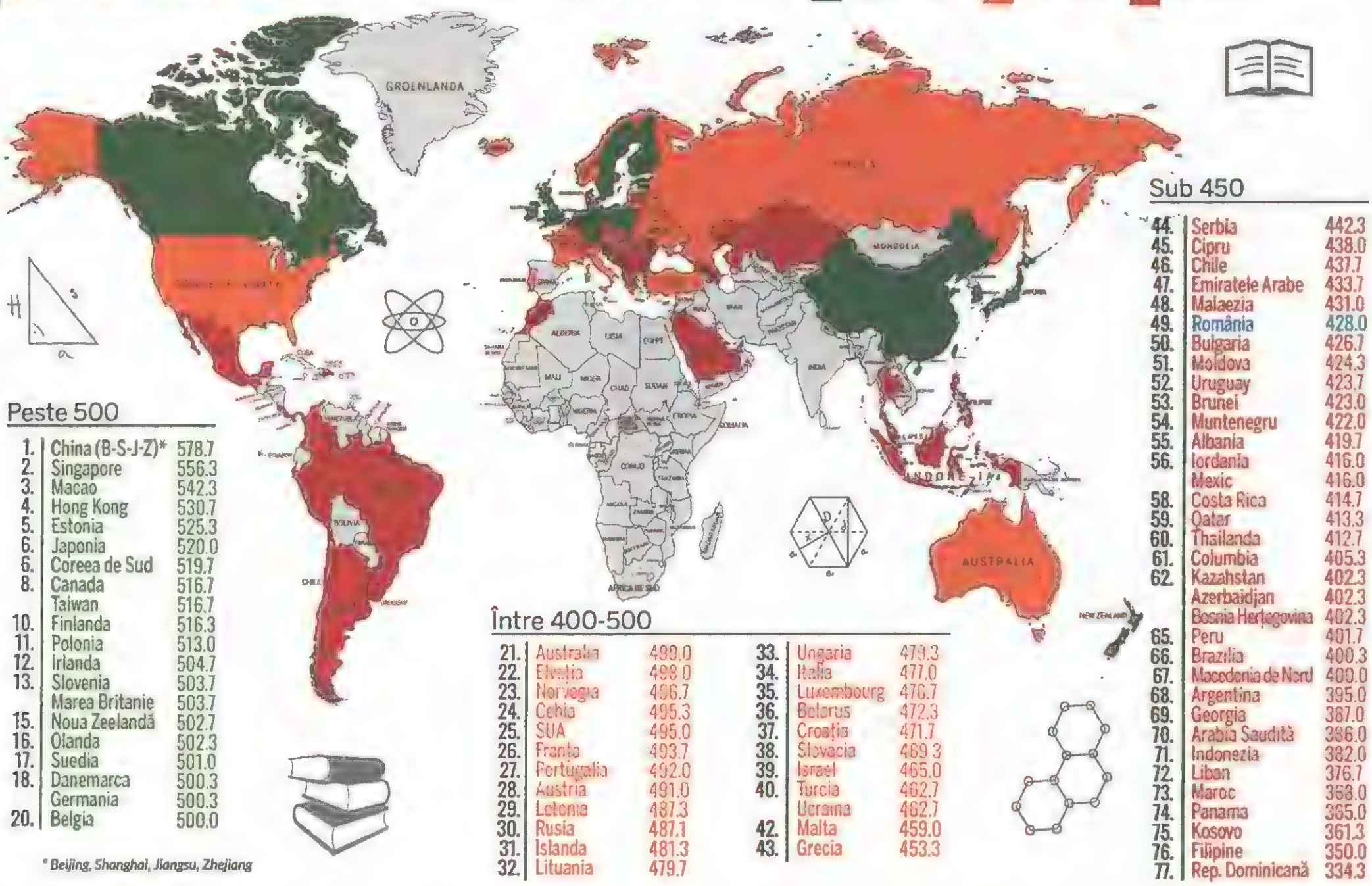

Peste 500

1.	China (B-S-J-Z)*	578.7
2.	Singapore	556.3
3.	Macao	542.3
4.	Hong Kong	530.7
5.	Estonia	525.3
6.	Japonia	520.0
6.	Coreea de Sud	519.7
8.	Canada	516.7
	Taiwan	516.7
10.	Finlanda	516.3
11.	Polonia	513.0
12.	Irlanda	504.7
13.	Slovenia	503.7
	Marea Britanie	503.7
15.	Noua Zeelandă	502.7
16.	Olanda	502.3
17.	Suedia	501.0
18.	Danemarca	500.3
	Germania	500.3
20.	Belgia	500.0

* *Beijing, Shanghai, Jiangsu, Zhejiang*

Între 400-500

21.	Australia	499.0	33.	Ungaria	479.3
22.	Elveția	498.0	34.	Italia	477.0
23.	Norvegia	496.7	35.	Luxembourg	476.7
24.	Cehia	495.3	36.	Belarus	472.3
25.	SUA	495.0	37.	Croația	471.7
26.	Franța	493.7	38.	Slovacia	469.3
27.	Portugalia	492.0	39.	Israel	465.0
28.	Austria	491.0	40.	Turcia	462.7
29.	Letonia	487.3		Ucraina	462.7
30.	Rusia	487.1	42.	Malta	459.0
31.	Islanda	481.3	43.	Grecia	453.3
32.	Lituania	479.7			

Sub 450

44.	Serbia	442.3
45.	Cipru	438.0
46.	Chile	437.7
47.	Emiratele Arabe	433.7
48.	Malaezia	431.0
49.	România	428.0
50.	Bulgaria	426.7
51.	Moldova	424.3
52.	Uruguay	423.7
53.	Brunei	423.0
54.	Muntenegru	422.0
55.	Albania	419.7
56.	Iordania	416.0
	Mexic	416.0
58.	Costa Rica	414.7
59.	Qatar	413.3
60.	Thailanda	412.7
61.	Columbia	405.3
62.	Kazahstan	402.3
	Azerbaidjan	402.3
	Bosnia Herțegovina	402.3
65.	Peru	401.7
66.	Brazilia	400.3
67.	Macedonia de Nord	400.0
68.	Argentina	395.0
69.	Georgia	387.0
70.	Arabia Saudită	386.0
71.	Indonezia	382.0
72.	Liban	376.7
73.	Maroc	368.0
74.	Panama	365.0
75.	Kosovo	361.3
76.	Filipine	350.0
77.	Rep. Dominicană	334.3

Dacă ar avea posibilitatea de a alege, 80% dintre părinții elevilor cu vârsta între 12 și 18 ani care nu sunt, până în prezent, vaccinați împotriva COVID-19, ar alege pentru copiii lor ca aceștia să nu fie imunizați. Mai mult de trei sferturi (77%) dintre părinții nevaccinați susțin că nu ar putea fi determinați de nimeni și de nimic să se imunizeze. Aceste cifre arată că părinții nu cred în medicină și în știință în general. Firesc, părinții le vor transmite copiilor neîncrederea lor în știință.

Un alt indicator ce reflectă dezinteresul pentru știință se vede din rezultatele elevilor la testele PISA. Rezultatele oficiale din 2018 de la testele PISA arată că elevii din România sunt printre cei mai slabi la științe. Elevii din România au obținut la științe 426 de puncte, locul 53 în lume.

Din UE, doar Bulgaria stă un pic mai prost (424 puncte). Elevii din Polonia au obținut 511 puncte la științe, Germania sau Olanda – 503, Cehia – 497. Cei mai pricepuți la științe sunt elevii din China (590 puncte), urmați de Singapore (551) și Macao (544). Pe locul 4 găsim și prima țară europeană, Estonia (530).

Alte state din Europa care au obținut cu peste 50 de puncte mai mult la științe decât elevii din România sunt: Belgia, Suedia (499), Franța (493), Portugalia (492), Norvegia (490), Spania (483), Ungaria (482).

Și acum uitați-vă la cifrele din tabelul cu populația vaccinată anti-COVID-19. Toate statele menționate mai sus au vaccinat cu 30 până la 60% mai multă populație decât România.

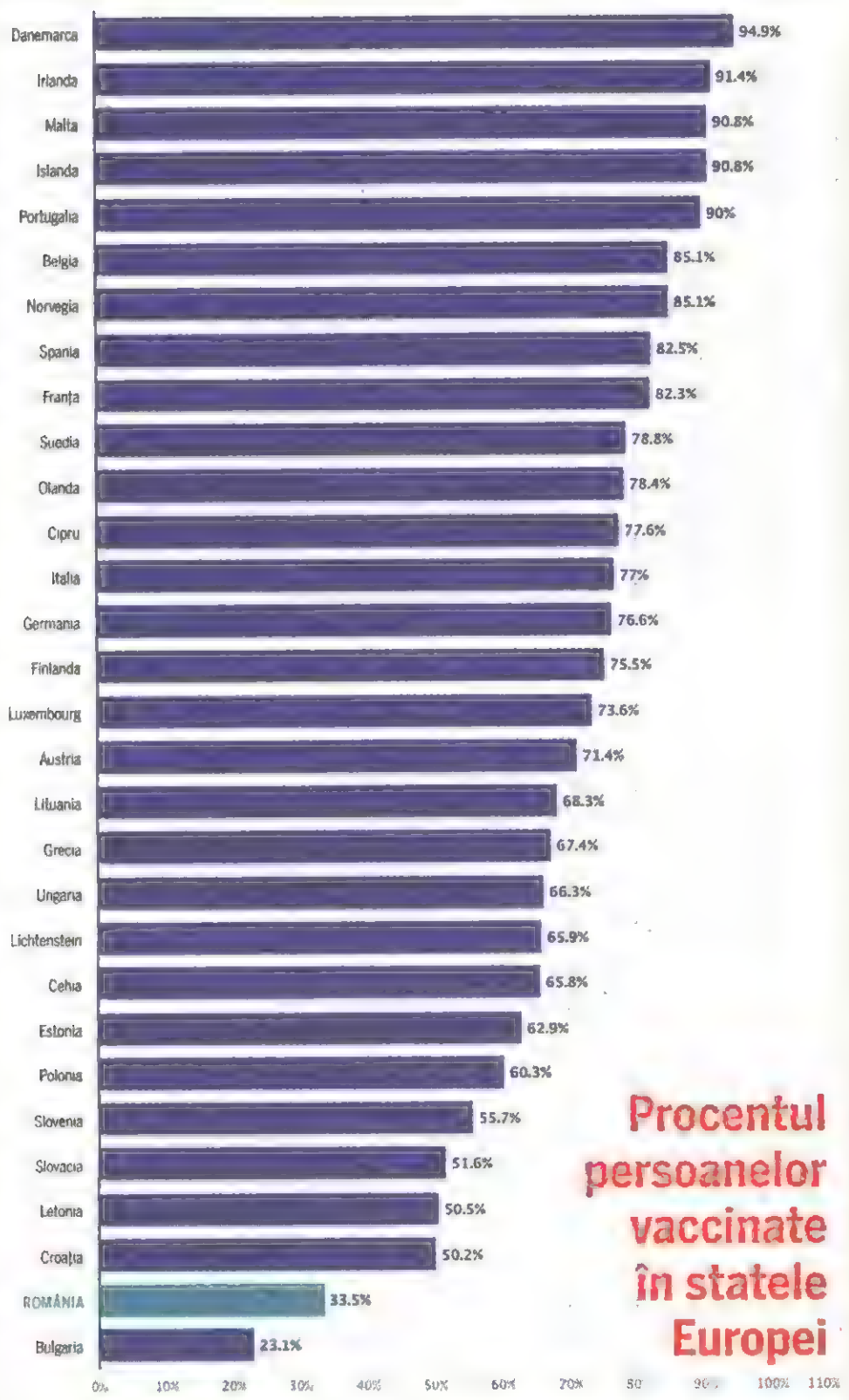

Procentul persoanelor vaccinate în statele Europei

În harta pe care v-o prezentăm se observă că România se află pe locul 49 la nivel mondial la testarea PISA pe 2018 pentru toate cele trei discipline: matematică, citire și științe.

Ce nu știu elevii români la științe?

Aproximativ 44% dintre elevi s-au situat sub nivelul 2 de competență, ceea ce înseamnă că nu recunosc explicația corectă a unui fenomen științific familiar și nu pot utiliza cunoștințele lor pentru a evalua dacă anumite date pot fundamenta o anumită concluzie (de exemplu, nu pot verifica dacă un enunț despre COVID-19 este fals sau dacă e parte dintr-o teorie a conspirației).

Doar 1% dintre elevi au obținut performanțe foarte bune (nivelul 5 sau 6) la științe. Ei pot aplica în mod autonom și creativ cunoștințele lor din domeniul științelor într-o varietate de situații, inclusiv în situații nefamiliare.

Procentul elevilor care se află sub nivelul 2 pe fiecare domeniu de testare PISA este următorul, în 2018: științe - 44%, matematică - 46,5%, citire/lectură - 40,8%.

Ce probleme științifice au de rezolvat elevii

„Capacitatea de a deține cunoștințele specifice, precum numele plantelor și al animalelor, are o valoare mai puțin importantă decât înțelegerea reală a aspectelor complexe ale unor probleme aflate în dezbatere la nivelul întregii comunități umane, precum consumul de energie, biodiversitatea, sau sănătatea.

Generic, Programul OECD-PISA evaluează în ce măsură elevii aflați aproape de finalul educației obligatorii dețin unele dintre competențele-cheie, cunoștințele și deprinderile de bază esențiale atât pentru continuarea studiilor, cât și pentru participarea deplină la viața socială sau pentru integrarea pe piața muncii", arată organizatorii.

Newsweek România a văzut subiectele la știință din anul 2015. Elevilor li s-a cerut să calculeze viteza maximă și medie a unei mașini care schimbă viteza de mai multe ori în timpul unei plimbări. A trebuit ca elevii să estimeze aria unui continent folosind scara unei hărți date. Li s-a cerut să spună ce cantitate dintr-un medicament trebuie să ia o persoană pe baza unei rețete.

Ce sunt testele PISA

Testele PISA sau Programul pentru Evaluarea Internațională a Elevilor (Program for International Student Assesment) reprezintă un sistem internațional de evaluare prin care se măsoară periodic (la 3 ani) capacitatea elevilor în vârstă de 15 ani din toate țările membre OECD (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică) de a citi, înțelege și rezolva exerciții interdisciplinare (din literatură, matematică și științe).

Suntem săraci, nu ne vaccinăm

Veniturile superioare ale cetățenilor din statele cu procente mari de imunizare anti-COVID-19 nu ne-au convins că, în această discuție pro și contra vaccinare, probabil că ei au dreptate. La începutul acestui an, zece state membre din estul UE aveau salarii minime sub 700 de euro pe lună: Bulgaria (332 euro), Ungaria (442 euro), România (458 euro), Letonia (500 euro), Croația (563 euro), Cehia (579 euro), Estonia (584 euro), Polonia (614 euro), Slovacia (623 euro) și Lituania (642 euro).

În alte cinci țări membre UE, în special din sudul blocului comunitar, erau salarii minime cuprinse între 700 și ușor peste 1.100 de euro pe lună: Grecia (758 euro), Portugalia (776 euro), Malta (785 euro), Slovenia (1.024 euro) și Spania (1.108 euro). Restul de șase state membre UE, toate din nord-vestul blocului comunitar, aveau salarii minime de peste 1.500 de euro pe lună: Franța (1.555), Germania (1.614), Belgia (1.626), Olanda (1.685), Irlanda (1.724) și Luxemburg (2.202).

EȘEC

Mortii unei campanii de vaccinare moarte

Neîncrederea în știință, mesajele divergente ale politicienilor și relaxările din perioada verii au reușit să îngroape campania de vaccinare, a explicat profesorul Daniel David.

SĂPTĂMÂNAL, PESTE 90 LA SUTĂ dintre persoanele infectate cu coronavirus care mor sunt nevaccinate, potrivit datelor Institutului Național de Sănătate Publică, iar, pe 8 octombrie, România a ajuns pe locul al doilea în lume la numărul de decese raportate la populație – cu 11,2 decese la un milion de locuitori, conform datelor centralizate de Universitatea Oxford.

Până în 15 octombrie, peste 40.000 de români au murit.

De ce nu se vaccinează românii? Unde a greșit campania de informare privind vaccinarea?

La întrebările *Newsweek România* a răspuns psihologul Daniel David, rectorul Universității Babeș-Bolyai din Cluj.

„Există o rezistență psihosocială, derivată din niveluri mari ale analfabetismului științific, analfabetismului funcțional, neîncredere față de autorități și superstiție. Pe acest fond vulnerabil am avut o campanie greșită a autorităților", a explicat Daniel David.

Neînțelegerea științei la școală se vede și în vaccinare

Psihologul a subliniat că „studiile de specialitate arată că, raportând rata de vaccinare în țările lumii, corelată cu rezultatele la testele PISA, care arată nivelul educațional, aproximativ 50 la sută din diferențele între țări la vaccinare se explică prin rezultatele la testele PISA".

Astfel, la testele PISA din 2018, procentul de analfabetism funcțional la elevii români a ajuns la o medie de 44 la sută. La științe, elevii români au obținut locul 53 în lume, cu 426 de puncte, iar, în UE, doar elevii bulgari erau mai slabi – 426 de puncte. Elevii din Polonia au obținut 511 puncte la științe, cei din Germania sau Olanda – 503, Cehia – 497.

Numai unu la sută dintre elevii români au obținut performanțe foarte bune, ceea ce înseamnă că pot aplica în mod autonom și creativ cunoștințele lor din domeniul științelor într-o varietate de situații, inclusiv în situații nefamiliare.

Comparând aceste date cu ratele de vaccinare, observăm că Polonia raportează o rată de vaccinare de peste 60 la sută, Germania și Olanda – de aproape 80 la sută sau Cehia – aproape 70 la sută.

De aceea, a arătat psihologul, „când ai de luptat cu un profil psiho-social care,

DE

FLAVIA DRĂGAN
flavia.dragan@newsweek.ro

PSIHOLOGUL DANIEL DAVID a arătat că analfabetismul funcțional, neîncrederea față de autorități și credința în superstiții au prăbușit campania de vaccinare (stânga). Unul dintre mesajele frecvente ale protestelor anti-vaccin, convocate periodic de AUR și de voci conspiraționiste din România

din start, nu încuraja vaccinarea, era nevoie să comunice experți în psihologie, nu doar experți bio-medicali".

Românii nu aveau încredere în vaccin nici înainte de COVID-19

De altfel, românii nu arată reticență la vaccinare doar de la apariția vaccinului împotriva coronavirusului.

În 2019, când epidemia de rujeolă omorâse deja, de trei ani, 64 de oameni (majoritatea minori), românii nu-și vaccinau copiii. Acoperirea vaccinală la ROR (rujeolă-oreion-rubeolă) era de 89,6 la sută, în loc de 95 la sută, cât ar fi trebuit pentru a-i proteja pe copiii cei mai vulnerabili, care aveau contraindicație la imunizare.

Medicul Gindrovel Dumitra, coordonatorul Grupului de lucru Vaccinologie din cadrul Societății Naționale de Medicina Familiei (SNMF), explica, în 2019, pentru *Newsweek România,* că vaccinul ROR era serul cel mai refuzat de către părinți, pentru că nu aveau încredere că va funcționa sau credeau în teorii ale conspirației.

Același lucru se întâmpla și în cazul gripei, care, în sezonul 2018-2019, omorâse 199 de oameni; 1,3 milioane de oameni din grupele la risc erau vaccinați (aceștia primeau vaccinul gratuit), iar 200.000 de doze de vaccin antigripal erau disponibile în farmacii. Pentru ca epidemia de gripă să nu se răspândească, era necesar ca 75% dintre persoanele la risc să fie imunizate antigripal.

Un sondaj de opinie al INSCOP, realizat la solicitarea SNMF în 2019, arăta că doar 54,9% din români considerau că beneficiile vaccinării sunt mai mari decât riscurile, 28,7% credeau că vaccinarea este o problemă complicată, iar 10,3% erau de părere că riscurile sunt mai mari decât beneficiile vaccinării. O lege a vaccinării este blocată în Parlament din 2017.

Vaccinarea cu două doze la persoane de peste 18 ani, în țările UE

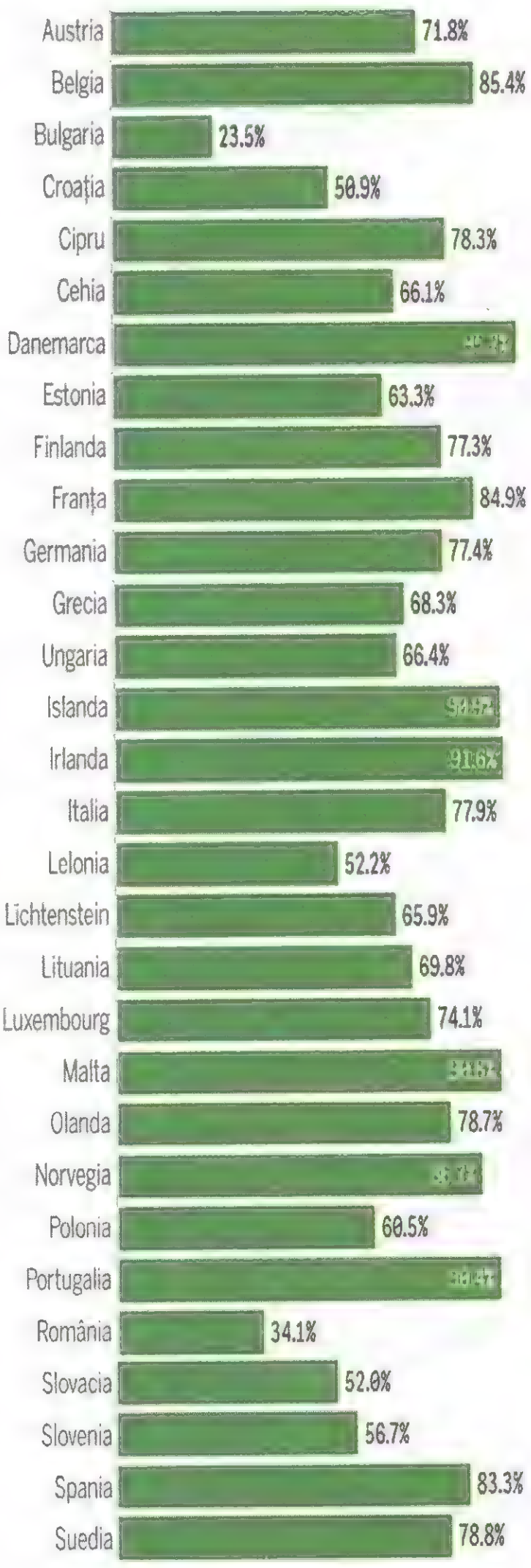

Sursa: ECDC

Unde au greșit autoritățile

Dintre greșelile majore ale campaniei, rectorul UBB a evidențiat:

(1) „Focalizarea pe convingere, nu educația (asta amenință liberul-arbitru și trezește reactanța psihologică)". Astfel, mesajele publice nu le-au dat oamenilor libertatea de a alege, prezentându-le vaccinarea ca fiind singura opțiune, în detrimentul educării – ceea ce ar fi presupus ca oamenilor să li se prezinte avantajele și dezavantajele vaccinului, pentru a avea sentimentul de liber-arbitru, ei singuri să decidă dacă să se vaccineze. Prin faptul că nu au fost mesaje de educare, a apărut mai degrabă reactanța psihologică la comunicare, adică oamenii au început să se opună la lucruri care îi ajută și le fac bine.

(2) „Conceptualizarea pandemiei/vaccinării într-un model biomedical reducționist, în dauna unuia bio-psiho-social (cu minimizarea specialiștilor în științe comportamentale)". În opinia psihologului Daniel David, autoritățile publice ar fi trebuit să apeleze la experți în științe comportamentale, care, împreună cu medicii, să regândească modul de comunicare și să îl adapteze specificului fiecărei zone.

„Dacă într-un județ este o rată mică de vaccinare, trebuie analizate barierele, văzut cine sunt facilitatorii – în funcție de ce găsești, trebuie să modifici mereu campania de vaccinare, nu poate fi dat mereu același mesaj global, trebuie particularizat în funcție de zonă", a arătat Daniel David, care a indicat, astfel, și cum ar putea fi chiar și acum salvată campania de vaccinare.

(3) „Tensiunea politică a alimentat polarizările psihosociale - ar trebui

FOTO: UBB; INQUAM PHOTOS – OCTAV GANEA

DR. VALERIU GHEORGHIȚĂ, în primul clip al campaniei de vaccinare, explicând, în termeni medicali, de ce oamenii ar trebui să se imunizeze

fie să avem un angajament politic comun împotriva pandemiei/provaccinare, fie factorul politic ar trebui scos complet din ecuaţia publică - şi a generat decizii fundamental greşite psihologic: de exemplu, relaxările din vară, pregătirea pentru toamnă, ignorarea predicţiilor pentru toamnă, mesaje complicate şi contradictorii care au împins oamenii spre mesaje simple, fie acestea şi conspiraţioniste", a continuat psihologul.

Întrucât politicienii nu beneficiază de încrederea populaţiei, faptul că aceştia au comunicat pe tema vaccinării nu a încurajat campania, mai mult, „faptul că unii se proiectau ca modele îi făcea pe ceilalţi să îi critice şi, astfel, toţi cei care îi urmau pe cei care criticau ajungeau să se opună vaccinării, până la urmă".

În acest sens, psihologul le-a recomandat autorităţilor să se adreseze Asociaţiei Psihologilor din România, Colegiului Psihologilor din România, care pot oferi o reţetă psiho-culturală prin care să fie reclădită încrederea între oameni şi politicieni, să îi înveţe pe politicieni să emită mesaje prin care arată că respectă liberul-arbitru şi să se ferească de mesajele care pot trezi reactanţa psihologică. Dacă politicienii nu se pot coaliza pentru a susţine campania de vaccinare, este mai indicat să facă un pas în spate şi să lase doar experţii să comunice pe tema vaccinării.

De asemenea, atunci când regulile au fost relaxate pentru toată lumea, în timpul verii, mesajul a fost că toţi au beneficiat de acelaşi tratament, vaccinaţi sau nevaccinaţi, prin urmare, nu a fost încurajată în niciun fel campania.

Mai mult, chiar şi când s-a discutat despre începerea şcolilor în format clasic, faţă în faţă, autorităţile nu au profitat de ocazie pentru a condiţiona revenirea în bănci de vaccinare sau să fie dat un îndemn pentru imunizare împotriva coronavirusului.

Este nevoie şi de mesaje pozitive, nu doar de frică

Întrebat despre mesajele care prezintă tragediile din secţiile de terapie intensivă (pacienţi intubaţi pe holuri, oameni care cer să fie vaccinaţi când ajung în stare critică la spital), comunicate pe reţelele sociale, psihologul Daniel David a arătat că astfel de mesaje „nu fac rău, dar nu sunt suficiente. Nu ajunge să mergi doar în logica vânării greşelii, trebuie să mergem pe două componente: cazurile negative, pentru cei care reacţionează la frică, teamă, dar şi cazurile pozitive şi recompensele - familiile care s-au vaccinat şi au fost protejate când în jurul lor alte persoane au murit, oameni care au putut călători, chiar şi în aceste condiţii, sunt lucruri care contează".

Dr. Gheorghiță: De vină, mesajele conspiraționiste

Medicul Valeriu Gheorghiţă, coordonatorul campaniei de vaccinare în România, a explicat, la summitul *Newsweek România* pe tema Sănătăţii, organizat în 30 septembrie, că în ţară au fost promovate, inclusiv de unii jurnalişti şi medici de alte specialităţi, minciuni legate de vaccinuri: „Cel mai greu în tot acest timp a fost să lupţi cu manipulările şi ştirile mincinoase. E dificil să generezi foarte repede un conţinut ştiinţific de calitate, care să fie imbatabil, pentru că noi trebuie să avem în spate o referinţă, un studiu, pe când cei care mint nu trebuie să aibă nimic".

Valeriu Gheorghiţă a mai arătat că, pentru succesul campaniei de vaccinare, este necesar ca medicii de familie să promoveze mai intens imunizarea anti-COVID-19 şi „acolo trebuie să avem un consens în mesaj".

Coordonatorul Comitetului de Coordonare a Activităţilor privind Vaccinarea (CNCAV) a arătat că, în ţările din estul Europei, pentru creşterea ratei de vaccinare peste un prag de 40-50 la sută, a fost nevoie de impunerea unor măsuri restrictive (certificatul verde). Pe de altă parte, dr. Gheorghiţă a atras atenţia, într-o intervenţie la B1Tv, că, pentru campania de comunicare, Comitetul de vaccinare nu a primit fonduri, obiectivul CNCAV fiind promovarea încrederii populaţiei în ştiinţă şi în corpul medical.

FOTO: YOUTUBE TVR

KISS FM

DATORITĂ VOUĂ

SUNTEM #1

RADIOUL #1 ÎN ROMÂNIA

Conform studiului de audiență realizat în perioada 11 ianuarie - 25 aprilie 2021 de IMAS - Marketing și Sondaje și MERCURY RESEARCH S.R.L., la nivel național, KISS FM este ascultat zilnic de 2.338.800 de persoane și este lider de audiență în România de 12 ani consecutiv. Vă mulțumim!

PETROM

Opțiunea nucleară

În 31 de ani de democrație, clasa politică a experimentat cele mai diferite situații, dar niciodată nu s-a ajuns la alegeri anticipate.

ACEASTĂ OPȚIUNE, DIZOLVAREA Parlamentului, este reglementată la articolul 89, alineatul unu, din Constituția României: „După consultarea președinților celor două Camere și a liderilor grupurilor parlamentare, Președintele României poate să dizolve Parlamentul, dacă acesta nu a acordat votul de încredere pentru formarea Guvernului în termen de 60 de zile de la prima solicitare și numai după respingerea a cel puțin două solicitări de învestitură".

În alte țări, această procedură este aproape banală: de exemplu, în Israel, între martie 2019 și aprilie 2021, au avut loc nu mai puțin de patru alegeri legislative. Și alte țări au proceduri relativ simple de dizolvare a Parlamentului și declanșare a așa-numitelor „snap elections", adică alegeri anticipate bazate pe oportunitatea unui câștig electoral.

În Finlanda, președintele poate dizolva Legislativul la propunerea premierului și după consultări cu grupurile parlamentare. Până în 2000, era suficientă decizia șefului statului.

Din 1908 până acum, Legislativul de la Helsinki a fost dizolvat de 14 ori, ultima oară în 1975. Grecia a ținut două rânduri de alegeri anticipate în 2012, în mai și în iunie.

Și-n Japonia, alegerile anticipate sunt simplu de declanșat și se apelează frecvent la acest mecanism: inițiativa aparține premierului. La 14 octombrie, premierul Fumio Kishida a dizolvat Parlamentul și a deschis calea alegerilor, care vor avea loc pe 31 octombrie.

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

Premierii liberali, imposibil de alungat

În România, au existat două tentative majore de a declanșa anticipate pentru ca partidul care controla guvernarea să-și consolideze puterea în Parlament. Încă din ianuarie 2005, Traian Băsescu, abia ales președinte al României, a vrut să-l convingă pe liderul PNL Călin Popescu Tăriceanu, care deținea și poziția de premier, să demisioneze și să declanșeze astfel anticipatele.

Până la urmă, Tăriceanu a refuzat să intre în acest joc politic, de teama că, după alegeri, nu va mai fi premier. El a guvernat până în 2008. În primăvara anului 2020, președintele Iohannis și PNL au avut propria tentativă de a ajunge la anticipate, pentru a profita la maximum de prăbușirea PSD-ului în sondaje.

AICI ȘI AFARĂ
În Israel, au avut loc 4 runde de alegeri anticipate între 2019 și 2021 (stânga). Traian Băsescu a fost primul președinte care a încercat provocarea de anticipate. (centru). Coaliția de guvernare formată în 2021 are șanse minime să se refacă.

Guvernul Orban I a căzut după o moțiune de cenzură, iar Florin Cîțu a avut sarcina de a forma un nou Executiv, anticipându-se că și acesta va pica la vot. Însă, în martie 2020, a izbucnit epidemia de coronavirus, Cîțu și-a depus mandatul, iar Orban a fost reinvestit premier, punând astfel capăt discuțiilor privind anticipatele.

Momentul în care România a fost cel mai aproape de declanșarea alegerilor anticipate a fost în toamna lui 2009, când guvernul Boc a fost demis prin moțiune de cenzură. În octombrie 2009, președintele Băsescu îl desemnează pe Lucian Croitoru, consilier al guvernatorului BNR, să formeze un nou cabinet, dar și acesta cade la vot. În noiembrie 2009, sarcina de a alcătui Guvernul o primește Liviu Negoiță, primarul Sectorului 3. Acesta a tergiversat obținerea unui vot în Parlament până după alegerile prezidențiale, care au fost câștigate tot de Băsescu. Imediat după prezidențiale, Negoiță își depune mandatul, Boc preia misiunea alcătuirii Executivului și, la 23 decembrie 2009, este reinvestit premier, de către Parlament.

Ce urmează după Cioloș

La ora închiderii ediției *Newsweek România*, Dacian Cioloș nu-și încheiase misiunea de a forma un nou cabinet. În cazul în care el va eșua, dacă și viitorul premier desemnat va rata, șeful statului va putea declanșa anticipatele. De ce sunt totuși puține șanse să se petreacă acest lucru? Fiindcă cel puțin o treime din parlamentari riscă să-și piardă slujba.

În PNL, vor fi, probabil, excluși de pe pozițiile eligibile toți cei care au fost în tabăra Orban. În plus, partidul ar putea pierde circa 20-25% din cele 134 de mandate

Nu este clar dacă UDMR își va putea mobiliza electoratul pentru a putea trece de pragul de 5%. În septembrie 2020, această formațiune a obținut 5,8% din voturi. În USR s-au schimbat raporturile de putere, după ce Dacian Cioloș a câștigat președinția partidului, dar este greu de anticipat care va fi efectul asupra unor viitoare liste electorale.

În septembrie 2020, AUR a fost șocat de propriu scor.

Listele electorale, alcătuite fără speranța că formațiunea va lua mai mult de 5%, au adus în Parlament personaje care n-au nici o legătură cu politica. Între timp, mai mulți deputați și senatori au dezertat deja din acest partid sau au fost excluși, precum Diana Șoșoacă. Probabil că George Simion își va selecta mult mai atent viitorii colegi de Legislativ.

PSD este, în consecință, singurul partid care ar putea garanta majorității parlamentarilor săi că, dacă nu intră în conflict cu președintele Marcel Ciolacu, cel care semnează listele de candidați, nu vor rămâne șomeri.

Totuși, partidul a avut o atitudine fluctuantă în ceea ce privește anticipatele, una din numeroasele variante avansate fiind ca ele să aibă loc în primăvară, după ce perioada de iarnă va fi gestionată de un cabinet de tehnocrați.

În consecință, PNL și președintele Iohannis ar putea miza pe faptul că orice candidat la funcția de premier va veni, după Cioloș, pentru a cere votul de investitură, șansele sunt extrem de mari ca acesta să reușească, chiar și cu o majoritate netransparentă.

În România, au existat două tentative majore de a declanșa anticipate

FOTO: FACEBOOK; INQUAM PHOTOS / SABIN CÎRSTOVEANU

ASCENSIUNE

Noua vedetă a USR

A trecut relativ neobservat faptul că, la congresul USR, liderul politic care a obținut cele mai multe voturi a fost Cătălin Drulă, fostul ministru al Transporturilor. Drulă a fost votat vicepreședinte al USR de 610 delegați, în timp ce Barna a obținut doar 592 de voturi.

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

PE VREMEA CÂND USR-PLUS era condus de Dan Barna, iar Cătălin Drulă dirija Ministerul Transporturilor, fostul vicepremier căpușa popularitatea politică a subalternului său politic și îl însoțea în inspecțiile de pe șantiere.

Tot atunci, numele ministrului Transporturilor figura pe lista unor potențiali candidați la șefia partidului, în cazul în care problemele penale ale lui Dan Barna se acutizau. Drulă urma să reprezinte tabăra anti-Cioloș.

În acest moment, fostul ministru al Transporturilor face echipă, în interiorul Biroului Național al USR, cu Barna și Cristian Ghinea, în opoziție cu noul președinte al partidului, Dacian Cioloș.

Un comentator care deține informații bune din interiorul USR, Valeriu Nicolae a explicat, pe Facebook, situația din Biroul Național al USR: „Dacian, președintele noului partid USR, se poate baza pe maxim 2 oameni din 24 din cauza unui sistem de vot controlat de vedetele partidului. Drulă, Ghinea, Barna au asigurate opt voturi, iar Vlad Voiculescu, în niciun caz un favorit al lui Dacian, are patru și poate ușor să aducă încă trei voturi, ceea ce înseamnă că nu Dacian, ci o alianță Drulă (cel doritor de aplauze) și Vlad Voiculescu vor controla total Biroul Național - adică organismul de conducere al partidului.

Vlad Voiculescu este mult mai aproape de Năsui și Prună decât de Dacian. Cum Drulă și Voiculescu au fost șefi de campanii electorale, iar Voiculescu și Năsui au fost șefii pe București, este puțin probabil, dacă nu aproape imposibil, să existe un proces necesar de evaluare cinstit și critic al alegerilor sau reforme care să elimine multitudinea de probleme din partid".

De altfel, potrivit unor surse din USR, la congresul din septembrie al acestui partid, în momentul în care s-a aflat rezultatul alegerilor pentru Biroul Național USR, în care tabăra lui Dacian Cioloș este în minoritate, tabăra Dan Barna a sărbătorit deschis, cu strigăte de entuziasm, bere și șampanie.

În postarea lui Valeriu Nicolae, acesta face aluzie la un incident de la congresul USR-PLUS, când vorbește despre „Drulă (cel doritor de aplauze)". „Poți să aplauzi, Dacian, e OK", i-a spus Cătălin Drulă lui Cioloș, la finalul discursului său.

Newsweek România vă prezintă un scurt portret al vedetei în ascensiune a USR.

Cu ochii pe autostrăzile amânate de PSD

În toamna lui 2014, ministrul PSD al Transporturilor, Ioan Rus, a organizat o pseudo-dezbatere despre Masterplanul pentru Transporturi.

Momentul festiv a fost întrerupt de un oengist, necunoscut la acel moment, care a cerut ca, pentru proiectele prezentate, să se pună mai mare accent pe folosirea fondurilor europene, în condițiile în care banii de la buget nu sunt mulți.

Ioan Rus i-a răspuns, superior: „Să fim serioși, prietene, țara asta nu a trăit din fonduri europene de când e România. Nu stăm exclusiv la mâna fondurilor europene. Vom trăi din bănuții noștri". Oengistul era Cătălin Drulă, care deja pusese bazele platformei peundemerg.ro, unde se discutau și se ofereau infirmații despre evoluția proiectelor din infrastructura de transport.

În mai 2015, a fondat Asociația Pro Infrastructură, care prezenta critic lucrările la autostrăzile din România. În noiembrie 2015, a fost unul dintre cei 20 de reprezentanți ai societății civile chemați la Cotroceni la discuții cu președintele Klaus Iohannis.

Ulterior, în 2016, a ajuns consilier al premierului Dacian Cioloș. În septembrie 2019, Dan Barna l-a propus comisar european pentru Transporturi.

„Poți să aplauzi, Dacian, e OK", i-a spus Cătălin Drulă lui Cioloș, la finalul discursului său

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

CONSECVENT
Cătălin Drulă și-a început cariera politică după ce a fost președinte al unei asociații care urmărește modul cum se construiesc autostrăzi în România. Ca ministru, a fost lăudat pentru deblocarea mai multor proiecte de infrastructură.

Cătălin Drulă a făcut liceul la „Tudor Vianu", în București, a fost olimpic la matematică și a făcut facultatea la Universitatea din Toronto, unde a obținut o licență în informatică.

Conflicte cu un „zombie politic"

În guvernul Cîțu, liderul USR a ocupat, timp de opt luni, mandatul de ministru al Transporturilor, timp în care a părut că dinamizează lucrările la infrastructura rutieră și a intrat în conflict deschis cu atotputernicul lider al sindicatului de la metrou, Ion Rădoi.

„Încetați cu idioțenia asta că Drulă/miniștrii USR sunt eroi! Nu sunt. Nu au fost niciodată. Drulă a făcut un lucru de minimă normalitate și nimic mai mult. Faptul că un om îndeajuns de inteligent, cu experiență minimă în domeniul transporturilor cum e el, reușește să facă lucruri, arată doar cât de catastrofală e clasa noastră politică și nimic mai mult", a scris însă Valeriu Nicolae, apreciind însă că acesta a fost „de departe cel mai bun ministru al Transporturilor până acum".

Drulă s-a remarcat însă și prin numeroasele conflicte cu șeful Guvernului, Florin Cîțu. „Un zombie politic", a spus el despre premierul PNL, în aprilie, în timpul crizei generate de demiterea lui Vlad Voiculescu. Când a demisionat, la 7 septembrie, de la Transporturi, Drulă a anunțat: „Plec din cauza unui premier iresponsabil și incapabil să înțeleagă ce înseamnă să conduci un guvern. Un premier despre care am spus odată că e un zombie politic, care e terminat".

SĂNĂTATE

EUROPHARM

Menținerea calității este fundamentală în distribuția de medicamente, deoarece garantează siguranța pacienților

Interviu cu Farmacist Any Stoica – Director Calitate Europharm Grup

CARE SUNT OBIECTIVELE companiei în ceea ce privește standardele de calitate implementate în distribuția angro de medicamente?

Europharm Distribuție și-a câștigat de-a lungul timpului un loc recunoscut de partenerii din piața farmaceutică și datorită standardului de calitate implementat în activitatea de distribuție angro. Sistemul de management al calității, creat printr-o abordare pe bază de proces și cu o gândire pe bază de risc, a fost implementat de compania noastră în mod unitar, în toate cele 9 depozite, în acord cu prevederile Ghidului de Bună Practică de Distribuție angro a medicamentelor de uz uman și standardului internațional SR EN ISO 9001:2015.

Principalul obiectiv al companiei noastre este de a menține calitatea medicamentelor pe lanțul de distribuție și de a livra cu promptitudine comenzile către clienți. Menținerea calității este fundamentală, deoarece garantează siguranța pacienților, beneficiarii finali ai lanțului de distribuție.

Alte obiective la fel de importante se referă la câştigarea încrederii clienţilor prin serviciile oferite, la dezvoltarea unei echipe competente, orientate spre performanţă, la îmbunătăţirea continuă a eficacităţii Sistemului de Management al Calităţii (SMC).

Preocuparea Departamentului Calitate şi a Managementului Europharm Distribuţie este de a analiza la intervale planificate modul de implementare şi documentare a SMC al organizaţiei, pentru a se asigura că este menţinut corespunzător, este adecvat, eficient şi aliniat cu direcţia strategică şi obiectivele companiei.

farmacişti cu experienţă vastă în domeniul distribuţiei angro de medicamente, ancoraţi în realitatea activităţilor zilnice şi a provocărilor activităţii de logistică, coordonând şi supraveghind toate activităţile operaţionale care se desfăşoară în depozit (recepţie, depozitare, manipulare, pregătire comenzi, livrare, gestionare retururi/retrageri, evaluare reclamaţii, gestionare medicamente psihotrope şi stupefiante, gestionare produse neconforme, gestionare deviaţi, enumerând aici doar unele dintre cele mai importante).

De asemenea, farmaciştii din echipa noastră au responsabilitatea asigurării conformităţii condiţiilor de depozitare şi transport al medicamentelor (condiţii ambientale şi lanţ de rece) cu documentele de autorizare, ei fiind răspunzători de calificarea/validarea tuturor echipamentelor/sistemelor utilizate în activitatea de distribuţie angro de medicamente (echipamente de climatizare, camere de frig şi sisteme de monitorizare a condiţiilor de temperatură şi umiditate din spaţiile de depozitare, precum şi cutii de transport activ folosite pentru transportul pe lanţ de rece şi instalaţii de climatizare şi monitorizare condiţii, montate pe autoutilitarele de transport). Astfel, toate spaţiile de depozitare ale Europharm Distribuţie, precum şi autoutilitarele de transport sunt dotate cu echipamente calificate la standardele de calitate ale legislaţiei în vigoare, fiind periodic evaluate privind statusul calificării. Calitatea înseamnă şi personal bine instruit şi, în acest sens, farmaciştii răspund de instruirea personalului din depozit, iar ei, la rândul lor, beneficiază de o instruire continuă asigurată atât prin instruiri interne planificate conform programului anual de instruire al companiei, dar şi prin instruiri externe ţintite.

În fapt, implicarea personalului şi a managementului Europharm prin asumarea responsabilităţilor din SMC şi îmbunătăţirea continuă a performanţelor personale, cu scopul atingerii obiectivelor, constituie însă şi garanţia calităţii oferite de Europharm clienţilor companiei.

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

Cine este responsabil de calitate când vorbim de distribuţia angro de medicamente şi ce implică această activitate?

Menţinerea standardului de calitate este o muncă de echipă, fiecare membru al echipei asumându-şi responsabilităţile aferente rolului în cadrul organizaţiei şi implicându-se proactiv.

Rolul esenţial în domeniul calităţii în distribuţia angro de medicamente îl au farmaciştii care lucrează în cele 9 depozite Europharm.

Avem o echipă formată din 25 de farmacişti care îndeplinesc funcţii de persoane responsabile, înlocuitori persoane responsabile, precum şi farmacişti specialişti în asigurarea calităţii, împreună formând Departamentul de Calitate, pe care eu îl coordonez din luna martie a acestui an. Toţi colegii mei sunt

Care sunt provocările în domeniului calităţii în companie?

Complexitatea şi dinamica amplă a proceselor, a activităţilor efectuate în cadrul companiei (în special a implementării modificărilor logistice şi informatizării proceselor din depozit şi a celor aferente vânzărilor) implică şi actualizarea cu consecvenţă a tuturor cerinţelor specifice sistemului de management al calităţii implementat, ceea ce reprezintă o continuă provocare la care trebuie să răspundem cu totală responsabilitate.

Europharm Distribuţie este compania care nu a făcut şi nu va face rabat la calitate, indiferent câte obstacole va întâlni şi la câte provocări va trebui să facă faţă, indiferent dacă sunt de natură logistică, administrativă sau organizaţională.

AVORT

Drepturi cu porția pentru femei

Decretul ceaușist 770/1966, din cauza căruia au murit circa 10.000 de femei și au fost abandonați până la 200.000 de copii, continuă să rămână de actualitate în societatea românească.

LA 32 DE ANI DE LA ABROGAREA decretului 770/1966, tot mai multe spitale publice refuză să facă întreruperi de sarcină la cerere. Ministerul Sănătății nu vede o problemă în acest refuz, ascunzându-se sub lege, care nu obligă medicii să facă avorturi la cerere.

În schimb, președintele Societății de Obstetrică și Ginecologie, prof. dr. Radu Vlădăreanu, arată că în spitalele publice trebuie să poată fi făcută această manevră.

Mai mult, faptul că în România au apărut cazuri de avort empiric în perioada pandemiei, conform unei cercetări a ONG-ului Centrul Filia, nu face decât să ridice și mai multe semne de întrebare privind lipsa accesului femeilor la serviciile de sănătate.

Pe de altă parte, din datele Institutului de Sănătate Publică (INSP), numărul avorturilor la cerere a scăzut cu 51% în primele șase luni ale lui 2021, față de 2019, însă Institutul pune scăderea nu doar pe seama restricțiilor, ci consideră și că, în context pandemic, femeile au început „să valorizeze mai mult viața".

Femeile, lăsate din nou la mâna medicilor

La ora la care scriu acest text, se scurg cele 30 de zile de la ordinul dat în 4 octombrie de secretarul de stat Raed Arafat, șeful Departamentului pentru Situații de Urgență (DSU), prin care operațiile considerate non-urgente sunt suspendate în spitalele de stat, din cauza numărului extrem de ridicat de îmbolnăviri COVID-19 și de numărul insuficient de paturi de terapie intensivă pentru acești bolnavi.

Ordinul 9490 enumeră, între excepțiile care beneficiază în continuare de internări, urgențele, femeile însărcinate „care necesită controale obligatorii", pacienții cu afecțiuni oncologice cronice sau care necesită dializă.

Am întrebat DSU dacă femeile însărcinate care doresc să facă o întrerupere de sarcină la cerere pot beneficia de acest serviciu în aceste 30 de zile.

Răspunsul secretarului de stat Raed Arafat a fost evaziv: „În ceea ce privește exemplul dat de dvs. în solicitare, vă comunicăm că, așa cum și ordinul prevede, medicul curant este cel care decide dacă manevra medicală este sau nu amânată".

Cu alte cuvinte, femeia rămâne la mâna medicului din spital, așa cum s-a întâmplat și în timpul stării de urgență, anul trecut, când spitalele publice au refuzat să facă avorturi la cerere, până când Ministerul Sănătății nu a emis o adresă către direcțiile de sănătate publică pentru a le permite accesul femeilor în unitățile sanitare.

DE

FLAVIA DRĂGAN
flavia.dragan@newsweek.ro

69 de spitale nu fac avorturi la cerere: „Să nu ucizi!"

Dar, așa cum arată o cercetare făcută de Centrul Filia și publicată în luna septembrie, din 137 de spitale care au răspuns solicitării activistelor, 69 nu fac deloc întreruperi de sarcină la cerere, iar în nouă spitale se face avort medicamentos.

Spitalele care au transmis că nu efectuează deloc această manevră au invocat motive etice - „este o contradicție în convingerile medicilor care doresc să salveze vieți" (Spitalul Municipal Hunedoara), religioase – „Să nu ucizi! – porunca nr. 6" (Spitalul Orășenesc Deta), iar nouă au vorbit despre greutăți provocate de pandemie. În alte spitale care refuză să facă întreruperi de sarcină la cerere, „femeilor li se explică riscurile și sunt sfătuite să renunțe" (Spitalul Universitar de Urgență Militar „Carol Davila").

Deși medicii din cele 69 de spitale au invocat motive etice și religioase pentru care nu fac avorturi la cerere, acestea dispar când vine vorba de aceeași procedură efectuată în clinica lor privată, a mai arătat cercetarea Filia.

Ca înainte de 1989

Cercetarea făcută de Centrul Filia mai scoate în evidență un aspect șocant: spitale din cinci localități (București, Constanța, Sibiu, Motru și Segarcea) au relatat că au avut în ultimul an de tratat femei care își provocaseră avort prin metode empirice.

Am cerut mai multe informații de la Colegiul Medicilor (CM) și de la direcțiile de sănătate publică (DSP), primind răspunsuri doar din Sibiu, București și Gorj. Din răspunsurile primite, rezultă că instituțiile publice de sănătate nu știu nimic despre aceste cazuri.

DSP Sibiu a fost singura direcție de sănătate care ne-a transmis că a intero-

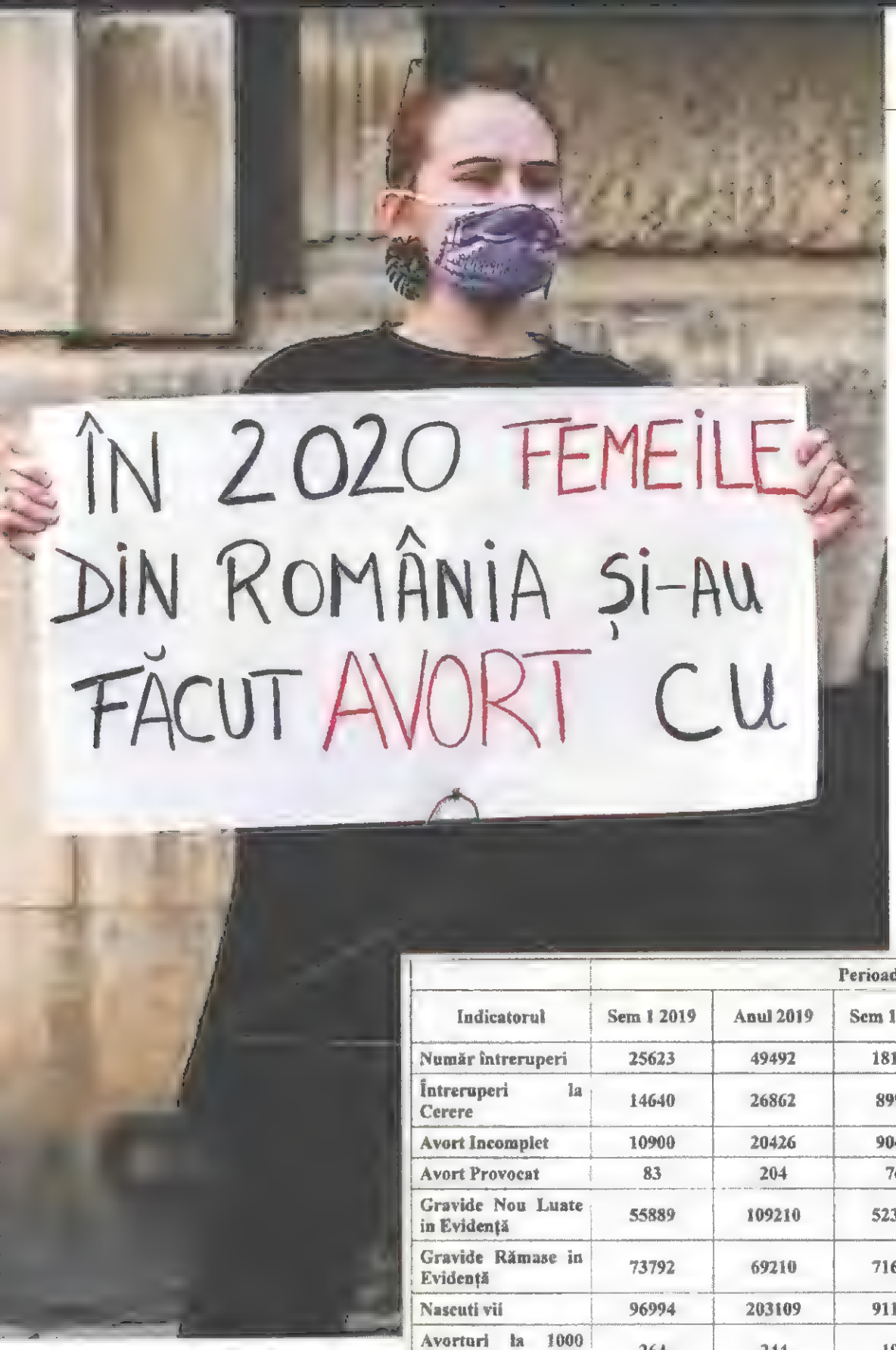

FOTO: FACEBOOK CENTRUL FILIA; INSP

PERICULOS
În ultimul an, în cinci localități din România au fost înregistrate cazuri de avort empiric. În imagine, Andrada Cilibiu, coordonatoarea cercetării despre accesul femeilor la avort la cerere, de la Centrul Filia. Situația avorturilor și nașterilor în România, în ultimii trei ani (tabel)

	Perioada				
Indicatorul	Sem 1 2019	Anul 2019	Sem 1 2020	Anul 2020	Sem 1 2021
Număr întreruperi	25623	49492	18115	31889	15065
Întreruperi la Cerere	14640	26862	8994	15594	7137
Avort Incomplet	10900	20426	9045	16176	7863
Avort Provocat	83	204	76	119	65
Gravide Nou Luate in Evidență	55889	109210	52336	102063	50676
Gravide Rămase in Evidență	73792	69210	71625	67353	70706
Nascuti vii	96994	203109	91185	178609	80339
Avorturi la 1000 Nascuti Vii	264	244	199	179	188
Gravide Nou Luate in Evidență la 1000 Nascuti Vii	576	538	574	571	631

gat cele patru spitale din județ care fac avorturi la cerere, dar că, de la începutul pandemiei, ca și în ultimii cinci ani, „s-au raportat zero cazuri de avorturi empirice". În schimb, DSP Gorj ne-a trimis la unitățile sanitare din județ, spunând că instituția nu are astfel de date.

Colegiul Medicilor din București, Gorj și Sibiu au transmis *Newsweek România* că nu dețin astfel de date, CM Gorj menționând și că nu există plângeri care să aibă ca obiect avorturi empirice.

Am trimis o solicitare și la Colegiul Medicilor din România, în care am cerut informații despre avorturile empirice, dacă CMR a luat vreo măsură și care este poziția sa oficială privind avortul la cerere. Nu am primit răspuns până la închiderea ediției.

Legea nu-i obligă pe medici să ofere avort la cerere

Centrul Filia a cerut Ministerului Sănătății să se asigure că toate femeile au acces „universal și sigur" la întreruperile de sarcină la cerere și să impună gratuitatea întreruperii de sarcină la cerere, dacă sarcina este rezultatul unui viol sau incest, precum și să stabilească la nivel național un protocol privind întreruperile de sarcină.

În prezent, avortul la cerere nu este decontat de Casa Națională de Asigurări de Sănătate, prețul intervenției variind între 60 și 780 de lei.

Viziunea Ministerului Sănătății (MS) este, însă, departe de abordarea activistelor de la Filia. Într-un răspuns transmis la solicitarea *Newsweek România*, instituția a reiterat, ca și în anii trecuți, când organizațiile pentru drepturile femeilor și presa au semnalat problema, că Legea Sănătății 95/2006 „nu prevede obligativitatea medicilor de a oferi servicii medicale la cerere. Avortul la cerere nu este decontat de casa de asigurări de sănătate, nu intră în contractul de furnizor de servicii medicale".

MS a reluat și motivele transmise de spitale către DSP-uri pentru care nu făceau avorturi la cerere, atât în 2019, cât și în 2020: maternitățile devenite suport-COVID-19 au fost folosite „pentru efectuarea altor manopere medicale", „refuz bazat pe încălcarea convingerilor morale ale medicilor, în baza Codului Colegiului Medicilor din România de Deontologie Medicală".

Ministerul Sănătății a mai atras atenția că, pentru niciun serviciu medical efectuat la cerere, „ asigurarea de malpraxis, atât a medicului, cât și a spitalului, nu acoperă eventuale daune civile" și că, „în caz de malpraxis la efectuarea acestei manevre, care este o intervenție cu risc, răspunde în exclusivitate medicul".

MS a precizat, însă, că medicii au efectuat avorturi terapeutice femeilor cărora viața le era pusă în pericol de sarcini oprite în evoluție.

O creștere semnificativă a refuzurilor spitalelor județene de a face întreruperi de sarcină la cerere a apărut în România odată cu declanșarea dezbaterii privind referendumul pentru familie, în 2018.

Atunci, Colegiul Medicilor din România le sărea în ajutor spitalelor publice, transmițând că „a întrerupe o sarcină înseamnă să curmi o viață", iar Ministerul Sănătății susținea că „încu-

rajează natalitatea și educarea femeilor pentru folosirea contraceptivelor".

Cu toate acestea, în 2020, la nivel național mai erau funcționale doar 117 cabinete de planificare familială, dintre care doar două ofereau contraceptive gratuite, în Vaslui și București, conform unei cercetări a organizației Sexul vs. Barza.

Președintele Societății de Obstetrică: Avortul la cerere, drept fundamental al femeilor

Perspectiva Ministerului Sănătății nu este, însă, împărtășită de președintele Societății de Obstetrică și Ginecologie din România (SOGR), prof.dr. Radu Vlădăreanu, care a explicat, pentru *Newsweek România,* răspicat: „Mi se pare normal ca spitalele de stat, sistemul public de sănătate, să ofere condițiile pentru avort la cerere, fie că e chirurgical sau medicamentos. Faptul că sunt județe numeroase în care nu găsești un loc public pentru avorturi la cerere nu este normal. Ideea este dacă această reținere de conștiință pe care o au doctorii în sistemul public funcționează și în privat.

Este un drept fundamental al femeilor. Trebuie să se definească anumite spitale care să ofere acest serviciu, trebuie să se accepte și de către minister. Statul trebuie să găsească indivizii care nu au aceste procese de conștiință". L-am întrebat pe medicul Radu Vlădăreanu dacă cunoaște cazuri de avort empiric petrecute recent: „Cred că sunt, fără să putem preciza cu subiect și predicat, pentru că nu declară acest lucru, dar urmărind istoricul lucrurilor, analizele, ecografiile, ne-am pus problema la anumite cazuri , care au negat că ar fi făcut așa ceva, avem suspiciuni".

Pe de altă parte, avortul realizat prin metode empirice este raportat în statisticile din România ca avort provocat, întocmai ca și avortul medicamentos, conform explicațiilor Institutului Național de Sănătate Publică (INSP).

INSP pune scăderea avorturilor la cerere și pe seama „valorizării vieții" în contextul pandemiei

Avorturile la cerere au scăzut în 2020 față de 2019 cu aproape 42 la sută, iar în primul semestru al anului 2021 față de primele șase luni ale lui 2019 cu peste 51 la sută, arată datele Institutului Național de Sănătate Publică (INSP), furnizate la cererea *Newsweek România.*

Mai mult, INSP arată că, „dacă se examinează scăderea numărului de avorturi la o mie de născuți vii, care elimină efectul scăderii cu 15-20 la sută a numărului de născuți vii, tot rămâne o scădere a acestui raport de la 264 de avorturi la 1.000 de născuți vii în sem. I 2019 (adică un avort la aproximativ patru nașteri), la 188 de avorturi la 1.000 de născuți vii în sem. I 2021 (adică sub un avort la cinci nașteri), adică o scădere cu aproape 30 la sută".

INSP admite că „este probabil ca accesul femeilor la serviciul de întrerupere de sarcină la cerere, în perioada pandemiei, să fi fost îngreunat, ipoteză susținută de scăderea cu aproximativ 405, în anul 2020 și în sem. I al anului 2021, a numărului de întreruperi față de perioadele corespunzătoare din anul 2019", din cauza restricțiilor impuse pe perioada stării de urgență și a stării de alertă.

Pe de altă parte, INSP spune că, analizând datele privind numărul gravidelor nou luate în evidență, nu apar diferențe semnificative în cei trei ani (o scădere mai mică de 10%), ceea ce „sugerează că, în ciuda restricțiilor existente, accesul la serviciile esențiale nu a fost afectat" și că, în opinia sa, este vorba despre „o , valorizarea superioară a vieții în perioade de criză".

În pandemie, femei din cinci localități au ajuns la spital după și-au provocat singure avort

ISTORIC: „Interdicția nu duce la dispariția și nici măcar la scăderea numărului întreruperilor de sarcină"

În contextul restricționării avorturilor, am stat de vorbă cu istoricul Luciana Jinga, autoare și coordonatoare a mai multor lucrări pe tema politicii demografice a regimului Ceaușescu.

Newsweek România: **Tema restricționării întreruperii de sarcină apare periodic în spațiul public, în Polonia avortul este interzis, cu excepția incestului, dacă viața mamei e în pericol sau în caz de viol, iar în SUA mai multe state americane restrâng dreptul femeilor de a face o întrerupere de sarcină. Cum îți explici această obsesie pentru a controla corpul femeii?**

Luciana Jinga: Da, există încă foarte multe state în care avortul la cerere este interzis, ba chiar sever penalizat. De altfel, dacă privim harta mondială a drepturilor reproductive vom constata o evidentă disparitate între statele bogate din nord, unde drepturile și libertățile cetățeanului sunt în general respectate, și global south, în care disparitățile sociale sunt mult mai evidente, accesul la educație inegal, și deci o rezistență mai redusă a indivizilor la măsurile care le îngrădesc libertățile individuale. Controlul asupra reproducerii este una dintre aceste măsuri, deci nu poate fi redus la un anumit spațiu și o anume epocă, și cu atât mai greu eradicat.

Ai putea să faci câteva comentarii despre obsesia lui Nicolae Ceaușescu privind natalitatea?

Restricționarea severă a avortului după 1966 a fost răspunsul la o situ-

FOTO: ARHIVA PERSONALĂ; FACEBOOK

ISTORICUL LUCIANA JINGA reiterează că interzicerea avorturilor nu duce la scăderea numărului acestora (sus). Dr. Radu Vlădăreanu, președintele Societății de Obstetrică și Ginecologie, arată că spitalele publice trebuie să ofere acces femeilor la avort la cerere (jos)

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
Serviciul Raional Făgăraș
Nr. 2.547 din 7.I.1966

Strict Secret
Exemplar nr. 1
S.C. 286

Către
C.A.I. [redacted] BRAȘOV
-Secretariat-

Raportăm următoarele:

In legătură cu decretul privind întreruperea cursului normal al sarcinilor, în rîndul diferitelor categorii de persoane din raza raionului Făgăraș s-au făcut o serie de comentarii, unele favorabile altele cu caracter de nemulțumire în legătură cu aceasta problemă.

Astfel : La secția cazangerie din combinatul chimic Făgăraș un grup de muncitori au privit cu viu interes acest decret ca de exemplu șeful de echipă [redacted] de 46 ani căsătorit având 3 copii a relatat față de muncitorii din secție că decretul este foarte bine venit și va obliga și pe ceilalți să aibe tot atîția copii ca și dînsul. I s-a pus problema lui [redacted] de 50 ani de profesie muncitor -divorțat de soție și care plătește pensie alimentară la un copil iar el trăiește nelegitim cu o muncitoare din secția lo, că ce va face de acum înainte îi va majora sau nu impozitul pe salar sau se va ține cont că plătește deja o pensie alimentară.

Tot în acea secție s-a ridicat problema lui [redacted] de 30 ani căsătorit dar fără copii -acceptînd să plătească impozit majorat pe salar decît să aibe copii care va costa mai mult întreținerea lor.

La secția Stomatologie din cadrul Policlinicii Făgăraș au purtat unele discuții între salariatele: [redacted] și [redacted] întrebîndu-se una pe cealaltă cîte întreruperi de sarcină au avut fiecare și ce ce vor face de acum înainte aplicînd aceasta lege atît de severă.

Alte categorii de muncitori mai simpli și cu copii, au comentat deasemeni încă cu satisfacție de legea apărută afirmînd:

" Să vedem ce vor face "domnii" care se limitează la unul sau doi copii. Vor putea oare găsi posibilitatea de a continua întreruperile sarcinilor?"

NOTĂ MAI, Serviciul Raional Făgăraș, din octombrie 1966, care conține comentariile angajaților spitalului din Fărăgaș, privind Decretul 770/1966. SURSĂ: ACNSAS, fond Documentar, dosar nr. 1847, vol.5, ff.136-137

ație concretă: nevoia acută de forță de muncă, pe fondul unei natalități în scădere. România nu reprezenta o excepția la acel moment, majoritatea statelor europene fiind confruntate cu aceeași problemă.

Dincolo de Cortina de Fier, soluția găsită a fost imigrația masivă coroborată cu o politică coerentă, dar foarte costisitoare din punct de vedere financiar, de sprijinire a familiilor numeroase.

Nicolae Ceaușescu a ales soluția cea mai la îndemână, dar și cea mai ieftină. Într-un cuvânt, vorbim mai degrabă despre pragmatism, decât despre o obsesie.

Imaginea femeii era diferită pentru statul comunist înainte de introducerea Decretului sau oricum femeile nu erau mai mult decât mijlocul prin care statul să-și atingă un scop?

Depinde unde căutăm această imagine și la ce canale de comunicare ne raportăm. Dacă luăm ca punct de reper presa feminină, mult mai permeabilă la discursul oficial, cu siguranță apar schimbări după 1966. Locul muncitoarelor fruntașe și al domnișoarelor elegante este luat de fotografii suave cu bebeluși bucălați în brațele unor mame căzute în beatitudine de dragul pruncului. Cinematografia, în schimb, a fost mult mai echilibrată și chiar critică la nou promovatul, triplu statut al femeii: mamă, muncitoare, activistă. Rezistența femeilor la măsurile pronataliste, tradusă prin impunerea modelului familiei cu doi copii și practicarea pe scară largă a avortului, arată că promovarea predilectă a „femeii-mamă" nu a avut efectul scontat.

Ce ar fi trebuit România să învețe din cei 23 de ani în care a fost în legalitate Decretul 770?

România ar fi trebuit să învețe că simpla interdicție, *de iure* sau *de facto* (cum este acum cazul în România) nu duce la dispariția, și nici măcar la scăderea numărului întreruperilor de sarcină. Tot ce se obține este o discriminare suplimentară a femeilor provenind din medii defavorizate. Ele sunt cu siguranță cele mai expuse, căci nu-și vor permite financiar procedura într-o clinică particulară de profil. Astfel, anual vom număra noi cazuri de deces prin avort provocat, dar și orfanii pe care aceste femei îi lasă în urmă.

Cât despre spitalele publice care refuză să facă întreruperi de sarcină la cerere, este încă un exemplu despre cum statul îi trădează pe cei mai fragili dintre cetățenii săi.

INTERVIU

Alina Culcea, ARPIM:

Lipsa unei viziuni și a accesului la inovație medicală înseamnă zile de viață pierdute pentru români

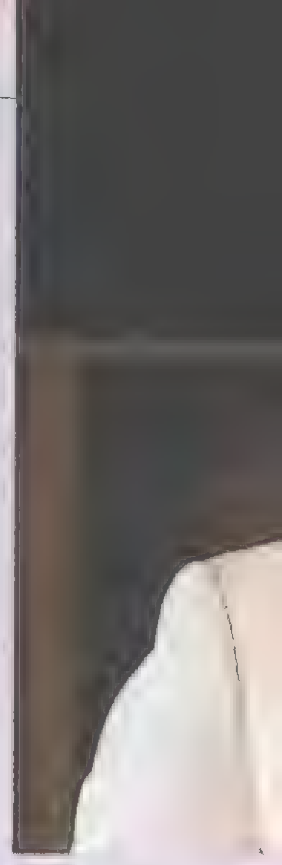

CONFRUNTAT CU PROVOCĂRI fără precedent, cum ar fi pandemia actuală, precum și îmbătrânirea populației și creșterea poverii bolilor cronice, sistemul de sănătate trebuie să își consolideze rezistența pentru șocurile viitoare și să răspundă cererii crescute de asistență medicală. Ce soluții există pentru a întări sistemul de sănătate? Am discutat cu Alina Culcea, Președinte al Asociației Române a Producătorilor de Medicamente din România (ARPIM).

Reporter: **Cum vedeți acest val patru al pandemiei?**

Alina Culcea: Din nefericire, vedem că acest val patru este unul de amploare care a luat pe nepregătite sistemul de sănătate. Criza COVID-19 a testat rezistența și agilitatea sistemelor de sănătate europene într-un mod fără precedent, evidențiind punctele lor tari, dar și slabe, în mai multe cazuri lipsa pregătirii, echipamentelor și infrastructurii pentru a face față unei situații de aceste proporții. De la debutul său și până astazi, în aproximativ un an și jumătate, pandemia de COVID-19 a cauzat pierderea a peste 4 milioane de vieți omenești la nivel global, a lăsat urme pe termen lung la nivelul stării de sănătate a populației, a accentuat presiunea asupra sistemelor medicale, a generat efecte socio-economice negative fără precedent.

În același timp, pandemia COVID-19 a condus la o mobilizare fără precedent din partea autorităților naționale și internaționale, a companiilor producătoare de vaccinuri, a cercetătorilor din domeniul medical și a tuturor actorilor implicați. Această colaborare a condus la dezvoltarea, fabricarea și distribuția vaccinurilor împotriva COVID-19.

În fața acestui val, vaccinarea rămâne singura soluție. Contextul generat de pandemia COVID-19 a evidențiat nevoia alinierii între toți actorii implicați în toate planurile și mai ales în procesul de vaccinare.

Sunt cifre îngrijorătoare cu privire la impactul pandemiei...

Într-adevăr, pandemia COVID-19 a avut un impact profund asupra sănătății

populației globale și asupra sistemelor de sănătate din întreaga lume. Din martie până în decembrie 2020, au fost înregistrate cu 580.000 mai multe decese în întreaga Uniune Europeană comparativ cu media din perioada 2016-2019. Acestea au fost generate de virus, dar și de incapacitatea sistemelor sanitare de a oferi îngrijire adecvată pacienților, în cazul altor boli.

Impactul economic a fost, de asemenea, sever, Banca Mondială raportând că recesiunea COVID-19 a generat cea mai rapidă și mai abruptă degradare a proiecțiilor de creștere globală din 1990 și până în prezent.

Cât de pregătit a fost sistemul de sănătate din România să facă față pandemiei?

Cred că trebuie să ne uităm din nou la date. Un index al pregătirii sistemului de sănătate pentru pandemie și crize viitoare, care a luat în calcul capacitățile de testare, structura populației și resursele, plasează România pe locuri codașe. Doar Croația și Ungaria se află în urma noastră în baza acestui index, publicat într-un raport realizat de PricewaterhouseCoopers (PwC), pentru Federația Europeană a Asociațiilor și Industriei Farmaceutice (EFPIA). Principalele motive sunt lipsa unei finanțări adecvate, a unui acces bun la inovație medicală salvatoare de vieți și bineînțeles lipsa unei coerențe cu privire la măsurile din sistemul de sănătate.

Cum este afectat pacientul român de aceste deficiențe?

Aceste deficiențe duc în final la zile de viață pierdute pentru pacienții români. Speranța de viață din România, de 75 de ani, este cu aproximativ 7 ani mai redusă față de media celor mai dezvoltate 5 state europene. La ritmul de recuperare actual al diferenței, îi vor fi necesari României 27 de ani pentru a atinge aceeași medie de speranță de viață cu țările dezvoltate și între 40 si 50 de ani în ritmul actual pentru scăderea mortalității prevenibile.

Întârzierile cu privire la accesul la noi tratamente pentru boli cu impact major, printre care cancerul, diabetul, bolile imunologice, infecțioase, se traduc într-o supravietuire mai redusă pentru pacienții români. De exemplu, pentru pacienții români cu cancer de prostată sau sân se înregistrează o supraviețuire mai redusă față de media celor mai dezvoltate 5 state europene (diferențe de 8% și 6%). Datele arată că 40.000 de ani de viață au fost pierduți din cauza dizabilităților la nivelul României, în 2016.

De asemenea, trebuie să nu uităm că o stare mai bună de sănătate a pupulației înseamnă o economie mai prosperă, cu oameni activi și care nu este sub presiunea unor costuri exagerate de sănătate.

Există măsuri care pot pregăti sistemul de sănătate pentru viitor?

Raportul PwC citat mai devreme identifică și o serie de măsuri care au potențialul de a produce îmbunătățiri semnificative în sistemele de sănătate, prin creșterea eficienței sistemului și concentrarea inovației pe nevoile oamenilor și, mai larg, pe nevoile sociale. Printre acestea se numără facilitarea prevenției și îngrijirii precoce, planificarea din timp pentru ca sistemul să fie pregătit să răspundă unor crize viitoare, stimularea cercetării și a investițiilor relevante, valorificarea beneficiilor digitalizării și concentrarea pe oameni și rezultate. Reconstruirea încrederii în asistența medicală este o sarcină esențială pentru toate sistemele de sănătate, pe măsură ce acestea ies din pandemie.

Aceste recomandări nu vor putea fi puse în practică fără un parteneriat între toți factorii implicați, fără o prioritizare a sănătății și fără ca industria farmaceutică bazată pe inovare să fie văzută ca un partener strategic. De aceea, toate aceste măsuri vor fi incluse într-un Pact al Inovației în Sănătate, pe care îl vom prezenta autorităților și care va ajuta la întărirea sistemului.

Există astfel de parteneriate în alte state?

Dacă ne uităm la alte state, în multe cazuri rolul industriei farmaceutice de partener și contributor strategic este pe deplin recunoscut. Vedem această tendință la nivelul UE: campania de vaccinare împotriva COVID-19 este un exemplu, există un dialog continuu cu industria pe teme majore de interes precum Programele de Reziliență, Planul European de Cancer, Strategia Farmaceutică Europeană, dialog care ar trebui susținut și la nivelul statelor membre.

Un alt exemplu este cel al Franței, acolo unde a fost înființat un Consiliu strategic al industriilor din sănătate, în care industria farmaceutică este partener alături de reprezentanții autorităților. În plus, de curând în Franța a fost semnat un acord cadru pe 5 ani (2021-2026), acord ce recunoaște rolul și contribuția industriei farmaceutice la creșterea competitivității și la stabilitatea economică prin investițiile constante. Acordul are obiectivul de a facilita accesul la inovație pornind de la lecțiile pandemiei și de a oferi stabilitate și predictibilitate modului de calcul a prețurilor la medicamente.

Articol susținut de ARPIM

REACȚII

Contradicții în CNSAS după dezvăluirile *Newsweek România*

Un document intitulat „Expunere de motive", semnat de toți membrii Colegiului CNSAS, prin care aceștia propun modificarea în Parlament a unui articol unic din OUG 24/2008 care reglementează funcționarea instituției, strict în interesul lor, a stârnit o serie de reacții contradictorii din partea șefilor CNSAS, după ce documentul a fost publicat de *Newsweek România*.

***NEWSWEEK ROMÂNIA* A PUBLICAT,** în ediția din 24 septembrie 2021, un articol care arăta, în baza unui document intitulat „Expunere de motive" și semnat de toți cei zece membri ai Colegiului Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS), că în Parlamentul României a fost depusă o propunere legislativă prin care se cere modificarea unui singur articol din OUG 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.

Propunerea legislativă, care a fost înregistrată în Parlament, în data de 1 septembrie 2021, de deputatul liberal Florin-Alexandru Alexe, prevede ca articolul 17, alin 1 din respectiva ordonanță de urgență – „Colegiul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității este compus din 11 membri" - să fie completat cu următorul paragraf: „Membrii Colegiului au funcție de demnitate publică asimilată funcției de secretar de stat". Mai exact, paragraful care ar completa legea ar reglementa strict beneficiile financiare și statutul membrilor Colegiului CNSAS.

Întrebat de *Newsweek România* care a fost motivul pentru care a inițiat acest demers legislativ, deputatul Florin-Alexandru Alexe a precizat că a primit din partea Colegiului CNSAS o „Expunere de motive", semnată de toți membrii Colegiului, prin care se solicită modificarea ordonanței de urgență, invocându-se o „lacună legislativă".

După publicarea „Expunerii de motive" de către *Newsweek România*, dinspre membrii Colegiului CNSAS au venit fie explicații contradictorii, fie diverse scenarii în jurul modificării legislative, negându-se chiar că s-ar fi urmărit o schimbare a legii în folosul financiar și de statut al lor. Pentru clarificarea acestei situații, *Newsweek România* a solicitat o nouă serie de informații și documente din partea instituțiilor avizate ale statului, precum și noi declarații, pe care vi le prezentăm mai jos.

Contextul. Cum s-a ajuns la „Expunerea de motive"

Așa cum a prezentat *Newsweek România* în articolul de luna trecută, „Expunerea de motive" a fost semnată de membrii Colegiului CNSAS la scurt timp după un control efectuat la această instituție, în perioada 1 februarie 2021 – 29 aprilie 2021, de către Curtea de Conturi. Ca urmare a acestui control, care a vizat activitatea financiară a CNSAS în anul 2020, Curtea de Conturi a constatat că instituția a efectuat plăți nelegale în valoare de 150.290 de lei, pentru decontarea chiriilor în București a cinci dintre membrii Colegiului care nu au domiciliul în Capitală.

Plata acestor locuințe de serviciu s-a făcut, așa cum se arată în raportul Curții de Conturi pus la dispoziția *Newsweek România*, „fără ca funcțiile de demnitate publică pentru care au fost numiți (cei cinci membri ai Colegiului care au beneficiat de banii de chirie: Valentin Blănariu - vicepreședintele Colegiului CNSAS, Cătălin Boris Precul - secretarul Colegiului CNSAS, Cazemir Ionescu, Nicolae Vuvrea și Alexandra Toader, plecată, între timp, de la CNSAS – n.r.) să fie asimilate, prin actul de înființare al CNSAS, cu una dintre funcțiile de viceprim-ministru, ministru de stat, ministru și ministru delegat sau secretar de stat și subsecretar de stat, pentru a beneficia în mod legal de aplicarea prevederilor legale în sensul decontării cheltuielilor de cazare".

Concret, Curtea de Conturi a transmis CNSAS că banii dați celor cinci membri ai Colegiului, pentru a-și închiria o locuință de serviciu în București, ar fi putut fi plătiți doar în condițiile în care aceștia ar fi fost menționați în OUG 24/2008 cu titulatura de secretari de stat. În lipsa acestei mențiuni explicite în ordonanța de urgență care reglementează activitatea CNSAS, Curtea a

DE

RAMONA URSU
ramona.ursu@newsweek.ro

considerat suma ca fiind plătită nelegal.

La finalul raportului, referitor la această abatere, Curtea de Conturi a solicitat CNSAS „dispunerea măsurilor necesare care să conducă la recuperarea și virarea la bugetul de stat a prejudiciului creat prin angajarea și plata nelegală a unor cheltuieli, ca urmare a decontării cheltuielilor de cazare unor persoane neîndreptățite să beneficieze de astfel de drepturi, inclusiv a majorărilor și penalităților de întârziere aferente".

Pe de altă parte, Curtea de Conturi a mai semnalat, în același raport, și că unul dintre membrii Colegiului, Nicolae Vuvrea (conform surselor *Newsweek România* – n.r.), a închiriat, în mod nelegal, locuința de serviciu de la o rudă de gradul I (copilul său – n.r.), motiv pentru care a fost obligat să dea banii înapoi. „Echipa de audit a identificat o situație în care un membru al Colegiului CNSAS a încheiat în mod nelegal un contract de închiriere a unui spațiu de locuit de la o rudă de gradul I", se arată în raportul Curții de Conturi, din data de 29 aprilie 2021. Ulterior, CNSAS a contestat abaterea semnalată de Curtea de Conturi cu referire la plățile nelegale făcute pentru locuințele de serviciu ale membrilor Colegiului. Contestația a fost admisă, însă a rămas ca ilegalitate partea referitoare la banii de chirie dați lui Nicolae Vuvrea, acesta fiind obligat să înapoieze statului sumele primite, așa cum se precizează în Decizia nr 6/2021 a Curții de Conturi:

„În vederea înlăturării deficiențelor consemnate, conducerea entității va dispune măsurile necesare care să conducă la recuperarea și virarea la bugetul de stat a majorărilor și penalităților de întârziere aferente sumei de 48.000 de lei, încasată în timpul misiunii de audit financiar". Pentru a se realiza acest lucru, Curtea de Conturi dă ca termen de realizare data de 29.10.2021.

Curtea de Conturi a solicitat recuperarea banilor plătiți nelegal de CNSAS

Legătura dintre raportul Curții și documentul Colegiului CNSAS

Având în vedere raportul Curții de Conturi, care a avut ca „punct fierbinte" plata nelegală a locuințelor de serviciu pentru membrii Colegiului CNSAS, aceștia din urmă au folosit drept argument forte acest lucru în „Expunerea de motive" care a ajuns, ulterior, la baza inițiativei legislative depuse în Parlament de deputatul liberal Florin-Alexandru Alexe. Concret, pentru a nu mai exista astfel de „emoții" în viitor, privind plata chiriilor membrilor Colegiului, este nevoie de introducerea în OUG 24/2008 a titulaturii de „secretari de stat" pentru aceștia. Lucru care s-a și pus în practică prin Expunerea de motive.

„Legislația specifică în domeniul acordării locuinței de serviciu se referă la funcțiile de demnitate publică asimilate celei de secretar de stat, rang pe care legiuitorul a omis să-l stabilească pentru membrii Colegiului în legea de organizare și funcționare a CNSAS.

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

Din cauza asta, sunt dificultăți în obținerea unei locuințe de serviciu de către acei membri ai Colegiului care au domiciliul în afara Bucureștiului", se arată în „Expunerea de motive" semnată de toți membrii Colegiului.

Ce a cerut Curtea de Conturi de la CNSAS

Conform documentelor puse la dispoziția *Newsweek România* de către Curtea de Conturi și de către CNSAS, referitor la abaterea privind plățile nelegale pentru chiria unor membri ai Colegiului CNSAS, Curtea a cerut explicit recuperarea banilor considerați a fi plătiți nelegal de instituția verificată. Concret, dacă pentru patru membri ai Colegiului CNSAS, care au beneficiat de plata chiriilor, Curtea de Conturi a acceptat argumentele juridice ale instituției, în cazul lui Nicolae Vuvrea, membrul Colegiului care și-a închiriat locuința de serviciu de la o rudă de gradul I, inspectorii financiari au solicitat în mod clar recuperarea banilor.

Astfel, în Raportul Curții de Conturi apar doar mențiuni ce țin de „reglajul" financiar și recuperarea sumelor plătite nelegal. La capitolul „Efectuarea de plăți nelegale ca urmare a decontării cheltuielilor de cazare aferente contractelor de închiriere încheiate de către unii membri din cadrul Colegiului CNSAS", inspectorii financiari au trasat ca sarcină conducerii CNSAS următoarele: „Dispunerea măsurilor necesare care să conducă la recuperarea și virarea la bugetul de stat a prejudiciului creat prin angajarea și plata nelegală a unor cheltuieli, ca urmare a decontării cheltuielilor de cazare unor persoane neîndreptățite să beneficieze de astfel de drepturi, inclusiv a majorărilor și penalităților de întârziere aferente".

În același Raport al Curții de Conturi, tot cu referire la „punctul fierbinte" privind plata chiriilor membrilor Colegiului CNSAS, inspectorii financiari mai precizează: „În divergență au rămas aspectele consemnate la pct. 4.5 (cel despre plata chiriilor – n.r.), întrucât reprezentanții entității nu au adus alte documente în susținere față de cele prezentate în răspunsul la nota de relații, menționând faptul că vor transmite Curții de Conturi cu celeritate orice documente/informații de natură să clarifice situația privind asimilarea (asimilarea funcțiilor deținute de membrii Colegiului CNSAS cu funcția de secretar de stat – n.r.).

De asemenea, în contextul acestor discuții s-a menționat faptul că a fost recuperată și virată bugetului de stat suma de 48.000 de lei constatată ca fiind plătită nelegal unui membru CNSAS (Nicolae Vuvrea – n.r.). Reprezentanții CNSAS au menționat cu privire la această situație faptul că vor analiza în perioada următoare (în funcție de modalitatea de clarificare a legiuitorului) inițierea demersurilor legale incidente situației create".

Inițiatorii „Expunerii de motive" care a ajuns la Parlament sunt membrii Colegiului CNSAS

Elementele care arată că documentul CNSAS era destinat Parlamentului

Documentul intitulat „Expunere de motive", având antetul CNSAS, are șapte pagini și conține mai multe argumente de natură juridică prin care membrii Colegiului argumentează că funcțiile lor sunt asimilate celor de secretari de stat și că, din cauza unei „lacune legislative", „s-a omis o prevedere referitoare la rangul de secretar de stat pentru demnitarii numiți ca membri ai Colegiului".

Aceștia fac referire mai întâi la faptul că „legislația specifică în domeniul acordării locuinței de serviciu se referă la funcțiile de demnitate publică asimilate celei de secretar de stat, rang pe care legiuitorul a omis să-l stabilească pentru membrii Colegiului în legea de organizare și funcționare a CNSAS. Din cauza asta, sunt dificultăți în obținerea unei locuințe de serviciu de către acei membri ai Colegiului care au domiciliul în afara Bucureștiului".

Dar poate cea mai relevantă parte a „Expunerii de motive", care arată că a fost concepută cu scopul de a fi trimisă Parlamentului ca propunere de modificare a Ordonanței de Urgență care reglementează activitatea CNSAS, și nu doar Curții de Conturi, drept explicație, apare la finalul documentului: „Pentru acoperirea lacunei legislative, propunem completarea art. 17, alin (1) din OUG 24/2008 cu următorul text: «Membrii Colegiului au funcție de demnitate publică asimilată funcției de secretar de stat». Având în vedere aspectele precizate mai sus (argumentele de natură juridică pentru modificarea ordonanței de urgență invocate de

Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii
www.cnsas.ro

Pentru acoperirea lacunei legislative, propunem completarea art. 17, alin. (1) din OUG 24/2008 cu următorul text: *„Membrii Colegiului au funcţie de demnitate publică asimilată funcţiei de secretar de stat"*.

Având în vedere aspectele precizate mai sus, supunem prezenta propunere legislativă spre dezbatere şi aprobare în procedură de urgenţă.

INIŢIATOR,

Membrii Colegiului C.N.S.A.S.

CONSTANTIN BUCHET – PREŞEDINTE AL COLEGIULUI –
VALENTIN BLĂNARIU – VICEPREŞEDINTE AL COLEGIULUI –
CĂTĂLIN BORIS PRECUL – SECRETAR AL COLEGIULUI –
SULFINA BARBU
GERMINA ANA NAGÂŢ
DINU ZAMFIRESCU
LADISLAU ANTONIU CSENDES
CAZEMIR BENEDICT IONESCU
ADRIAN MIHAI CIOFLÂNCĂ
NICOLAE VUVREA

Pag 7/7

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

41278/12.10.2021

COMUNICARE, IMAGINE ŞI RELAŢII PUBLICE

Doamnei Ramona Ursu
Jurnalist
ramonaursu99@gmail.com

Stimată doamnă,

Cu privire la cererea dumneavoastră înregistrată la Curtea de Conturi a României sub nr. 41278/05.10.2021 vă comunicăm următoarele:

Ca urmare a derulării, în perioada 01.02.2021 – 29.04.2021, a misiunii de audit financiar la Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii (CNSAS), instituţia noastră nu a adresat entităţii verificate nicio solicitare referitoare la întocmirea unui document care să aibă drept scop modificarea şi completarea *OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii*, cu modificările şi completările ulterioare, cu textul la care faceţi trimitere, respectiv *"Membrii Colegiului au funcţii de demnitate publică asimilată funcţiei de secretar de stat"*.

Menţionăm că, ulterior finalizării auditului şi întocmirii Raportului de audit financiar nr. RCG/571/21/29.04.2021, CNSAS a depus *obiecţiuni* la constatările consemnate în acesta, în susţinerea obiecţiunilor formulate fiind ataşat un document denumit *"Expunere de motive"*.

Curtea de Conturi a României nu a transmis către Parlamentul României o solicitare de modificare a *OUG nr. 24/2008* şi nici nu deţine informaţii privind demersurile întreprinse de CNSAS în legătură cu aceste aspecte

Totodată, în contextul în care Curtea de Conturi a României este garantul modului de utilizare a fondurilor publice în condiţii de legalitate şi regularitate, identificarea inadvertenţelor/carenţelor şi imperfecţiunilor cadrului legislativ se regăseşte printre obiectivele urmărite de instituţia noastră în cadrul misiunilor de audit.

Vă mulţumim pentru interesul manifestat faţă de activitatea desfăşurată de instituţia noastră

Cu stimă,

Şef Serviciu
Mihail – Cătălin Toderaşcu

Str. Lev Tolstoi nr. 22-24, Sector 1, Bucureşti, +4021 30 78 731, www.curteadeconturi.ro, presa@rcc.ro

CNSAS în Expunerea de motive – n.r.), supunem prezenta propunere legislativă spre dezbatere şi aprobare în regim de urgenţă".

Ulterior, ca „Iniţiator" sunt menţionaţi „Membrii Colegiului CNSAS", iar sub această precizare sunt trecute, într-un tabel, numele şi semnăturile tuturor membrilor Colegiului CNSAS. Concret, un document intitulat „Expunere de motive", având drept „iniţiator" Colegiul CNSAS, în care se precizează explicit că este vorba despre o „propunere legislativă" care să fie supusă „dezbaterii şi aprobării în regim de urgenţă", are ca destinaţie Parlamentul României, singura instituţie care poate „dezbate şi aproba în regim de urgenţă" OUG 24/2008 *(foto stânga sus)*.

În ciuda evidenţelor, a identităţii juridice a „Expunerii de motive" şi a destinaţiei sale, unul din membri Colegiului CNSAS, Germina Nagâţ, susţine că documentul ar fi fost destinat nu Camerei Deputaţilor, spre „dezbatere şi aprobare în regim de urgenţă", ci strict Curţii de Conturi, chiar la solicitarea acestei instituţii.

Clarificările inspectorilor financiari

Pentru clarificarea acestei situaţii semnalate de Germina Nagâţ, *Newsweek România* a solicitat un punct de vedere Curţii de Conturi.

În răspunsul oferit revistei noastre, Curtea de Conturi a precizat că „nu a adresat entităţii verificate (CNSAS – n.r.) nicio solicitare referitoare la întocmirea unui document care să aibă drept scop modificarea şi completarea OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii".

Curtea de Conturi mai arată, în acelaşi răspuns transmis jurnaliştilor noştri, că instituţia a primit de la CNSAS „un document denumit Expunere de motive, în susţinerea obiecţiunilor formulate". Cu alte cuvinte, pentru a convinge Curtea de Conturi că membrii Colegiului CNSAS merită să primească bani pentru locuinţe de serviciu, în virtutea statutului de secretari de stat, statut care nu este menţionat, însă în OUG 24/2008, aceştia au făcut, din proprie iniţiativă, o Expunere de motive, cu evidenta destinaţie către Parlament, dar pe care au ataşat-o şi în explicaţiile date Curţii. Pe de altă parte, pentru a clarifica pe deplin şi traseul „Expunerii de motive" de la CNSAS la Parlament, *Newsweek România* a întrebat Curtea de Conturi şi dacă „Expunerea de motive" ar fi putut fi trimisă de această ultimă instituţie Legiuitorului. „Curtea de Conturi nu a transmis către Parlamentul României o solicitare de modificare a OUG nr. 24/2008 şi nici nu deţine informaţii privind demersurile întreprinse de CNSAS în legătură cu aceste aspecte", se arată în răspunsul primit *(foto sus dreapta)*.

Explicațiile care se bat cap în cap. Variantele Germinei Nagâț

După publicarea de către *Newsweek România* a Expunerii de motive care a dus la propulsarea în Parlament a unei inițiative legislative, prin preluarea demersului de către deputatul liberal Florin-Alexandru Alexe, unii membri ai Colegiului s-au dezis, inițial, de acest document, care are la bază semnăturile lor, în timp ce alții au susținut că a fost dezbătut și semnat într-o ședință a Colegiului, de către toți membrii, ca urmare a controlului făcut de Curtea de Conturi.

Germina Nagâț, membru al Colegiului CNSAS, a cărei semnătură apare pe „Expunerea de motive, a avut o serie de comentarii pe Facebook, precum și o informare pe care i-a transmis-o deputatului care a inițiat proiectul de lege. Reamintim că Germina Nagâț nu se află printre membrii Colegiului CNSAS care au primit bani pentru plata chiriei în București.

În două comentarii scrise pe Facebook, la o postare a istoricului Mădălin Hodor referitoare la articolul din 24 septembrie publicat de *Newsweek România*, Germina Nagâț precizează: „Nu am semnat niciun proiect de lege pe tema asta, nu a fost discutat in Colegiu, eu am aflat de el la telefon de la un parlamentar USR, căruia i-am și explicat cum stau lucrurile. Am semnat un document indicat în raportul Curții de Conturi ca fiind obligatoriu, prin care era informat Parlamentul că există o problemă în lege. Și atât! Adresa cu pricina a fost atașată la proiectul de lege, ca justificare a depunerii lui, fără să mă întrebe nimeni".

Concret, Germina Nagâț susține că „Expunerea de motive" ar fi fost un „document" care ar fi fost solicitat în mod imperativ de Curtea de Conturi, pentru a fi trimis de CNSAS spre „informare" Parlamentului României. Așa cum am precizat anterior, Curtea de Conturi a transmis explicit jurnaliștilor noștri că nu a solicitat un asemenea document CNSAS. Germina Nagâț a mai susținut că „Expunerea de motive", care are drept scop modificarea OUG 24/2008, ar fi ajuns, prin metode neclare, la parlamentarul liberal care a transformat-o în proiect legislativ, fără ca ea să-și fi dat acordul pentru a fi folosită ca suport într-un astfel de demers legislativ.

Într-un alt comentariu la aceeași postare de pe Facebook, Germina Nagâț își întărește poziția și lasă de înțeles că în CNSAS s-ar modifica documente: „Nu am semnat ceea ce a ajuns la Parlament și se pretinde că aș fi semnat. Nu e prima dată când se modifică hârtii în CNSAS, iar dl. Hodor știe foarte bine asta, a aflat chiar pe pielea lui".

Reamintim că, așa cum am precizat în articolul publicat în 24 septembrie,

---

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (C.N.S.A.S.)

www.cnsas.ro

CGN /Nr. 11/ 29.09.2021

În atenția domnului Deputat Florin-Alexandru ALEXE

Ref.: Proiectul de lege pentru completarea Ordonanței de Urgență Nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității

INFORMARE

Referitor la inițiativa legislativă înregistrată cu **nr. Plx 309/2021**, pentru completarea Ordonanței de Urgență Nr. 24/2008, privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, supun atenției dumneavoastră următoarele observații:

Propunerea legislativă sus-menționată, constând în articolul unic ***„Membrii Colegiului au funcție de demnitate publică asimilată funcției de secretar de stat"***, nu a fost analizată și asumată prin vot de Colegiul CNSAS, iar documentul-anexă remis dumneavoastră în fotocopie, intitulat *„Expunere de motive"* și semnat de membrii Colegiului, era destinat și a fost transmis în original Curții de Conturi a României.

Concret, în Raportul de Audit financiar pe anul 2020, Curtea a constatat faptul că anumite plăți efectuate către unii membri ai Colegiului CNSAS au fost nelegale, deoarece în actul de înființare a instituției nu este prevăzută expres asimilarea funcției de membru în Colegiu cu vreuna dintre funcțiile de la art. 14^6 alin. (1) din OUG 101/2011, cu modificările și completările ulterioare. Ca răspuns la această obiecție a Curții de Conturi (fără precedent în cele două decenii de funcționare a CNSAS), instituția a prezentat argumentele juridice cuprinse în *„Expunerea de motive"*, urmând ca ele să fie preluate și în susținerea unui viitor proiect legislativ.

Operator de date cu caracter personal notificat sub numărul 158

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității
www.cnsas.ro

Deși argumentele de natură juridică sunt întemeiate și au fost asumate de toți membrii olegiului, textul propriu-zis al proiectului pe care ați avut bunăvoința să-l promovați nu a fost otat și aprobat ca atare de către mine. Consider că o propunere de modificare a legii printr-un rticol unic, care să vizeze doar statutul demnitarilor, fără să îndrepte niciuna dintre nperfecțiunile OUG [redacted], și mai ales fără să corecteze deficiențele majore din salarizarea ersonalului de execuție este inoportună și profund inechitabilă!

În consecință, supun atenției dumneavoastră propunerea de a modifica inițiativa gislativă înregistrată cu Nr. Plx 309/2021, în sensul adăugării unui articol care să mine diferențele dintre salarizarea funcționarilor publici ai CNSAS și salarizarea ncționarilor publici din alte instituții ale administrației centrale. Aceste diferențe, bstanțiale în sumă netă (ajungând în unele cazuri până la 2000 RON lunar, la încadrări entice), au generat în ultimii ani o pierdere semnificativă de personal specializat și împiedică continuare ocuparea unor posturi vitale pentru CNSAS (cum ar fi posturile de consilier idic, în condițiile în care instituția trebuie reprezentată în sute de acțiuni pe rolul instanțelor e fond și de recurs). Corectarea inechităților în salarizarea personalului de execuție din NSAS reprezintă, în opinia mea, o urgență mai mare decât precizarea statutului de secretar stat pentru membrii Colegiului!

Vă mulțumesc pentru bunăvoință și pentru sprijinul pe care doriți să-l acordați instituției stre, exprimându-mi speranța că propunerea mea se va materializa în viitorul cel mai opiat.

Cu considerație și cu cele mai bune gânduri,

Germina NAGÂȚ
Membră în Colegiul CNSAS

[redacted]

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

DEPARTAMENTUL I

REG-571/21

29 APR.2021

RAPORT DE AUDIT FINANCIAR
București, 29 aprilie 2021

Subsemnații, [redacted] și [redacted] având funcția de auditori publici externi în cadrul Curții de Conturi a României, Departamentul I, în temeiul Legii nr. 94/1992 *privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi*, republicată, al Delegațiilor nr. I/40029/01.02.2021, I/40030/01.02.2021, I/40031/01.02.2021 și al legitimațiilor de serviciu nr.10103/2012, nr. 10157/2014și nr. 9672/2004, am efectuat în perioada 01.02-29.04.2021 misiunea de *„Audit financiar asupra contului de execuție bugetară pe anul 2020"*, la **Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității** (denumit în continuare CNSAS), cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, cod fiscal 12932750.

În exercițiul bugetar supus auditării și în timpul misiunii de audit financiar, conducerea executivă și conducerea compartimentului economico – financiar ale entității verificate, au fost asigurate astfel:

- [redacted] – Președinte al Colegiului CNSAS în perioada 28.03.2018 - prezent (Hotărârea Parlamentului nr. 13/28.03.2018 și Ordin nr. 311/03.04.2018);
- [redacted] – Vicepreședinte al Colegiului CNSAS în perioada 28.03.2018 - prezent (Hotărârea Parlamentului nr. 13/28.03.2018 și Ordin nr. 312/03.04.2018);
- [redacted] - Secretar al Colegiului CNSAS în perioada 28.03.2018 - prezent (Hotărârea Parlamentului nr. 13/28.03.2018 și Ordin nr. 239/31.01.2019);
- [redacted] - Director General în perioada 01.01.2020 - 30.06.2020 (Ordin nr. 546/31.12.2019) și 01.01.2021 – 30.06.2021 (Ordin nr. Ordin nr 05/13.01.2021) și Director General Adjunct în perioada 01.07.2020 – 31.12.2020 (Ordin nr. 371/19.06.2020) ordonator principal de credite delegat, în perioada 01.01.2020 - 31.12.2020 (în baza Ordinelor nr. 551/31.12.2019 și 375/30.06.2020 pentru operațiuni a căror valoare nu depășește suma de 10.000 lei).
- [redacted] – Director Direcția Management Economic și Resurse Umane în perioada 01.01.2020 - 30.06.2020 (Ordin nr. 547/31.12.2019) și 01.01.2021 – 30.06.2021 (Ordin nr. 09/13.01.2021) și Șef Serviciu Buget în perioada 01.07.2020 – 31.12.2020 (Ordin nr. 361/11.06.2020).

Responsabilitatea auditorilor publici externi este aceea de a planifica și de a efectua misiunea de audit financiar astfel încât să se obțină o asigurare rezonabilă că situațiile financiare nu au fost afectate de existența unor erori/abateri și de a obține probe de audit care să ofere o bază rezonabilă pentru susținerea constatărilor, concluziilor și recomandărilor care stau la baza exprimării opiniei de audit.

Responsabilitatea conducerii CNSAS este aceea de a întocmi situațiile financiare în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România și de a institui acel control intern care să permită detectarea denaturărilor semnificative cauzate de eroare sau fraudă.

Str. Lev Tolstoi nr. 22-24, Sector 1, București, +4021.30.78.720, www.curteadeconturi.ro, Departamentul@rcc.ro

Germina Nagâț declarase că a semnat, alături de ceilalți membri ai Colegiului, un document care fusese întocmit de „juriștii din corpul tehnic al CNSAS, chiar în timpul acestui control (al Curții de Conturi – n.r.). S-au prezentat niște argumente din alte legi care, prin asimilare, ar conduce la concluzia că membrii Colegiului au acest statut, de secretari de stat. Dar solicitarea întocmirii acelui document cred că a venit de la unii membri ai Colegiului CNSAS, nu-mi imaginez că, altfel, corpul tehnic ar fi făcut acele argumentări".

A doua variantă

În 2 octombrie, Germina Nagâț a făcut public, de data aceasta pe pagina sa de Facebook, un comentariu mai amplu, însoțit de prima din cele două pagini ale unui document pe care l-a înaintat *(foto jos stânga)*, ca membru al Colegiului CNSAS, parlamentarului liberal care a depus proiectul de lege. În acest comentariu de pe Facebook, Nagâț spune, de această dată, că a „semnat hârtia („Expunerea de motive" – n.r.) fără să ezit", însă precizează, din nou, că documentul ar fi avut rolul de a fi înaintat strict Curții de Conturi.

Germina Nagâț a vehiculat inclusiv ideea că în CNSAS se modifică documente

La finalul aceleiași postări, membrul Colegiului CNSAS spune că, în urma verificărilor pe care le-a făcut împreună cu un alt membru al Colegiului, Adrian Cioflâncă, „Expunerea de motive" nu ar fi fost trimisă în original nici măcar Curții de Conturi, ci a rămas „un banal document intern" în instituție.

„La 29 aprilie, o echipă de control de la Curtea de Conturi a înaintat CNSAS un raport în care a reclamat că plata chiriilor pentru membrii Colegiului veniți din provincie nu are bază legală. (...) În ședința din 12 mai s-a prezentat un document emanat de la Biroul de Coordonare al CNSAS și redactat de consilierii juridici, un text plin de citate, articole și alineate din alte legi, o «expunere de motive» întinsă pe multe pagini, menită să convingă Curtea de Conturi că, deși nu scrie explicit în lege, membrii Colegiului sunt asimilați secretarilor de stat. Am semnat hârtia fără să ezit și aș face-o din nou, dintr-un motiv foarte simplu: Curtea de Conturi are dreptate, legea nu spune clar ce statut au membrii Colegiului", explică Nagâț.

Aceasta mai arată că, „la 12 mai am semnat hârtia care trebuia să demonstreze Curții de Conturi că, prin asimilare, putem fi considerați secretari stat. În timpul «dezbaterilor» din ședință (a Colegiului – n.r.), s-a vehiculat și ipoteza inițierii unui proiect de lege, după ce se încheie controlul Curții. S-au mai propus și alte soluții, unele foarte „creative", dar nu s-a discutat, nici votat, nici semnat altceva decât demonstrația legală cu pricina".

Ulterior, Germina Nagâț mai arată că, la finalul lunii iunie, a aflat de la un deputat USR că „a răsărit un proiect de modificare a legii CNSAS cu articol unic, dedicat explicitării statutului de secretar de stat pentru membrii Colegiului", dar că „n-am bănuit că va urma o mobilizare transpartinică exemplară și că documentul urma să fie livrat unui parlamentar, care să-l preia și să-l transforme ad-hoc într-o inițiativă legislativă. (...)

După apariția articolului din *Newsweek România*, colegul Adrian Cioflâncă (membru al Colegiului CNSAS – n.r.), încercând să înțeleagă cum dracu' am ajuns inițiatori de lege fără să știm, a descoperit că documentul pentru Curtea de Conturi, cel care ne-a vârât în clubul politrucilor și profitorilor, nu există în insti-

tuție nici în copie, nici în original (...). Or, el nu fusese trecut prin registratură (nici nu avea cum, fiindcă nu fusese votat). Niciun angajat nu-l găsea, nici măcar în copie. Ni s-a spus că originalul a fost predat Curții de Conturi, așa că Adrian Cioflâncă l-a solicitat în temeiul Legii 544.

A doua zi, documentul cu semnăturile noastre (cele originale, cu pix albastru) s-a materializat ca prin farmec în timpul ședinței de Colegiu. Vasăzică, originalul nu plecase nici măcar la Curtea de Conturi, cu atât mai puțin putea fi depus la Parlament, ca proiect legislativ. S-a aflat tot timpul în instituție, ca un banal document intern ce era", a mai scris Germina Nagât (foto) pe pagina sa de Facebook, în data de 2 octombrie.

În acest ultim comentariu, Germina Nagât nu mai face referire la faptul că nu a semnat documentul „ce a ajuns la Parlament și se pretinde că aș fi semnat", ci susține că „am semnat hârtia fără să ezit și aș face-o din nou", însă cu scopul de a fi trimisă ca argument pentru Curtea de Conturi. Așa cum reiese din datele de mai sus, conform acestei explicații a Germinei Nagât, documentul în original nu ar fi fost transmis nici măcar către Curtea de Conturi, rămânând în instituție ca „un banal document intern".

Totuși, atașat acestei postări de pe Facebook, din 2 octombrie, Germina Nagât pune o fotografie cu prima pagină a Informării pe care i-a trimis-o parlamentarului liberal Florin-Alexandru Alexe. În această informare, Nagât scrie că documentul „Expunere de motive" care a ajuns la deputat, „semnat de membrii Colegiului, era destinat și a fost transmis în original Curții de Conturi a României".

Germina Nagât nu menționează și când a fost transmis acest „banal document intern" Curții de Conturi. Pe de altă parte, în aceeași primă filă a Informării, Germina Nagât nu mai face referire la faptul că, în urma controlului, Curtea a obligat CNSAS să prezinte un document, semnat de toți membrii Colegiului, prin care să explice chestiunile de ordin juridic care țin de statutul membrilor Colegiului. De data asta, se rezumă la a spune că „Expunerea de motive" a fost făcută de CNSAS „ca răspuns la această obiecție a Curții".

Reproducem, alăturat, prima pagină a Informării transmise de Germina Nagât deputatului liberal (precum și fotografia acestei pagini, publicată pe pagina de Facebook a membrului CNSAS - *foto jos stânga*).

Precizăm că *Newsweek România* a obținut și a doua pagină a aceluiași document, pe care Germina Nagât nu a publicat-o pe pagina sa de Facebook, motivând: „Am adăugat și alte lucruri pe pagina a doua, dar nu o postez, fiindcă mi-am văzut suficient semnătura olografă pe internet în ultima săptămână".

„Referitor la inițiativa legislativă cu nr. Plx 309/2021, pentru completarea Ordonanței de Urgență Nr. 24/2008, privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, supun atenției dumneavoastră următoarele observații. Propunerea legislativă sus-menționată (...) nu a fost analizată și asumată prin vot de Colegiul CNSAS, iar documentul-anexă trimis dvs. în fotocopie, intitulat «Expunere de motive» și semnat de membrii Colegiului, era destinat și a fost transmis în original Curții de Conturi a României".

Problema salariilor angajaților CNSAS a fost ignorată, până acum, de Colegiu

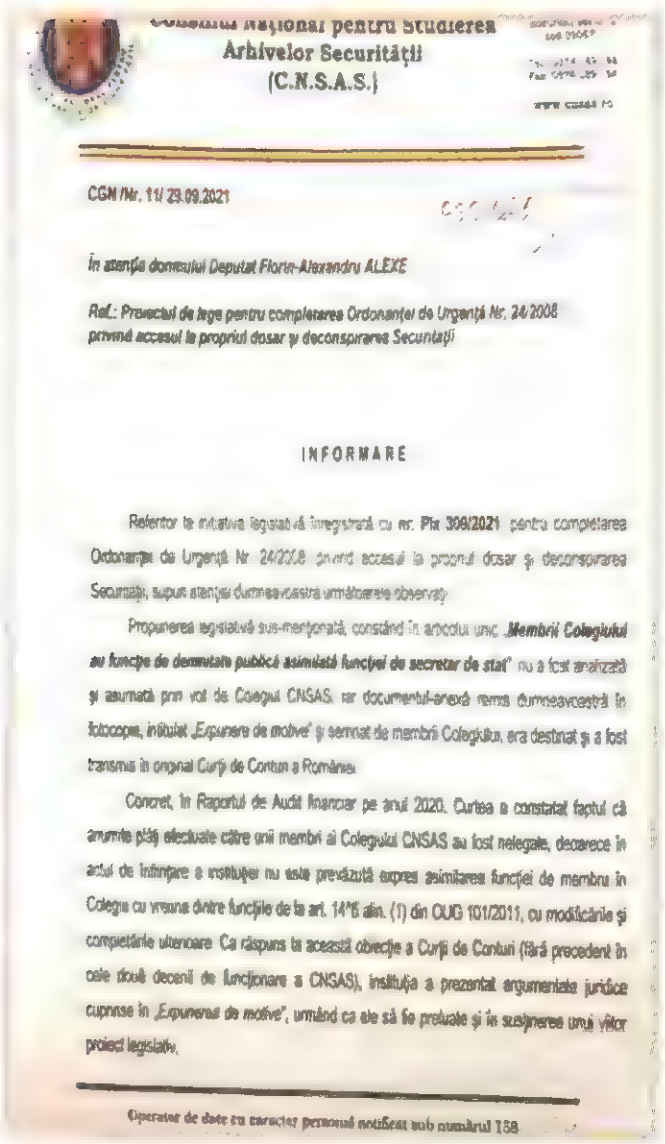

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (C.N.S.A.S.)

CGN/Nr. 11/ 23.09.2021

În atenția domnului Deputat Florin-Alexandru ALEXE

Ref.: Proiectul de lege pentru completarea Ordonanței de Urgență Nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității

INFORMARE

Referitor la inițiativa legislativă înregistrată cu nr. Plx 309/2021 pentru completarea Ordonanței de Urgență Nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, supun atenției dumneavoastră următoarele observații:

Propunerea legislativă sus-menționată, constând în articolul unic *„Membrii Colegiului au funcție de demnitate publică asimilată funcției de secretar de stat"* nu a fost analizată și asumată prin vot de Colegiul CNSAS, iar documentul-anexă remis dumneavoastră în fotocopie, intitulat *„Expunere de motive"* și semnat de membrii Colegiului, era destinat și a fost transmis în original Curții de Conturi a României.

Concret, în Raportul de Audit financiar pe anul 2020, Curtea a constatat faptul că anumite plăți efectuate către unii membri ai Colegiului CNSAS au fost nelegale, deoarece în actul de înființare a instituției nu este prevăzută expres asimilarea funcției de membru în Colegiu cu vreuna dintre funcțiile de la art. 14^1 alin. (1) din OUG 101/2011, cu modificările și completările ulterioare. Ca răspuns la această obiecție a Curții de Conturi (fără precedent în cele două decenii de funcționare a CNSAS), instituția a prezentat argumentele juridice cuprinse în *„Expunerea de motive"*, urmând ca ele să fie preluate și în susținerea unui viitor proiect legislativ.

Operator de date cu caracter personal notificat sub numărul 158

Ce conține a doua pagină a Informării

Conform documentului obținut de *Newsweek România*, pe această a doua pagină a informării transmise parlamentarului liberal Florin-Alexandru Alexe, Germina Nagât spune, pe de o parte, că, deși „argumentele de natură juridică sunt întemeiate și au fost asumate de toți membrii Colegiului, textul propriu-zis al proiectului pe care ați avut bunăvoința să-l promovați nu a fost votat și aprobat de către mine". Asta deși, chiar în postarea de pe

Facebook din 2 octombrie, în care este prezentată prima pagină a Informării, Germina Nagâț spune că a semnat acest document, alături de ceilalți membri ai Colegiului. Așa cum arătam mai sus, documentul la care se face referire, „Expunerea de motive", este o evidentă „propunere legislativă", așa cum și scrie la finalul lui, înaintea semnăturilor tuturor membrilor CNSAS, ca „Inițiatori" ai „propunerii legislative".

„Deși argumentele de natură juridică sunt întemeiate și au fost asumate de toți membrii Colegiului, textul propriu-zis al proiectului pe care ați avut bunăvoința să-l promovați nu a fost votat și aprobat de către mine. Consider că o propunere de modificare a legii printr-un articol unic, care să vizeze doar statutul demnitarilor, fără să îndrepte niciuna dintre imperfecțiunile OUG 24/2008 și mai ales fără să corecteze deficiențele majore de salarizare ale personalului de execuție este inoportună și profund inechitabilă!".

Pe de altă parte, referitor la propunerea Germinei Nagâț, transmisă parlamentarului liberal, de a nu se modifica OUG 24/2008 doar pentru reglementarea statului membrilor Colegiului, ci de a se reglementa nivelul de salarizare al angajaților CNSAS din zona executivă, acest lucru ridică cel puțin un semn de întrebare.

Asta pentru că, până în prezent, Colegiul CNSAS nu a fost preocupat, cu adevărat, de rezolvarea problemelor salariale ale angajaților instituției, fapt care a fost în atenția publică, în ultimii ani. Tocmai din cauza lipsei de reacție a șefilor CNSAS, salariile angajaților din zona executivă a instituției nu au fost adaptate noilor grile de salarizare.

Despre acest lucru *Newsweek România* a scris în 2019 un articolul intitulat „Salarii și privilegii pentru șefi de la CNSAS, firimituri pentru ceilalți angajați", în care erau prezentate tocmai tensiunile apărute între angajații instituției și membrii Colegiului CNSAS, urmare a lipsei totale de interes a șefilor pentru a rezolva problema salarială a funcționarilor din domeniul executiv. Tot în 2019, angajații CNSAS au semnat un Memoriu în care semnalau conducerii problemele privind salarizarea.

Un alt demers concret făcut tot de doi angajați ai CNSAS din zona executivă, istoricii Mădălin Hodor și Mihai Demetriade, a fost în 15 aprilie 2021. La acea dată, o delegație formată din cei doi, alături de Andrei Ursu, fiul disidentului Gheorghe Ursu, a fost primită de premierul Florin Cîțu pentru a discuta despre problema dosarelor fostei Securități care se mai află încă în custodia unor ministere și care ar trebui să ajungă la CNSAS.

În timpul acelei discuții, Mădălin Hodor și Mihai Demetriade i-au semnalat premierului și problema salarială a angajaților CNSAS și, la îndrumarea lui Florin Cîțu, au redactat, tot în aceeași zi, un memoriu adresat premierului, pe care l-au dat spre semnare președintelui CNSAS, Constantin Buchet, și l-au depus la cancelaria primului ministru. În acest memoriu a fost explicată în detaliu problema salarizării, subliniindu-se că, deși legea le permite venituri mai mari, așa cum primesc angajații pe funcții similare din alte instituții ale statului, la CNSAS situația a rămas blocată din cauza unui management defectuos. Până la această dată, însă, problema salariilor angajaților CNSAS nu s-a rezolvat.

Varianta Sulfinei Barbu: „Am discutat, am votat, am semnat"

A doua zi după primele reacții de pe Facebook ale Germinei Nagâț, în care aceasta contesta „Expunerea de motive" semnată de toți membrii Colegiului CNSAS, jurnaliștii *Newsweek România* au contactat-o pe Sulfina Barbu, un alt membru al Colegiului. În articolul inițial publicat de revista noastră, cel din 24 septembrie, Barbu declara că singura motivație pentru semnarea documentului „Expunere de motive" a fost „o aliniere a legislației".

În cea de-a doua discuție cu Sulfina Barbu, din 25 septembrie, aceasta a fost întrebată punctual de jurnaliștii *Newsweek România* dacă acel document semnat de toți membrii Colegiului CNSAS a avut denumirea de „Expunere de motive", așa cum a ajuns la parlamentarul liberal, dacă a fost discutat în ședința Colegiului CNSAS, dacă crede că documentul ar fi putut fi falsificat sau „deturnat" în instituție și dacă a fost semnat de toți membrii Colegiului, așa cum apare pe el.

Sulfina Barbă a răspuns că nu se pune problema unui document fals, care să fi avut un alt scop decât acela prezentat în el și că a fost „discutat în ședința Colegiului CNSAS, votat și semnat de toți membrii Colegiului".

Alți membri ai Colegiului CNSAS au recunoscut că au semnat acel document și că susțin propunerea legislativă care a ajuns acum în Parlament, așa cum revista noastră a prezentat în articolul anterior.

A doua confirmare a parlamentarului

Tot după reacțiile Germinei Nagâț de după publicarea primului articol de către *Newsweek România*, jurnaliștii l-au contactat, din nou, pe parlamentarul liberal Florin-Alexandru Alexe. Deși acesta declarase, așa cum am prezentat în primul articol, că a primit „Expunerea de motive" din partea Colegiului CNSAS și că a propus proiectul de modificare a OUG 24/2008 tocmai pentru că a văzut toate semnăturile membrilor Colegiului pe acel document care semnala o „lacună legislativă", Alexe a fost întrebat dacă își menține afirmațiile. Într-o conversație pe WhatsApp cu jurnaliștii *Newsweek România*, deputatul a confirmat încă o dată că a primit „Expunerea de motive", semnată de toți membrii Colegiului, exact în forma publicată de *Newsweek România*, din partea Colegiului CNSAS, motiv pentru care a și pus în circuit parlamentar proiectul de lege.

FOTBAL

Liga I aduce tot mai mult cu Divizia A

Echipele tradiționale, care au pierdut în tranziție lupta pentru prima scenă fotbalistică, au revenit în prim plan

BIBLIOTECA ALEPH

LABORATOARELE NEMURIRII
Biotehnologia, aplicată pentru a face oamenii tineri » P.50

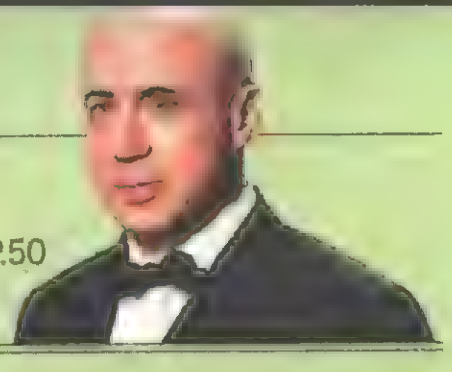

ECHIPE DE TRADIŢIE ÎN FOTBALUL românesc din anii '80-'90 au revenit în prima divizie după perioade mai lungi sau mai scurte petrecute în ligile inferioare. Liga I de astăzi seamănă tot mai mult cu Divizia A, aşa cum era numit primul eşalon fotbalistic al ţării.

Un campionat care devenise populat cu echipe fără tradiţie, apărute peste noapte pe lângă diverse structuri administrative locale, începe să revină la viaţă odată cu revenirea unor formaţii precum Rapid, Farul Constanţa, FC Argeş şi UTA Arad. În momentul de faţă, Rapid are cel mai mare număr de suporteri prezenţi la meciuri. Craiova are din nou două echipe în prima divizie, fapt care s-a mai întâmplat în anii '90 când Universitatea Craiova şi Electroputere, devenită ulterior Extensiv, ajungeau chiar să participe amândouă în cupele europene.

Să nu uităm, FC Argeş este echipa care l-a dat pe marele Dobrin, iar Farul Constanţa pe Gică Hagi. Ambele echipe au fost mereu pepiniere de jucători importanţi, iar revenirea lor în prima divizie este mai mult decât binevenită.

UTA Arad este deja la al doilea an în Liga 1 şi pare hotărâtă să rămână aici.

Una dintre prezenţele obişnuite ale Diviziei A, Sportul Studenţesc este astăzi dispărută, neexistând prea mari şanse ca această formaţie să revină prea curând. În schimb, Petrolul Ploieşti se luptă pentru promovare, iar Progresul Spartac se vrea urmaşul celebrei echipe din Parcul cu Platani. Şi FC Steaua vrea să revină în primul eşalon, dar trebuie să-şi rezolve întâi problemele modului de finanţare. □

DE
MIHAI DUŢĂ
mihai.duta@newsweek.ro

Foto INQUAM PHOTOS / COSMIN ENACHE

De la DIVIZIA A la LIGA I

Primul sezon al Diviziei A la fotbal a fost câștigat de echipa Ripensia în 1933. Denumirea primului eșalon a fost schimbată în Liga I începând cu sezonul 2006-2007

CFR CLUJ
a câștigat ultimele patru campionate și este pe primul loc în Liga 1 și în ediția 2021-2022

FOTO: INQUAM PHOTOS / SIMION SEBASTIAN TĂTARU

PRIMELE MECIURI DE FOTBAL din România, jucate de elevi de liceu, au fost atestate încă din 1983. Primul joc oficial a avut loc însă, la 20 august 1902, pe terenul de la Pădurea Verde din Timișoara, în fața a 100 de spectatori, și a fost disputat de reprezentativele orașelor Timișoara și Lugoj, fiind încheiat cu victoria oaspeților.

În 1909, începea primul campionat național de fotbal, câștigat de Olimpia București. La 16 februarie 1930, s-a înființat Federația Română de Fotbal, iar Divizia A lua ființă în 1932, inițial cu două serii. În 1934, a apărut Divizia B, în 1936, Divizia C, iar în 1937, Campionatul Național al Juniorilor. Cupa României, competiție de masă, a fost inaugurată în 1933.

Până la cel de-al Doilea Război Mondial, Divizia A a fost câștigată de echipele: Ripensia (1933, 1935, 1936, 1938), Venus (1934, 1937, 1939, 1940) și Unirea Tricolor (1941).

Cupa României a revenit Ripensiei (1934, 1936), CFR-ului - din 1936, Rapidului FC București (1935, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942) și CFR-ului Turnu Severin (1943).

Apariția echipelor departamentale

După război, în 1945, fotbalul a reintrat în activitate, dar era o cu totul altă situație politică. Astfel, după ce, în 1946, au fost „înghețate" transferările și, în 1948, a fost desființat profesionismul, echipele de fotbal au fost sindicalizate, apărând o formă mascată de profesionism de stat. Astfel, au apărut echipe noi, printre care și cele departamentale: ITA (UTA) în 1945, CCA – Steaua în 1947, Dinamo și Universitatea Craiova în 1948, Dinamo Pitești - FC Argeș în 1953, ASA Târgu Mureș în 1962.

Pe de altă parte, o serie de echipe, precum Carmen București, Ripensia, Venus, Ciocanul București, Gloria Arad, Chinezul Timișoara, Unirea Tricolor au dispărut la presiunile comuniștilor. Activitatea competițională a continuat după sistemul adoptat în 1932 și s-a reluat în august 1946. CCA - Steaua, ITA - UTA, Dinamo, Petrolul, IC Oradea și Rapid și-au înscris numele în cartea campionatelor, până în 1970.

Anii postbelici au fost dominați de CCA București, UTA Arad și Petrolul Ploiești.

În 1960, Dinamo București începea să-și facă simțită prezența cu ajutorul atacanților Gheorghe Ene și Florea Dumitrache - ambii devenind unii dintre cei mai buni marcatori din toate timpurile ai Diviziei A.

Din sezonul 1959-1960, până în sezonul 1999-2000, toate campionatele au fost câștigate de doar șapte echipe: Steaua (16 titluri), Dinamo (14 titluri), Universitatea Craiova (4 titluri), Rapid București, FC Argeș și UTA Arad (câte 2 titluri fiecare) și Petrolul Ploiești (un titlu).

Începutul anilor 2000 a fost dominat de echipele din capitală, Steaua, Dinamo și Rapid câștigând toate titlurile ligii între 2000 și 2007.

Trecerea la Liga I

La începutul sezonului 2006-2007, denumirea primului eșalon s-a transformat în Liga I după ce o firmă din Babadag a înregistrat la OSIM marca „Divizia A". Cu toate că reprezentanții firmei nu au cerut nimic, ba chiar s-au oferit să cesioneze denumirea pe o perioadă nelimitată Federației Române de Fotbal, la 15 mai 2006, s-a luat decizia schimbării denumirii în Liga I. FRF a decis să redenumească și ligile inferioare; astfel Divizia B a devenit Liga a II-a, Divizia C a devenit Liga a III-a și așa mai departe.

Sezonul 2006-2007 a fost cel de-al 16-lea la rând în care o echipă din București a câștigat campionatul, Dinamo reușind cel de-al 18-lea ei titlu din istorie. Atât sezoanele 2007-2008,

cât și 2008-2009 au avut noi câștigători ai titlului: CFR Cluj și Unirea Urziceni. CFR Cluj a câștigat al doilea campionat în 2009-2010.

Campionatul din 2010-2011 a avut o altă echipă câștigătoare în premieră. Oțelul Galați a fost primul și singurul club din regiunea Moldovei care a câștigat un titlu național până în prezent.

Între 2013 și 2015, FCSB a câștigat campionatul de trei ori la rând. Sezoanele din 2015-2016 și 2016-2017 au adus iar alți noi câștigători ai ligii, Astra Giurgiu și Viitorul Constanța obținând primele lor titluri din istorie.

CFR Cluj a dominat competiția în ultimii ani, reușind să câștige titlul de patru ori la rând între 2018 și 2021.

Prima divizie a fost redenumită LIGA I după ce o firmă din Babadag a înregistrat marca „Divizia A".

Clasament 1966-1967

Poziție în clasament	Echipa	Meciuri	V	E	I	Goluri	G.dif.	Puncte
1	Rapid București	26	13	8	5	39-21	18	34
2	Dinamo București	26	13	6	7	38-23	15	32
3	Universitatea Craiova	26	13	4	9	38-32	6	30
4	Farul Constanța	26	11	7	8	38-36	2	29
5	Steaua București	26	10	6	10	36-28	8	26
6	Universitatea Cluj	26	9	8	9	31-30	1	26
7	Steagul Roșu Brașov	26	10	6	10	31-37	-6	26
8	Jiul Petroșani	26	11	3	12	41-32	9	25
9	Petrolul Ploiești	26	9	7	10	25-26	-1	25
10	FCM UTA Arad	26	7	10	9	31-36	-5	24
11	Progresul București	26	9	6	11	29-34	-5	24
12	Dinamo Pitești	26	10	3	13	34-41	-7	23
13	CSMS Iași	26	7	7	12	30-53	-23	21
14	Politehnica Timișoara	26	6	7	13	33-45	-12	19

Clasament 1991- 1992

Poziție în clasament	Echipa	Meciuri	V	E	I	Goluri	G.dif.	Puncte
1	Universitatea Craiova	34	22	6	6	74-26	48	50
2	Steaua București	34	20	10	4	67-28	39	50
3	Dinamo București	34	16	11	7	54-27	27	43
4	FC Inter Sibiu	34	18	2	14	56-46	10	38
5	Gloria Bistrița	34	15	7	12	51-38	13	37
6	Politehnica Timișoara	34	14	7	13	45-45	0	35
7	Petrolul Ploiești	34	15	5	14	48-49	-1	35
8	FC Argeș Pitești	34	13	8	13	49-42	7	34
9	FC Brașov	34	14	6	14	47-45	2	34
10	Farul Constanța	34	12	10	12	40-40	0	34
11	Rapid București	34	13	6	15	44-45	-1	32
12	Sportul Studențesc București	34	10	12	12	45-53	-8	32
13	FCM Progresul Brăila	34	13	5	16	33-49	-16	31
14	Corvinul Hunedoara	34	15	2	17	47-62	-15	30
15	FC Bacău	34	11	7	16	32-42	-10	29
16	Jiul Petroșani	34	11	6	17	46-65	-19	28
17	FC Bihor Oradea	34	7	8	19	40-75	-35	18
18	Universitatea Cluj	34	5	6	23	26-67	-41	16

Clasament 2021-2022 (la 5 octombrie)

Pozitie în clasament	Echipa	Meciuri	V	E	I	Goluri	G.dif.	Puncte
1	CFR 1907 Cluj	11	10	0	1	17-6	11	30
2	FC Botoșani	11	6	4	1	12-8	4	22
3	Fotbal Club FCSB	11	6	3	2	20-11	9	21
4	FC Voluntari	11	7	0	4	15-12	3	21
5	Universitatea Craiova	11	6	1	4	17-10	7	19
6	Farul Constanța	11	5	3	3	14-6	8	18
7	Rapid București	11	5	3	3	13-9	4	18
8	FC UTA Arad	11	4	5	2	11-8	3	17
9	FC Argeș Pitești	11	4	3	4	8-6	2	15
10	Chindia Târgoviște	11	3	4	4	8-8	0	13
11	CS Mioveni	11	3	2	6	6-13	-7	11
12	Sepsi Sfântu Gheorghe	11	1	7	3	9-11	-2	10
13	FC U Craiova 1948	11	2	3	6	8-13	-5	9
14	Gaz Metan Mediaș	11	2	2	7	8-14	-6	8
15	Dinamo București	11	2	1	8	9-26	-17	7
16	Academica Clinceni	11	0	3	8	9-23	-14	3

RAPID revine după cea mai neagră perioadă a clubului

35.000 de spectatori au fost prezenți la meciul câștigat de Rapid cu 1-0 în fața FCSB

REVENIREA RAPIDULUI ÎN prima ligă a reînviat atmosfera marilor derby-uri din România.

Revenirea feroviarilor a fost remarcată și de presa internațională. Una dintre cele mai frumoase cronici a fost cea a publicației franceze *So Foot*: „La șase de când a coborât în iad, rebelul istoric și romantic al Capitalei României se întoarce. Rapid va juca din nou în Liga 1.

De remarcat că președintele clubului este fostul jucător de la Auxerre și o adevărată legendă a clubului român, Daniel Niculae".

Până acum, cea mai neagră perioadă din istoria Rpidului era considerată cea din anii 1977-1983, când echipa petrecuse șase ani la rând în Divizia B. Revenirea în Divizia A s-a datorat, în 1983, antrenorilor Valentin Stănescu, cel care adusese și primul titlu în 1967, și Viorel Kraus. În sezonul 1988-1989 echipa retrogradează pentru a cincea oară în istorie, ocupând locul al 17-lea.

În 1992, secția de fotbal a clubului s-a desprins de restul secțiilor sportive și a luat ființă, astfel, UFC (Uniunea Fotbal Club) Rapid București, structură care a figurat până în 2001, când s-a transformat în asociație non profit, cu denumirea de AFC (Asociația Fotbal Club) Rapid București.

Perioada de glorie

Din 1993, echipa a fost preluată de omul de afaceri George Copos. În 1999 și 2003 a câștigat campionatul, iar în 1998, 2002, 2006 și 2007 Cupa României.

În 2006, Rapid s-a calificat în Cupa UEFA din postura de câștigătoare a Cupei României, și a reușit totodată accederea în premieră în grupele acestei competiții, la al doilea sezon de când a fost introdus acest format.

Alb-vișiniii au trecut de grupe, iar în șaisprezecimi au întâlnit echipa germană Hertha Berlin, pe care au

RAPID
a produs suprpriza anul acesta, după ce a învins FCSB cu 1-0

eliminat-o după 1-0 la Berlin, pe Olympiastadion și 2-0 pe Giulești, astfel rapidiștii ajungând în optimi. În această fază, rapidiștii au dat de o altă echipă din Germania, una din marile favorite la câștigarea Cupei UEFA în acel sezon, Hamburger SV (sau SV Hamburg), de care au trecut după 2-0 pe Giulești și 1-3 pe AOL Arena (rapidiștii s-au calificat datorită golului din deplasare).

În sferturi au întâlnit Steaua, cealaltă echipă românească aflată la cea mai mare performanță în Cupa UEFA din istorie. Steaua a mers mai departe după 1-1 în Giulești și 0-0 pe Stadionul Național.

A fost cea mai mare performanță europeană a echipei alb-vișinii de după cel de-Al Doilea Război Mondial.

După acel sezon, situația financiară a Rapidului s-a destabilizat după condamnarea penală a patronului George Copos în Dosarul Transferurilor și apoi în dosarul Loteria.

FOTO: INQUAM PHOTOS / ȘTEFAN CONSTANTIN

ECHIPA RAPID a fost fondată în 1923

După ce în 2007–2008 terminase pe locul 3, Rapidul a terminat campionatul pe locurile 7–8 de trei ori în următorii cinci ani.

Căderea

În decembrie 2012, clubul a declanșat procedura de intrare în insolvență, iar, în vara lui 2013, George Copos s-a retras și i-a cedat acțiunile lui Adrian Zamfir. Peste doar un an, clubul a fost preluat de Valerii Moraru.

La 17 mai 2014, Comisia de Licențiere a Federației Române de Fotbal a hotărât neacordarea licenței pentru sezonul 2014-2015 al Ligii 1. Clubul Rapid a decis să facă recurs la Tribunalul pentru Arbitraj Sportiv, dar nu își putea permite suma de 30.000 de euro.

Banii au fost strânși printr-o colectă a fanilor echipei, iar TAS a admis recursul, obligând Federația să acorde Rapidului licența. În 2015, echipa a retrogradat din nou.

În mai 2016, Rapid a putut sărbători promovarea în Liga I, dar, la 14 iunie, justiția a pronunțat falimentul clubului, în primă instanță. În cele din urmă, falimentul a fost pronunțat definitiv la 14 decembrie 2016.

Începea anul cel mai negru din istoria rapidistă. Începând din toamna anului 2016, două proiecte, Asociația Fotbal Club Rapid și Clubul Sportiv Mișcarea CFR, au încercat să țină în viață spiritul rapidist, în Liga a V-a a Municipiului București. La sfârșitul sezonului, ambele grupări au reușit promovarea în Liga a IV-a.

Revenirea

În vara anului 2017, în parteneriat cu Primăria Sectorului 1, a fost lansat proiectul Academia Rapid, echipa fiind înscrisă în Liga a IV-a.

Academia Rapid a licențiat dreptul de folosire a mărcii și și-a anunțat hotărârea de a participa la licitația pentru adjudecarea acesteia. Proiectul a fost sprijinit de comitetul de susținere financiară a Clubului Sportiv Mișcarea CFR București.

Promovvarea în Liga I a venit în 2021, Rapidul avându-l pe banca tehnică pe Mihai Iosif, un antrenor cvasi-necunoscut. Chiar dacă principalul obiectiv al echipei este să rămână în Liga I, Rapidul a început foarte bine campionatul, iar acum se află în prima jumătate a clasamentului.

În curând, Rapidul va juca meciurile de acasă pe noua arenă din Giulești care va avea 14.000 de locuri.

GICĂ HAGI a readus în prima divizie echipa care l-a lansat

Farul Constanța a fuzionat cu Viitorul Constanța și astfel a revenit în primul eșalon fotbalistic al României după o absență de 12 ani.

FC FARUL CONSTANŢA A LUAT ființă în 1920 sub numele de SPM Constanța (Serviciul Porturi Maritime) și a evoluat în peste 40 de sezoane în prima ligă, disputând 1.329 de partide până la finalul sezonului 2008-2009. Cele mai importante rezultate au fost trei locuri patru în sezoanele 1959-1960, 1966-1967, 1973-1974. De asemenea, a jucat finala Cupei Balcanice în 1966 (3-3 și 0-2 cu Rapid București), finala Cupei UEFA Intertoto în 2006 (1-0 și 1-4 cu Auxerre) și finala Cupei României în 2005 (0-1 cu Dinamo).

Falimentul

Pe 22 septembrie 2016, din cauza datoriilor financiare, Farul Constanța a fost declarată în faliment, după 67 de ani de activitate. Un grup de susținători ai Farului, organizat în Asociația Suporterilor Farul, s-a mișcat rapid și în doar câteva săptămâni a reușit să construiască și să înregistreze o nouă entitate cu singurul scop de a continua tradiția Farului Constanța. Astfel, pe 8 august 2016, a fost fondat Suporter Spirit Club Farul Constanța, care asigura continuitatea fotbalistică a Farului, evitând sezoanele de dispariție sau pauză.

Noul club a păstrat culorile alb și albastru și a adoptat vechiul logo al Farului care conține farul din Constanța, Marea Neagră și un pescăruș în zbor. Echipa a fost înscrisă în seria județului Constanța din Liga IV la timp pentru sezonul 2016–2017. Echipa a câștigat seria din Liga a IV-a cu 32 de victorii din 34 de meciuri în care a marcat 135 de goluri în timp ce a primit 14. Farul

GICĂ HAGI
este și acționar și antrenor la Farul Constanța (stânga sus). FC Farul Constanța (stânga jos și dreapta)

a câștigat apoi play-off-ul de promovare cu 8-2 la general împotriva campionilor județului Tulcea, Pescărușul Sarichioi, și a promovat în Liga a III-a. În vara anului 2017, Petre Grigoraș a fost numit noul antrenor al echipei și jucători importanți au fost transferați. Echipa a promovat în liga a II-a la sfârșitul sezonului 2017-2018 după o luptă dură împotriva Progresului Spartac București, echipă cu care a avut același număr de puncte până în ultimele etape ale sezonului.

Farul și Viitorul

În vara anului 2018, fostul fotbalist internațional român Ciprian Marica a cumpărat marca Farul Constanța cu 49.150 de euro. Mutarea a stârnit un conflict între susținătorii lui Marica și cei ai Farului, însă, în cele din urmă, s-a ajuns la un consens. În prima sa conferință de presă ca proprietar al Farului, Marica și-a anunțat planurile de viitor pentru club, inclusiv promovarea în Liga I până în 2020, urmată de construirea lentă a unei echipe care să

Stadionul Farul din Constanța va fi refăcut și va avea 18.000 de locuri

vizeze un loc în competițiile europene și titlul Ligii I. Însă soluția finală avea să fie cu totul alta.

Pe 21 iunie 2021, Gheorghe Hagi, proprietar și fondator al Viitorului Constanța, Gheorghe Popescu, președintele Viitorului, și Ciprian Marica, proprietarul Farul Constanța, au anunțat într-o conferință de presă că echipele lor au fuzionat.

Astfel, denumirea echipei din Liga 1 a devenit Farul Constanța iar meciurile de acasă se joacă pe Stadionul Viitorul din Ovidiu, deoarece Stadionul Farul se află într-o stare avansată de degradare.

FC Viitorul Constanta a luat naștere în 2009 și a devenit un proiect unic prin prisma investiției 100% private, Gheorghe Hagi deschizând o nouă eră a fotbalului românesc. A cucerit titlul de campioană a României în sezonul 2016-2017, a câștigat apoi Cupa României în sezonul 2018-2019 și Supercupa României în 2019. A mai disputat o Supercupă a României în 2017, pierdută la loviturile de departajare cu FC Voluntari, după 0-0 la finalul celor 120 de minute de joc.

Planuri pentru un teren modern după modelul celor din Giulești și Ghencea

Vergil Chițac, primarul Constanței, a anunțat reconstruirea arenei Farul, ajunsă într-un stadiu extrem de degradare: „Primăria este angajată întru totul, reconstruim stadionul, suntem la studiul de fezabilitate, mergem la CNI (Compania Națională de Investiții, deținută de Ministerul Dezvoltării – n.red.) să facă proiectul și licitația apoi. Stadionul nou va fi construit în zona în care e stadionul vechi, iar acesta din urmă se va demola. Nu poate fi folosit nimic din stadionul vechi. Stadionul nou va avea 18.000 de locuri", a precizat edilul.

FOTO: INQUAM PHOTOS / ȘTEFAN CONSTANTIN

Universitatea Craiova și FC U Craiova 1948 pretind fiecare că sunt succesoarele echipei CS Universitatea Craiova care a activat în perioada 1948-1991.

CRAIOVA ARE DIN NOU DOUĂ echipe în prima divizie, fapt care s-a mai întâmplat în anii '90, când Universitatea Craiova și Electroputere, devenită ulterior Extensiv, ajungeau chiar să participe amandouă în cupele europene.

Acum însă există o dispută continuă între cele două formații din Bănie care joacă în Liga I.

Actualul club CS Universitatea Craiova a luat naștere în anul 2013, ca urmare a asocierii dintre Primăria Craiova, Clubul Sportiv de Drept Public Universitatea din Craiova și SC Blue Lions Capital SA. În momentul de față, echipa este patronată de omul de afaceri Mihai Rotaru.

Încă de la formare, clubul a pretins că este succesorul Universității Craiova inițiale, fapt consfințit de mai multe hotărâri judecătorești și recunoscut de Liga Profesionistă de Fotbal.

Lupta pentru plamares

Pe de altă parte, FC U Craiova 1948, echipă patronată de Adrian Mititelu, se revendică drept adevărata continuatoare a Craiovei Maxima, clamând și sigla originală.

Echipa inițială a fost fondată în 1948 ca secție a clubului sportiv CSU Craiova. În 1991, după ce clubul sportiv și-a dizolvat departamentul de fotbal, FC Universitatea Craiova i-a luat locul în prima divizie, cu întregul patrimoniu al secției de fotbal. Clubul a câștigat o Cupă a României, iar echipa a fost a fost vicecampioană în două rânduri, după care a fost preluată de o societate pe acțiuni care a schimbat de mai multe ori patronatul. În 2005, echipa a fost preluată de Adrian Mititelu.

În sezonul 2010-2011, Adrian Mititelu l-a adus ca antrenor pe Victor Pițurcă, antrenor care și-a negociat o clauză de reziliere de 5 milioane de euro. Invocând „abateri de la disciplina mun-

Ambele echipe joacă meciurile de acasă pe [illegible]ul Ion Oblem[illegible]nco

cii", Mititelu l-a concediat pe Pițurcă în pauza de iarnă. Litigiul care a urmat a fost tranșat de Federație în favoarea lui Pițurcă, Universitatea Craiova fiind obligată să-i plătească acestuia clauza de reziliere. Echipa a terminat sezonul cu Nicolò Napoli ca antrenor, dar a retrogradat în Liga a II-a. Mititelu a continuat să ceară anularea deciziei în instanțele judecătorești naționale, deși, conform statutului FRF, cauza trebuia să fie rezolvată de organizațiile de arbitraj internaționale. Ca urmare, FRF a dezafiliat clubul deținut de Adrian Mititelu. Instanțele judecătorești au confirmat că dezafilierea a fost legală.

După încheierea litigiului, societății lui Mititelu i s-a permis să înscrie o echipă de fotbal în Liga a II-a, în care ajunsese la momentul dezafilierii, dar s-a confruntat cu probleme financiare și a trebuit să se retragă din campionat în primăvara lui 2014. Apoi, societatea care administra echipa a dat faliment.

În vara anului 2017, Adrian Mititelu a înființat o nouă societate intitulată „FC U Craiova 1948", care s-a pretins de la început continuatoarea tradiției FC Universitatea Craiova dintre 1991 și 2016. Echipa s-a înscris în Liga a IV-a din Dolj, terminând pe primul loc cu 78 de puncte și promovând în Liga III.

Disputa continuă

În octombrie 2020, Tribunalul de Arbitraj Sportiv de la Lausanne (TAS) a dat verdictul final în ceea ce privește disputa juridică dintre cele două echipe din Craiova, FC U Craiova 1948 a lui Adrian Mititelu și Universitatea Craiova, formația din Liga 1 patronată de Mihai Rotaru. Astfel, judecătorii de la TAS au dat dreptate clubului CSU, care poate să folosească în continuare denumirea de Universitatea Craiova.

Anul acesta, FC U Craiova 1948 a promovat în Liga I, dar disputa cu CS Universitatea Craiova este departe de a se fi încheiat, Adrian Mititelu anunțând că a deschis mai multe procese la instanțele din țară și la cele internaționale.

În momentul de față, și suporterii sunt divizați, FC U Craiova 1948 având de partea sa Peluza Sud, iar CS Universitatea Craiova fiind susținută de Peluza Nord '97. Ambele echipe joacă meciurile de acasă pe noul stadion Ion Oblemenco din Craiova, care dispune de 30.944 de locuri.

„DERBY" LOCAL
Meciul dintre FC U Craiova (echipament albastru complet) și Universitatea Craiova s-a lăsat cu amenzi (stânga). Laurențiu Regecampf și Sorin Cîrțu fac parte din staff-ul Universității Craiova (dreapta sus). Adrian Mutu a fost antrenorul FCU Craiova

Meciul dintre FC U Craiova 1948 și Universitatea Craiova s-a încheiat cu scorul de 0-2. Ambele cluburi au fost sancționate de către Federația Română de Fotbal ca urmare a incidentelor care au avut loc în timpul partidei. Jandarmeria a anunțat că mai mulți suporteri prezenți pe stadionul Ion Oblemenco au fost amendați și au primit interdicții de intrare pe stadioane timp de șase luni. Pentru incidentele din tribune, Comisia de Disciplină a Federației Române de Fotbal a sancționat doar clubul Universitatea Craiova, cu penalitate sportivă de 15.000 lei.

Pe de altă parte, preparatorul fizic de la U Craiova 1948, Vasilică Dumitru, a primit o suspendare pentru o lună și o penalitate sportivă de 720 lei, după ce a fost eliminat de către arbitru în timpul partidei, potrivit deciziei publicate de LPF.

FOTO: FACEBOOK, INQUAM PHOTOS / BOGDAN DĂNESU, ȘTEFAN CONSTANTIN

ȘTIINȚĂ

LABORATOARELE

Biotehnologia, aplicată pentru a face oamenii mai tineri și, de ce nu, nemuritori.

ALTOS LABS DIN SILICON VALLEY, NUMITE ȘI „laboratoarele nemuririi", îi reunesc pe cei mai bogați oameni ai planetei care investesc în dobândirea, pe cale științifică, a vieții veșnice.

Printre finanțatorii acestui „startup de întinerire" se numără miliardarii Yuri Milner și Jeff Bezos, potrivit unui articol publicat de *Technology Review*.

În octombrie anul trecut, un grup de oameni de știință s-a îndreptat spre conacul lui Iuri Milner de pe dealurile Los Altos, deasupra Palo Alto, pentru o conferință științifică de două zile.

Alții s-au alăturat prin teleconferință. Tema: cum ar putea fi aplicată biotehnologia pentru a face oamenii mai tineri.

Milner este un miliardar originar din Rusia, care a făcut avere pe Facebook și Mail.ru și este inițiatorul premiilor Breakthrough: 3 milioane de dolari acordate în fiecare an unor fizicieni, biologi și matematicieni remarcabili.

Dar entuziasmul lui Milner pentru știință a luat o nouă direcție provocatoare și specifică. Pe măsură ce sesiunile științifice au progresat, experții au urcat pe scenă pentru a descrie experiențele de „întinerire" a animalelor.

Aceste reuniuni au condus la formarea unei noi companii ambițioase anti-îmbătrânire numită Altos Labs, ce urmărește să obțină tehnologie de reprogramare biologică, o modalitate de a întineri celulele în laborator.

Oameni de știință cred că ar putea extinde această tehnologie pentru a revitaliza corpuri întregi de animale, prelungind, în cele din urmă, viața umană.

DE

ADINA MUTĂR
adina.mutar@newsweek.ro

NEMURII

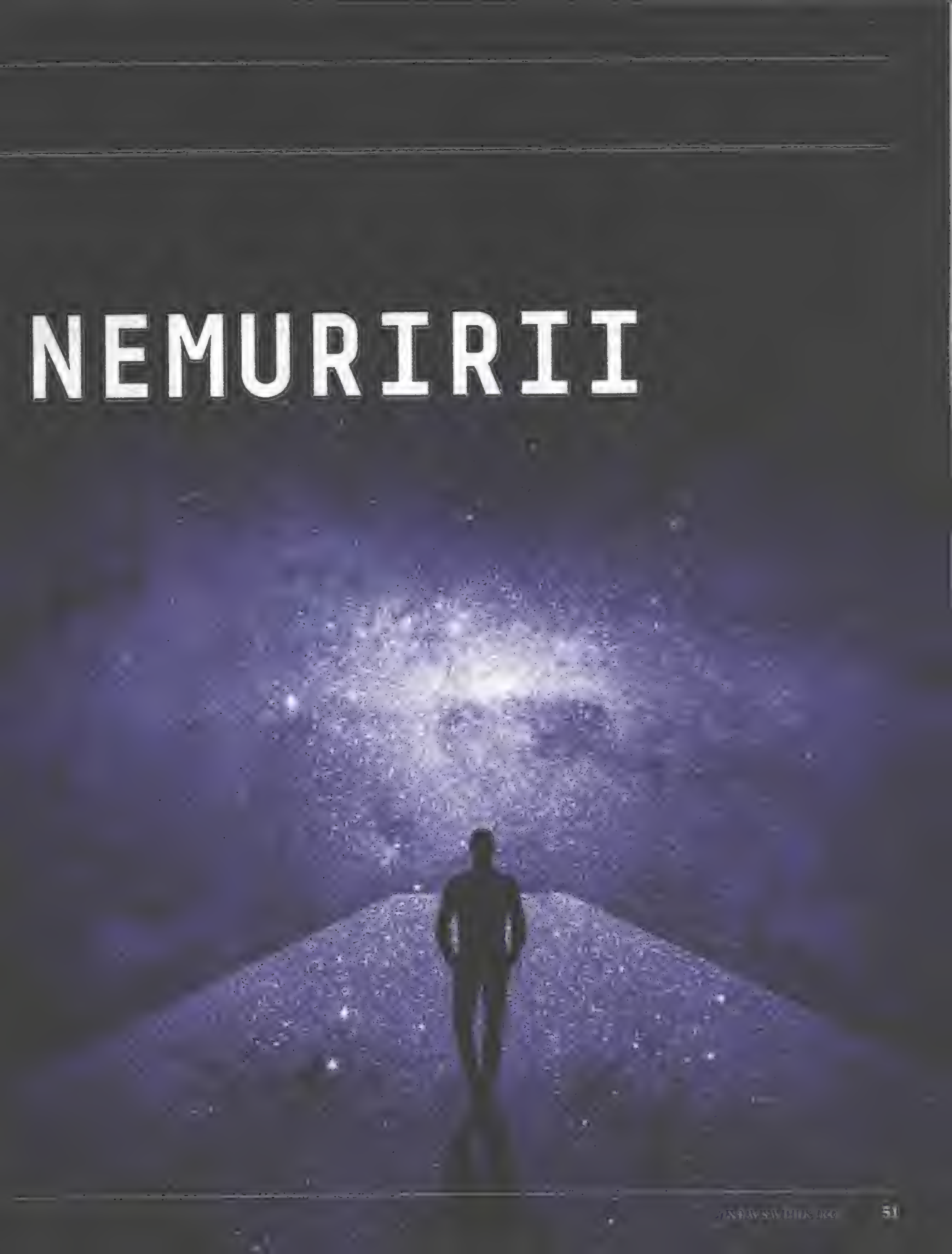

Studii nelimitate de inversare a procesului îmbătrânirii

Noua companie, înființată în SUA și în Marea Britanie la începutul acestui an, fondează mai multe institute în zone precum Bay Area, San Diego, Cambridge, Marea Britanie și Japonia și recrutează oameni de știință universitari, plătiți cu salarii generoase, pentru studii nelimitate privind modul în care celulele îmbătrânesc și cum să inverseze acest proces.

Potrivit *Technology Review,* printre investitorii în acest proiect futurist se numără și Jeff Bezos, cel mai bogat om din lume, care a renunțat la funcția de CEO al Amazon în iulie și săptămâni mai târziu și-a riscat viața pentru a ajunge într-o capsulă de rachetă în spațiul cosmic.

Technology Review a confirmat că Milner și soția sa Julia au investit în Altos printr-o fundație.

Altos va face cu siguranță concurență companiei Calico Labs, axată tot pe studii de longevitate, înființată în 2013 de cofondatorul Google, Larry Page.

Calico a angajat, de asemenea, figuri științifice de elită și le-a oferit bugete generoase. Compania a fondat un laborator al cărui accent este pus pe „reprogramarea celulară"; publicând anul acesta prima expertiză pe această temă.

Printre oamenii de știință despre care se spune că se vor alătura Altos Labs se numără Juan Carlos Izpisúa Belmonte, biolog spaniol la Institutul Salk, din La Jolla, California, care a câștigat notorietate pentru cercetări care combină celule umane și de maimuță, prezicând că astfel durata de viață a omului ar putea fi crescută cu 50 de ani. Salk a refuzat să comenteze.

Se alătură și Steve Horvath, profesor UCLA și dezvoltator al unui „ceas biologic" care poate măsura cu precizie îmbătrânirea umană.

Shinya Yamanaka, Premiul Nobel pentru descoperirea reprogramării în 2012, va conduce Comitetul consultativ științific al companiei, neremunerat.

„Factorii Yamanaka", revenirea la proprietățile celulelor stem

Descoperirea inovatoare a lui Yamanaka a fost că, prin adăugarea a doar patru proteine, cunoscute acum ca „factori Yamanaka", celulele pot fi instruite să revină la o stare primitivă, cu proprietățile celulelor stem embrionare.

Până în 2016, laboratorul lui Izpisúa Belmonte a aplicat acești factori la șoareci vii, obținând semne de inversare a vârstei, ceea ce l-a încurajat să-i reprogrameze în mod repetat prin acest „elixir al vieții".

Rezultatele unor astfel de experimente pe șoareci, deși tentante la început, s-au dovedit a fi riscante pentru viață. În funcție de cât de multe reprogramări au fost făcute, unii șoareci au dezvoltat tumori numite teratoame, chiar dacă alții au prezentat semne că țesuturile lor au devenit mai tinere.

„Deși există multe obstacole de depășit, există un potențial imens", a scris Yamanaka într-un e-mail, în care și-a confirmat rolul în Altos.

Pariuri financiare mari și profitabile pe noi biotehnologii

S-a spus că tinerii visează să fie bogați, iar oamenii bogați visează să fie tineri. Acest paradox este unul pe care oamenii ca Milner, în vârstă de 59 de ani, și Bezos, care are 57 de ani, îl dovedesc în prezent.

Forbes îl clasează pe Bezos drept cea mai bogată persoană din lume, cu o avere netă de 200 de miliarde de dolari. Averea lui Milner este estimată la 4,8 miliarde de dolari.

Bezos Expeditions, biroul de investiții al fondatorului Amazon, nu a răspuns la un e-mail care solicită comentarii, trimis de Technology Review.

Inițial, interesul lui Milner pentru reprogramarea celulară a fost filantropic. După câteva întruniri pe această temă, pe proprietatea lui Milner, o organizație non-profit numită Fundația de Cercetare a Căii Lactee, sponsorizată de miliardar, a acordat subvenții pe trei ani, de un milion de dolari pe an, mai multor cercetători în domeniul longevității.

Propunerile pentru premii au fost analizate de către Consiliul consultativ, inclusiv de către Yamanaka și Jennifer Doudna, care au împărțit un premiu Breakthrough în 2015 și ulterior un Nobel în 2020 pentru descoperirea editării genomului CRISPR.

În 2021, a apărut un nou plan pentru a face cercetarea să meargă și mai rapid, transformând ideea într-o companie bine finanțată, care acum este Altos Labs. Acest efort s-a conturat sub îndrumarea lui Richard Klausner, fostul șef al Institutului Național al Cancerului și acum antreprenor.

Klausner, care anterior a ajutat la înființarea unor companii precum Juno Therapeutics și compania de testare a cancerului Graal, este cunoscut pentru organizarea unor pariuri financiare mari și profitabile pe noi biotehnologii.

Potrivit documentului de înregistrare în Marea Britanie pentru Altos Labs, Klausner este CEO al noii companii. La fel ca Milner, locuiește și în Los Altos Hills.

În 2021, a apărut un nou plan pentru a face cercetarea să meargă și mai rapid, transformând ideea într-o companie bine finanțată, care acum este **ALTOS LABS**

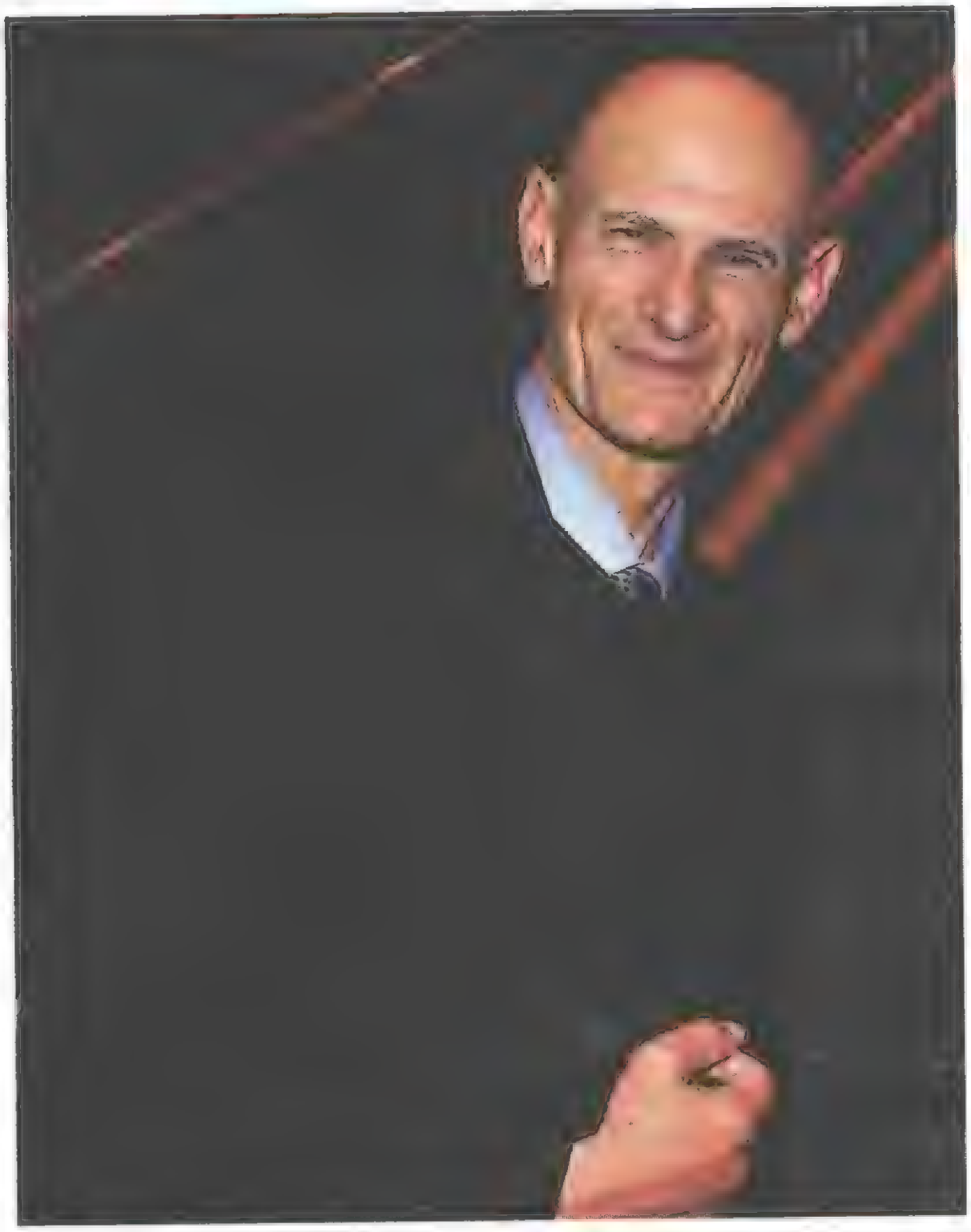

SUCCES
Shinya și Chika Yamanaka, la ceremonia decernării premiului Breakthrough, la Centrul NASA din Mountain View, California, în 2019 (sus). Juan Carlos Izpisúa Belmonte, biolog spaniol la Institutul Salk

FOTO. GULLIVER / GETTY IMAGES

Știință și afacere

O serie de startup-uri urmăresc tehnologia de reprogramare, inclusiv Life Biosciences, Turn Biotechnologies, AgeX Therapeutics și Shift Bioscience în Marea Britanie, deși aceste eforturi nu au condus încă la niciun tratament testat pe oameni în studiile clinice.

„Există sute de milioane de dolari strânși de investitori pentru a investi în reprogramare, care vizează în special întinerirea unor părți sau a întregului corp uman", a declarat David Sinclair, cercetător la Universitatea Harvard, care în decembrie anul trecut a raportat restaurarea vederii la șoareci folosind tehnica de reprogramare.

Sinclair are încredere că acest domeniu va da rezultatele scontate într-un târziu.

„Ce poți face pentru a inversa vârsta corpului? În laboratorul meu cercetăm principalele organe și țesuturi, de exemplu piele, mușchi și creier, pentru a vedea pe care le putem întineri și cum", a declarat Sinclair, care susține că nu este implicat în Altos Labs, dar a participat la întâlnirea din 2020 și a solicitat un premiu de la Fundația Calea Lactee.

Altos nu a făcut încă un anunț oficial, dar a fost înregistrată în Delaware anul acesta și o declarație a valorilor mobiliare depusă în California în iunie arată că a strâns cel puțin 270 de milioane de dolari, potrivit Will Gornall, profesor la Universitatea British Columbia care a revizuit documentul.

În plus față de finanțările de la Bezos și Milner, compania ar putea beneficia de sume suplimentare de la companiile ce investesc în tehnologii și de la investitorii care folosesc capitaluri de risc.

Alte angajări făcute de Altos îl includ pe Peter Walter, al cărui laborator de la Universitatea din California, San Francisco, se află în spatele unei molecule ce prezintă efecte remarcabile asupra memoriei.

De asemenea, se alătură Wolf Reik, un specialist în reprogramare care a demisionat recent din funcția de director al Institutului Babraham din Marea Britanie după ce centrul a spus că a acceptat un loc de muncă „la o altă organizație de cercetare", despre care acum se crede că este Altos.

Cel puțin inițial, Altos va finanța cercetări fără așteptări imediate de produse și venituri, axându-se pe „excelență în știință".

Salarii de un milion pe an pentru cercetători

Altos îi atrage pe profesorii universitari oferind salarii de un milion de dolari pe an sau mai mult, plus ca-

pitaluri proprii, precum şi posibilitatea de a solicita subvenţii dacă întâmpină dificultăţi.

Un cercetător care a confirmat acceptarea unei oferte de muncă de la Altos, Manuel Serrano de la Institutul de Cercetări în Biomedicină, din Barcelona, Spania, a declarat că va fi plătit de cinci până la zece ori mai mult decât câştigă acum.

„Filosofia Altos Labs este de a face cercetări bazate pe curiozitate. Asta ştiu să fac şi îmi place să fac", spune Serrano, care intenţionează să se mute la Cambridge, Marea Britanie, pentru a se alătura unui laborator Altos. „În acest caz, prin intermediul unei companii private, avem libertatea de a fi îndrăzneţi şi de a explora. Iar asta cu siguranţă mă va întineri".

Orice tratament pentru această „boală majoră" care e îmbătrânire ar putea valora miliarde, dar Altos nu se bazează pe a face bani la început. „Scopul este de a înţelege întinerirea", spune Serrano. „Ideea de a obţine venituri în viitor există, dar nu este obiectivul imediat".

În 2013, Serrano a fost printre primii oameni de ştiinţă care au creat şoareci genetic pentru a produce „factori Yamanaka". Toţi au dezvoltat tumori pe măsură ce celulele lor au revenit la un stadiu embrionar. Cu toate acestea, experimentul a demonstrat că timpul poate fi inversat în interiorul unui animal viu. „Introduceţi factorii şi ei fac magia. Este foarte simplu experimental, chiar dacă nu este înţeles", spune Serrano.

Întinerirea în siguranţă, principalul obiectiv în prezent

Întrebarea majoră acum este cum să fie adaptată reprogramarea celulară pentru a vedea dacă se poate întineri în siguranţă, fără riscul îmbolnăvirii şi morţii, şi dacă procesul poate fi realizat folosind medicamente obişnuite, mai degrabă decât prin inginerie genetică.

„Pentru mine, factorii Yamanaka nu sunt realişti pentru utilizare în clinică", spune Serrano, „pentru că implică introducerea de gene, dintre care unele sunt oncogene. Acest lucru este greu de trecut prin filtrul agenţiilor de reglementare".

Unii experţi spun că investiţiile în tehnicile anti-îmbătrânire sunt necesare pentru că agenţiile de finanţare guvernamentale nu sunt capabile să le facă suficient de repede.

„Dacă vedeţi ceva în depărtare care arată ca o grămadă uriaşă de aur, acestea sunt tehnicile anti-îmbătrânire. Ar trebui să alergaţi repede", spune Martin Borch Jensen, şef la Gordian Biotechnology. Pentru a accelera cercetarea, Jensen spune că anul acesta va acorda subvenţii rapide de 20 de milioane de dolari folosind fonduri de la donatori.

„Există un mare pariu acum", spune Jensen. „Să vedem dacă reprogramarea funcţionează. Să vedem dacă ceasurile moleculare pot fi biomarkeri. Dacă funcţionează, va avea un impact uriaş".

Unii cercetători se întreabă dacă reprogramarea este o tehnologie care poate beneficia cu adevărat de sute de milioane de investiţii de la companii comerciale.

Alejandro Ocampo, profesor la Universitatea din Lausanne din Elveţia, este sceptic că tehnologia de reprogramare este gata să se transforme în medicină în curând.

„Puteți lua o celu
in vitro, se poate
vârsta c
NU EXISTĂ A
care

de la un copil și,
versa
-0 de ani.
A TEHNOLOGIE
ă poată face asta"

„Conceptul este puternic, dar există o mulțime de neajunsuri. Este riscant şi este departe de a deveni o terapie".

Se poate întineri cu 40 de ani

O problemă este că reprogramarea nu face doar celulele să devină mai tinere, dar le schimbă şi identitatea - de exemplu, transformând o celulă a pielii într-o celulă stem. Acest lucru este ceea ce face tehnologia prea periculoasă pentru a fi încercată pe oameni.

Pe de altă parte, tehnica are un efect incontestabil, repetabil, în experimentele de laborator atunci când este aplicată pe celule individuale.

„Puteţi lua o celulă de la un copil şi, in vitro, se poate inversa vârsta cu 40 de ani. Nu există altă tehnologie care să poată face asta", spune Ocampo.

Mai mult, reprogramarea este, de asemenea, recunoscută ca un proces cheie care are loc în mod natural atunci când un ovul fertilizat se transformă într-un embrion şi, nouă luni mai târziu, se naşte un copil. Cumva, ADN-ul părinţilor este „spălat", reînnoit şi repornit.

După ce s-au născut trilioane de pui de animale de peste un miliard de ani, Ocampo consideră că este sigur să spunem că „reprogramarea este unul dintre experimentele care au fost reproduse cel mai mult".

Altos va lucra, de asemenea, cu o tehnologie conexă pentru măsurarea vârstei relative a unei celule sau a unei persoane. Această tehnică a ceasului biologic, iniţiată de Horvath, implică măsurarea semnelor „epigenetice".

Aceste caracteristici moleculare activează şi dezactivează genele, dar modelul lor devine dezorganizat pe măsură ce oamenii îmbătrânesc. Un astfel de biomarker al îmbătrânirii ar fi o modalitate importantă de a măsura efectul oricărui medicament de longevitate sau de inversare a vârstei dezvoltat până în prezent. Este dificil să se deruleze un studiu medical care să demonstreze extinderea vieţii, deoarece ar dura prea mult, dar în schimb ar putea fi utilizat un biomarker.

Există, de asemenea, o puternică legătură ştiinţifică între ceasurile de îmbătrânire şi reprogramarea, deoarece reprogramarea pare să funcţioneze prin remodelarea semnelor epigenetice din genomul unei celule într-o stare imatură. Asta înseamnă că Altos va lucra la marginea de vârf a domeniului întineririi.

Se spune că Bezos are un interes destul de îndelungat în cercetarea longevităţii şi a investit anterior într-o companie anti-îmbătrânire numită Unity Biotechnology. Zvonurile despre miliardarul care a investit enorm în acest domeniu circulă de luni de zile.

Deşi Technology Review nu i-a putut confirma implicarea în Altos, ceea ce este sigur este că întinerirea se află printre obiectivele sale. În ultima sa scrisoare către acţionarii Amazon, Bezos a inclus un citat ce părea ciudat la acea dată dintr-o carte a biologului Richard Dawkins: „Evitarea morţii este un lucru la care trebuie să lucrezi. Lucrează în mod activ pentru a preveni acest lucru".

Inversarea ceasului biologic este o modalitate de a face acest lucru şi miliardarii din Silicon Valey sunt decişi să investească de acum, când sunt încă tineri.

AUTO

Full hybrid, mild hybrid sau plug in hybrid?

Electrificare, electrificare și, iar, electrificare. Viitorul mobilității o fi electric, dar până ce mașinile 100% electrice vor ajunge să se încarce în câteva minute pentru a putea continua drumul, greul tranziției cade pe umerii mașinilor electrificate, pe automobilele al căror sistem de propulsie combină un motor clasic, pe benzină sau motorină, cu un sistem electric, pentru diminuarea emisiilor poluante și, implicit, a consumului. Generic, aceste sisteme sunt cunoscute drept „hybrid". Dar, în funcție de tehnologie și performanțe, ele se împart în „full-hybrid", „mild-hybrid" și „plug-in hybrid". Și fiecare are avantaje și dezavantaje.

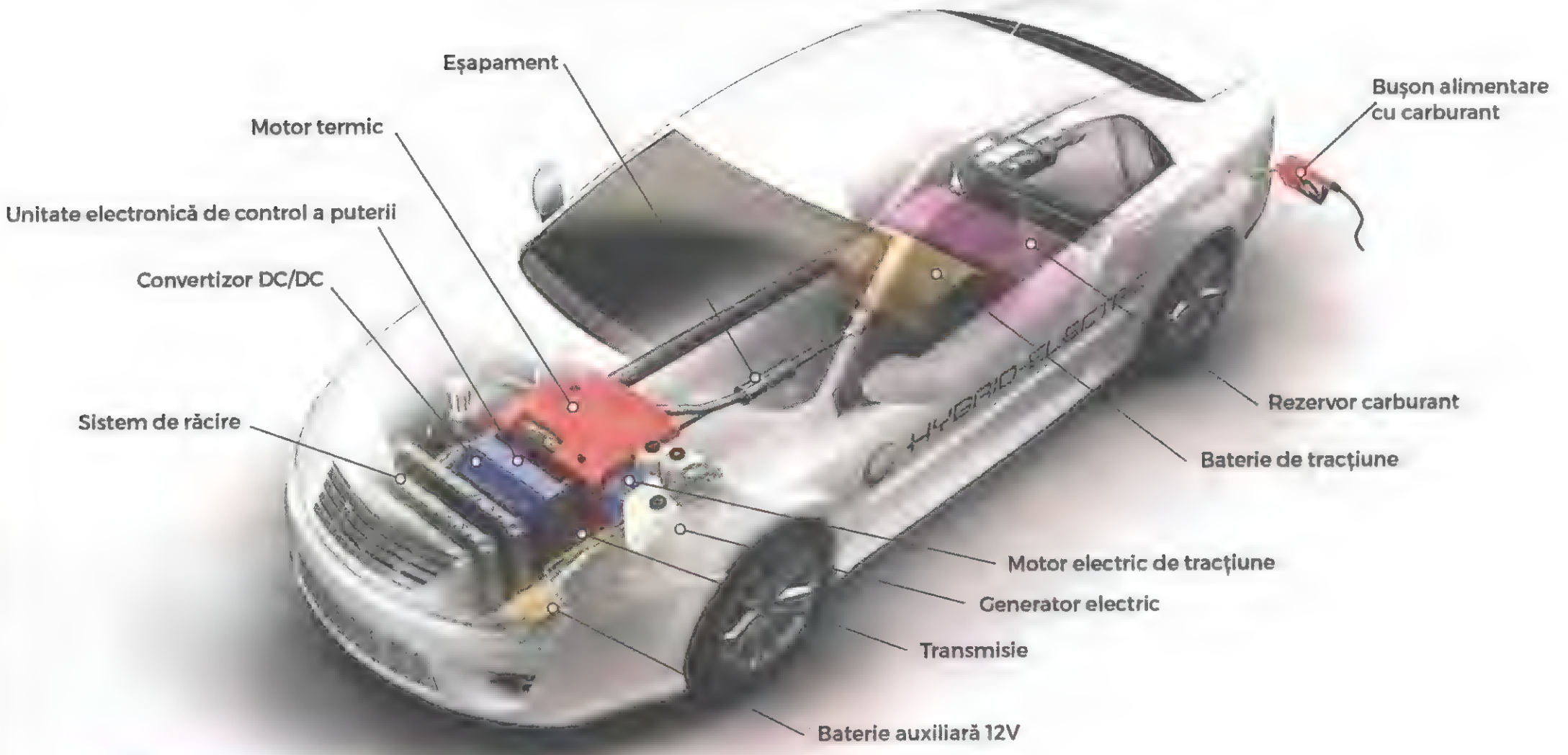

FULL-HYBRID

În ordinea numerelor de pe tricouri, „full-hybrid" sau, simplu, „hybrid" este primul sistem alternativ de propulsie marketat la scară largă. Tehnologia de bază are deja aproape 25 de ani, iar, fără doar şi poate, tata şi mama se află în curtea Toyota. În 1995, când alţii nici nu-şi puneau problema reducerii consumului şi a emisiilor poluante, limuzinele de top se afişau cu V12-uri fără pudoare, iar la Dacia încă ieşea de pe bandă 1310 – „zâmbetul lui Iliescu", Toyota a prezentat la Salonul Auto de la Tokyo primul concept hybrid. Iar, în 1997, a fost lansată pe piaţă prima generaţie Toyota Prius, un fastback compact, cu o lungime de 4,27 metri, motor pe benzină de 1.5 litri / 58 CP şi motor-generator electric de 40 CP. Abia în 1999 a apărut şi concurenţa Honda Insight, în timp ce majoritatea constructorilor au început să ia în calcul electrificarea aproape 20 de ani mai târziu.

Pe înţelesul tuturor, o maşină full-hybrid foloseşte pentru propulsie două motoare, unul termic, în general pe benzină, dar există şi pe motorină, şi unul electric şi o baterie de capacitate mică, care este încărcată de motorul termic sau prin recuperarea energiei la frânare. În funcţie de tipul sistemului full-hybrid, motorul principal, cel care antrenează permanent roţile, este cel termic (ex.: Toyota Prius) sau cel electric (Honda CR-V e:HEV).

Şi, important, o maşină full-hybrid poate rula 100% electric măcar câţiva kilometri, la viteză redusă.

Ca idee, un autoturism full-hybrid poate consuma mai puţin decât un diesel echivalent în trafic urban (ex.: în oraş, Toyota Prius se descurcă cu circa 6 l/100 km, iar Honda Jazz e:HEV, cu circa 5 l/100 km), dar este mai gurmand la drum întins (ex. Prius în jur de 8 l/100 km, Jazz e:HEV în jur de 7 l/100 km).

Avantaje full-hybrid: consum urban redus; parcurgerea de distanţe scurte în mod 100% electric, cu zero emisii (ex. parcări subterane); emisii reduse de noxe; spaţiu interior nealterat de baterie; eco-bonus Rabla Plus de 2.500 lei, plus bonus de 1.000 lei dacă maşina are emisii sub 105 g CO_2/km.

Dezavantaje full-hybrid: dinamică slabă (mai ales în depăşiri), consum extraurban mult mai mare decât cel urban, autonomie electrică redusă.

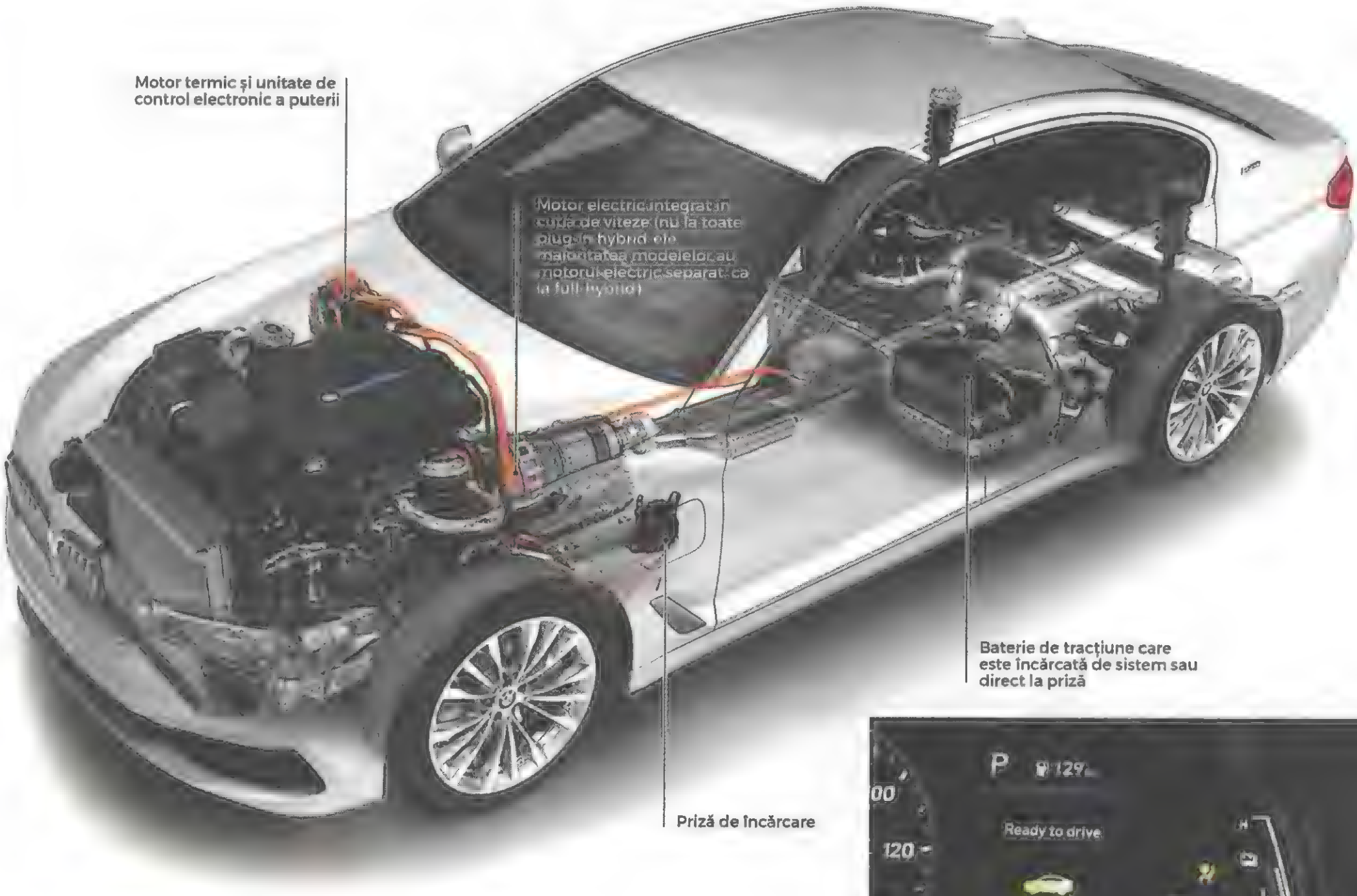

PLUG-IN HYBRID

Sistemul plug-in hybrid este, în mare, asemănător cu cel al mașinilor full-hybrid, doar că dispune un motor electric mult mai puternic, capabil să susțină independent deplasarea normală a mașinii cu zero emisii până la anumite viteze, și de o baterie de înaltă tensiune cu o capacitate mai mare și posibilitatea de încărcare la priză. Un plug-in hybrid de ultimă generație poate să nu folosească deloc motorul termic în deplasările urbane cotidiene, comportându-se ca o mașină 100% electrică. În funcție de model și, binînțeles, de stilul de condus, autonomia reală fără emisii poate varia între 30 și 60 de kilometri. Iar unele modele pot rula 100% electric și cu viteze de peste 100 km/h.

Față de full-hybrid, mașinile plug-in hybrid pot fi și sportive, performante, ca omoloagele lor termice. Iar BMW 530e poate fi un exemplu, datorită sistemului plug-in hybrid ingenios, care utilizează o transmisie automată Steptronic, cu opt trepte, și nu o cutie cu variație continuă. Având motorul electric integrat în cutia de viteze, sistemul exploatează din plin cele opt trepte, alternarea surselor de energie și interacțiunea dintre motorul termic și cel electric fiind aproape imperceptibile la orice viteză. Cosumul urban poate fi zero, dacă nu se apasă accelerația la fund și nu se parcurg distanțe mai lungi de circa 40 de kilometri, iar la drum mașina consumă aproximativ 7,5 l/100 km.

Avantaje plug-in hybrid: zero consum și emisii în trafic urban în limita a 30-60 de kilometri; alternativă reală la diesel; dinamică foarte bună, similară cu cea a modelelor clasice echivalente; independență față de stațiile de încărcare (când bateria se descarcă, motorul termic joacă și rol de generator, sistemul comportându-se ca unul full-hybrid); eco-bonus Rabla Plus de 20.000 de lei.

Dezavantaje plug-in hybrid: portbagaj sensibil redus din cauza bateriei sistemului plug-in hybrid; încărcare a bateriei la putere mică, de maximum 7 kWh, ceea ce creează disconfort la stațiile publice; greutate mai mare decât la o mașină termică echivalentă.

MILD-HYBRID

Sistemul mild-hybrid este cea mai simplă și mai ieftină soluție de electrificare. Mai există „micro-hybrid"-ul, dar acest sistem nu are nicio legătură cu noțiunea de hybrid, necontribuind cu nimic la punerea în mișcare a vehiculului. Practic, este sistemul „Start/Stop", care dispune de o baterie mai performantă ce poate menține pentru un timp limitat anumite funcții ale mașinii cât timp motorul termic este oprit la semafor, de exemplu.

Automobilele care sunt comercializate sub numele de mild-hybrid dispun de un sistem starter – generator integrat, care înlocuiește demarorul și alternatorul asistând motorul pe benzină sau motorină în anumite situații, cum ar fi la pornire și la plecarea de pe loc.

La viteze mici, în cazul rulării libere (coasting) sau atunci când se stă pe loc, sistemul poate opri motorul cu combustie internă, iar generatorul de pornire îl repornește imperceptibil, în câteva milisecunde, atunci când este necesar. Bateria suplimentară de 48V este reîncărcată automat la frânare ori în timpul deplasării în pantă. Folosind energia electrică recuperată, starterul – generator integrat poate conlucra cu motorul termic, furnizându-i un plus de cuplu pentru o accelerare în forță.

Cele mai avansate sisteme mild-hybrid folosesc și informații de la sistemul de navigație, putând anticipa, de exemplu, apropierea de o intersecție și opri motorul termic din timp, dacă nu este atinsă accelerația.

Unul dintre cele mai avansate sisteme mild-hybrid testate se regăsește pe Volkswagen-ul Golf VIII eTSI. Sistemul mild-hybrid este atât de bine sincronizat, încât, în traficul urban obișnuit, indiferent de aglomerație și numărul de plecări de pe loc, asigură o rulare lină, fără ezitări sau vibrații la pornirea/oprirea motorului termic. Mai mult, eTSI știe să meargă și cu doi cilindri din patru, dacă motorul termic nu e în sarcină, iar sistemul mild-hybrid intră în acțiune și în cazul rulării la viteză constantă, grație funcției „coasting", sau când iei piciorul din gaz. Cu ajutorul GPS-ului, eTSI-ul simte și apropierea unei intersecții și îți recomandă, prin aprinderea unui martor sugestiv în bord, să ridici piciorul de pe accelerație, și chiar oprește total motorul pe benzină în mers, dacă consideră oportun. Totul, fără ca șoferul sau pasagerii să simtă vreun disconfort. Rezultatul? Consumul scade cu circa 15%-20% în oraș (circa 8 l/100 km), față de cel înregistrat cu mild-hybrid-ul decuplat.

Avantaje mild-hybrid: preț apropiat de cel al mașinilor clasice de volum neelectrificate încă; consum și emisii reduse în trafic urban; demaraj mai puternic; spațiu interior nealterat de baterie.

Dezavantaje mild-hybrid: nu poate rula 100% electric; folosește motorul termic la orice atingere a accelerației; nu poate reduce emisiile de noxe sub pragul de 105 g CO_2/km.

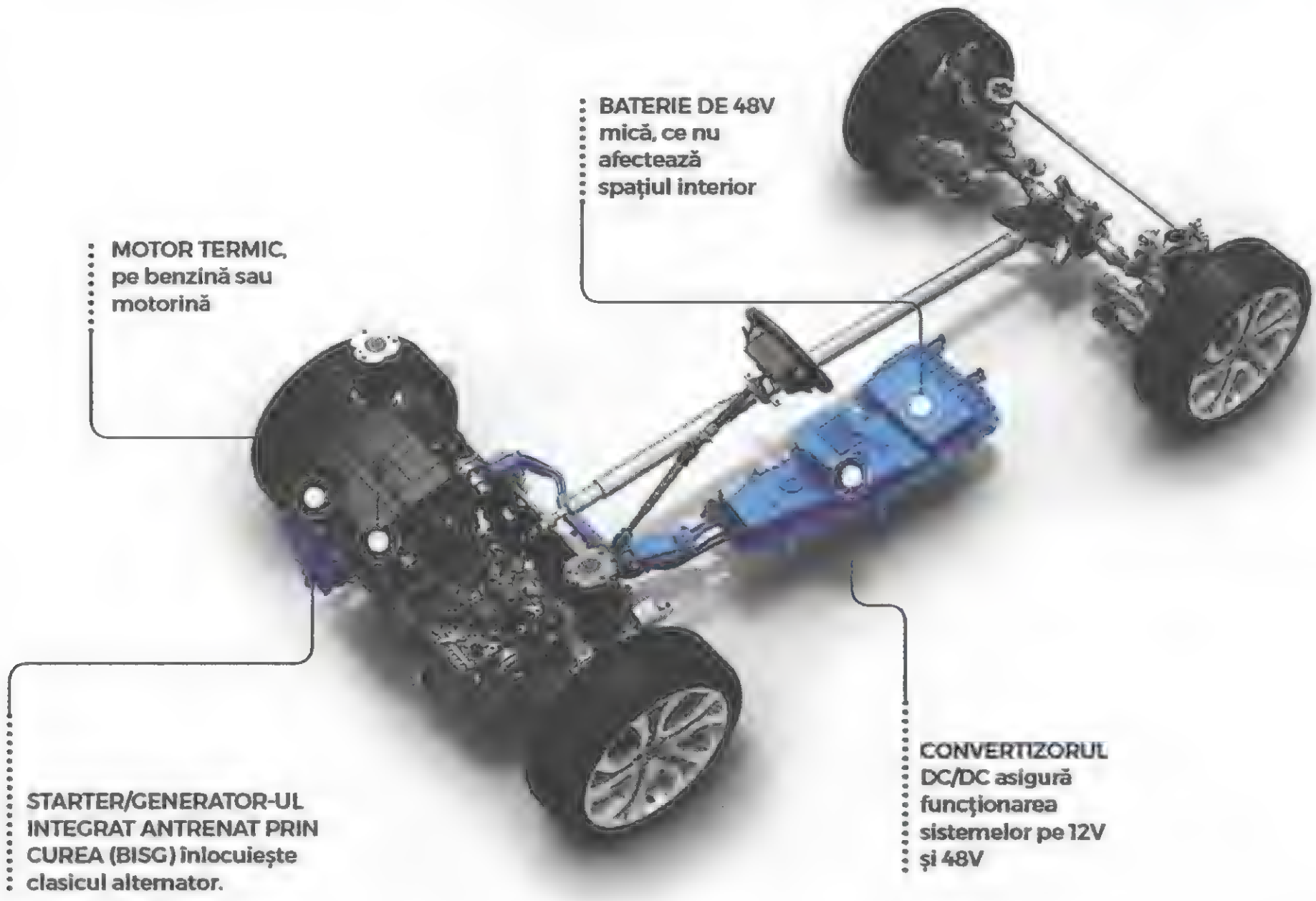

TEHNOLOGIE

ARCA LUI

Nu, nu este vorba despre legenda biblică a arcei construite de Noe pentru a-și salva familia și animalele de pe Pământ de marele potop. EARTH 300 este un proiect de megaiaht cu propulsie „verde" menit să primească aproape 300 de cercetători și bogătași preocupați de salvarea planetei și să călătorească în jurul lumii. – *Răzvan Scăeșteanu*

DACĂ ARCA LUI NOE despre care se spune că a fost construită în jurul anului 3300 i.Hr, avea, conform Biblici, lungimea de 300 de coți și înălțimea de 30 de coți, adică 137 de metri lungime și 13,7 metri înălțime, Earth 300 este mai mare decât Titanicul.

„Arca lui Noe 4.0" are 300 de metri lungime, cât trei terenuri de fotbal, și o structură cu 13 etaje. În comparație, cel mai impunător superiaht al momentului, Azzam, are 180 de metri lungime și este deținut de seicul Abu Dhabi-ului și președintele Emiratelor Arabe Unite, Khalifa bin Zayed bin Sultan Al Nahyan.

Un oraș-computer cuantic plutitor

Dacă ideea antreprenorului Aaron Olivera, născut în Gibraltar și stabilit în Singapore, unde a acumulat o vastă experiență în industria ospitalității de lux, va prinde viață, megaiahtul Earth 300 va fi un adevărat oraș-computer cuantic plutitor, capabil să ajungă în orice colț al lumii pentru a ajuta în lupta împotriva crizei climatice. Designul îndrăzneț și ieșit din tipare al navei include, în partea din spate, o structură sferică, cu o înălțime de 13 etaje, care va găzdui circa 20 de laboratoare științifice. Iar prelucrarea datelor culese de specialiști va fi asigurată de un computer cuantic, care, deocamdată, nu există pe piață. Companii precum IBM și Google, însă, lucrează la astfel de calculatoare și, până în 2025, când Earth 300 ar putea fi dat la apă, s-ar putea să fie disponibile.

În total, megaiahtul are o capacitate de 425 de persoane. Echipajul va fi format din 165 de membri, iar 160 de locuri vor fi ocupate de cercetători. Restul de o sută de locuri vor rezervate unui grup multidisplicinar, format din 20 de studenți și 20 de experți (economiști, ingineri, exploratori, artiști, activiști și politicieni), și turiștilor. Aceștia din urmă, fiind singurii care vor plăti voiajul pe „Arca lui Noe 4.0", vor avea la dispoziție 20 de apartamente VIP, la un preț estimat de un milion de dolari de persoană.

Motivul pentru care construim o astfel de navă este schimbarea climatică. Este o problemă globală, care are nevoie de un vehicul global", a explicat Aaron Olivera, adăugând că telul său este de a conferi și un sens de aventura cercetărilor de mediu. „Legăturile care se fac la bordul unei nave sunt complet diferite de cele dintr-o clădire statică. Când ați avut ultima dată o aventură într-un imobil?", a completat antreprenorul.

Întrebat ce personalități ar invita pe „Arca lui Noe 4.0", Olivera i-a nominalizat pe miliardarul Elon Musk, patronul Tesla și SpaceX, Michelle Obama, soția fostului președinte american Barack Obama, activista de mediu Greta Thunberg și scriitoarea Naomi Klein.

Propulsie cu combustibili sintetici verzi sau nucleară experimentală

„Arca lui Noe 4.0" este proiectată să funcționeze pe baza de combustibili sintetici cu zero emisii poluante. Dar se are în vedere și posibilitatea montării unui sistem de propulsie nuclear experimental, prietenos cu mediul, care folosește toriu (Th) în loc de uraniu. Deocamdată, nu există pe piață reactoare cu toriu, dar specialiști din mai multe țări, precum SUA, Canada, Germania sau Olanda, au realizat deja numeroase experimente.

Dacă va avea propulsie nucleară, megaiahtul Earth 300 ar fi complet independent energetic, putând naviga la infinit, fără nicio constrângere.

NOE 4.0

15 ani de la desființarea serviciului militar obligatoriu

23 OCTOMBRIE 2006: ARMATA NU MAI ESTE OBLIGATORIE ÎN ROMÂNIA. Ultima încorporare a recruților, pentru militarii în termen, a fost în octombrie 2006, iar pentru militarii cu termen redus, în iunie 2006.

Această schimbare a fost posibilă datorită unui amendament constituțional din 2003 care a permis Parlamentului să facă serviciul militar opțional. Legislativul a votat pentru eliminarea serviciului obligatoriu, în octombrie 2005. Cetățenii români pot efectua orice formă a serviciului militar doar pe bază de voluntariat.

Totuși, executarea serviciului militar devine obligatorie:

- pe durata stării de război;
- pe durata stării de mobilizare;
- pe timpul stării de asediu.

Îndeplinirea serviciului militar, în calitate de militar în termen, este obligatorie pentru bărbații care au între 20 și 35 de ani atunci când se declară mobilizarea și starea de război sau când se instituie starea de asediu. În aceste situații, rezerviștii sunt mobilizați/concentrați potrivit nevoilor instituțiilor cu atribuții în domeniul apărării și securității naționale. În România comunistă, serviciul militar era obligatoriu, indiferent de sex. Bărbații puteau fi chemați pentru îndeplinirea serviciului militar, de la 20 la 50 de ani, iar femeile de la 18 la 45 de ani. În regimul Ceaușescu, armata română avea peste 300.000 de soldați, majoritatea fiind folosiți ca mână de lucru în agricultură și construcții. Acum, în armată sunt circa 73.000 de militari.

22 OCTOMBRIE – 18 NOIEMBRIE

Colectiv: fără dreptate, după șase ani

30 octombrie 2015: 64 de oameni mor, iar peste 160 sunt răniți, în urma unui incendiu izbucnit în clubul bucureștean Colectiv, la un concert al trupei rock „Goodbye to Gravity". 27 de oameni își pierd viața în noaptea tragediei, iar alți 37 în spitalele din țară, din cauza infecțiilor intraspitalicești, și în cele din străinătate, unde au fost transferați mult prea târziu. Cea de-a 65-a victimă se sinucide la un an și nouă luni de la incendiu. Nici după șase ani, vinovații nu sunt după gratii.

Tragedia de la Certej, ascunsă de comuniști

30 octombrie 1971: Cel puțin 89 de oameni mor, iar peste 70 sunt răniți, după ce digul iazului de decantare aflat la marginea localității miniere Certej, din Apuseni, se rupe. Regimul comunist încearcă să mușamalizeze accidentul ecologic, declarând doar 48 de victime, ca să nu recunoască o catastrofă și să nu declare doliu național. Se estimează că numărul deceselor ar fi de aproape 150, în realitate, pentru că au fost numărate doar cadavrele găsite sub cei 300.000 de metri cubi de steril.

Coloana fără sfârșit, inaugurată

27 octombrie 1938: Este inaugurat, la Târgu-Jiu, ansamblul de monumente „Calea Sufletelor Eroilor" al lui Constantin Brâncuși, compus din Masa Tăcerii, Aleea Scaunelor, Poarta Sărutului și Coloana fără sfârșit (Coloana Infinitului). Arethia Tătărăscu, soția premierului liberal Gh. Tătărăscu, a avut inițiativa ridicării Coloanei, în memoria eroilor Primului Război Mondial. Apoi, Brâncuși a adăugat celelalte două monumente pe care, inițial, le-ar fi vrut amplasate la Hobița. Comuniștii au vrut să dărâme Coloana Infinitului, de două ori, cu un tractor, însă nu au reușit.

Magic FM
always great music

MAGIC MORNING

cu Liana Stanciu

Luni - Vineri
De la 06:00 la 10:00
make life magic

ABONEAZĂ-TE!

Online, prin CARD, pe www.newsweek.ro/abonamente	Prin ORDIN DE PLATĂ în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: RO38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor	La toate oficiile poștale	La firmele de abonamente: › Manpres Distribution București › Calliope S.R.L. Ploiești › Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România*:

› E-mail: abonamente@newsweek.ro.
› Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

Plata se va efectua până la data de 25 a lunii în curs pentru ca livrarea abonamentului să înceapă de la data de 1 a lunii următoare. Dacă plata se efectuează după data de 25, data de început a abonamentului se decalează cu o lună.

2 modalități simple de abonare › Mergi pe www.newsweek.ro/abonamente sau completează și trimite talonul de mai jos

Newsweek

Nume, prenume ›

Adresa completă: Str. › **Nr.** › **Bl.** › **Sc.** › **Et.** › **Ap.** ›

Localitate › **Județ / Sector** ›

Cod poștal › **Telefon** › **E-mail** ›

Am achitat suma de › **lei cu ordin de plată nr.** ›

din data › **către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal RO38847674,**

în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.

Abonamentul va începe din luna ›

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ❑NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A. CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPĂRĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B. PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sect. 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

CEL MAI BUN PREȚ

Abonament PRINT+DIGITAL

3 luni: 80 lei
6 luni: 156 lei
12 luni: 306 lei

Abonament PRINT

3 luni: 44 lei
6 luni: 85 lei
12 luni: 165 lei

Abonament DIGITAL

1 lună: 18 lei
3 luni: 49 lei
6 luni: 89 lei
12 luni: 169 lei

Revista *Newsweek România* va apărea lunar.

Revista Newsweek România este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V și Rompetrol. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României.
Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă.
Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 sau prin e-mail, la adresa: abonamente@newsweek.ro.

EVENIMENTELE Newsweek ROMÂNIA 2021

26 februarie	VACCINURI	165.000 vizualizări
18 martie	EDUCAȚIE	78.300 vizualizări
18 aprilie	AFACERI	49.000 vizualizări
13 mai	IT&C	96.700 vizualizări
8 iunie	TEHNOLOGIE	135.000 vizualizări
17 iunie	CONSTRUCȚII	73.800 vizualizări

Cele mai serioase dezbateri despre cele mai fierbinți teme ale prezentului.

Participă specialiști, oameni de știință, decidenți, manageri, antreprenori.

URMEAZĂ:

DEFENSE
SĂNĂTATE
ENERGIE
EDUCAȚIE FINANCIARĂ
GALA PREMIILOR NEWSWEEK

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025